Dziś dodatek ilustrowany Ilustracja Poznańska i Nowiny Sportowe

Dzisiaj 14 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy od powiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 74 — Poznań, wtorek dnia 16 lutego 1932 — Rok XXVII

Atak na rząd p. Lavala

Położenie polityczne we Francji uległo nagłemu zaostrzeniu. W dniu dzisiejszym odbyć się ma w senacie francuskim wielka rozprawa polityczna, która zakończy się głosowaniem nad votum zaufania do rządu. P. Lavala czeka dziś ostry atak ze strony lewicy, która spodziewa się, że uda się jej obalić rząd w izbie wyższej tak, jak swego czasu obaliła rząd p. Tardieu.

Bezpośrednim powodem dzisiejszego jej ataku jest uchwalenie przez izbę deputowanych nowego prawa wyborczego, o którem pisaliśmy w niedzielnem wydaniu „Kurjera Poznańskiego". Należy jednak zaznaczyć, że reforma ordynacji wyborczej nastąpiła nie z inicjatywy rządu, lecz większości rządowej. Rząd jako taki zachował się w tej sprawie neutralnie, a nawet miał zastrzeżenia co do celowości wszczynania tak wielkiego zatargu. Rządowi jednak zarzuca się pozatem, że p. Laval wystosował uprzejmy list do prawicowego posła, p. Marin, z okazji bankietu „Federacji republikańskiej", której w dodatku przewodniczył minister spraw wewnętrznych, p. Cathala. Ze strony rządu odpowiadają na ten zarzut, że jest rzeczą normalną, iż szef gabinetu utrzymuje przyjazne stosunki z przywódcami większości. A w dodatku, czy warto w okresie trudnych rokowań międzynarodowych wszczynać kryzys gabinetowy z powodu ... bankietu.

Zdaje się jednak, że namiętności biorą obecnie we Francji górę. Wybory przecież zbliżają się raptownie. Lewica więc wyzyskuje tradycyjną niechęć senatu do izby deputowanych, jego konserwatyzm republikański i szczególną nieufność do p. Lavala, któremu senatorowie, podobnie jak panu Tardieu, zarzucają, że jest za „młody" i że za mało senatorów wziął do rządów. Senat jest zwolennikiem rządów koncentracyjnych, czyli współdziałania z lewicą Tymczasem dwukrotne próby zorganizowania takiego rządu w ciągu obecnej kadencji upadły. Zobaczymy, jak się skończy ten ostatni przed wyborami atak lewicy na rząd większości narodowej. O położeniu politycznem we Francji podaje dalsze szczegóły nasza paryska korespondentka:

W ciągu 20-godzinnych obrad nad reformą wyborczą, Izba przedstawiała rzeczywiście ciekawy widok. W dzień była polem zaciętych walk oratorskich; w nocy zamieniła się w pobojowisko. Niektórzy posłowie, po nadludzkich niemal wysiłkach pokonania Morfeusza, padali w jego objęcia na wąskich ławach; inni bohatersko ziewali, lub też, dla odświeżenia się, udawali się do bufetu. Większość jednak czuwała, by zmusić siły kartelowe do odwrotu. Tak się też ostatecznie stało, gdy przegłosowano trzy ważne punkty, odnoszące się do reformy wyborczej, na mocy których 1) zniesiono podwójne głosowanie: 2) przyznano kobietom czynne i bierne prawo wyborcze oraz 3) wprowadzono głosowanie przymusowe.

W jaki jednak sposób większość dopięła celu, uchwalając tak ważną przed wyborami reformę? — Powiedzmy odrazu, że stało się to dzięki jej solidarności i wytrzymałości. Opozycja użyła bowiem wszelkich możliwych środków obstrukcji. Pragnęła za wszelką cenę ocalić możność skoalizowania sił radykalnych z socjalistycznemi. Kiedy jednak w ostatniej chwili zorjentowała się, że jest bliska przegranej, postanowiła ratować się ... ucieczką. Pod naczelnem dowództwem z jednej strony p Herriota, a z drugiej p. Bluma, radykałowie i socjaliści, nadrabiając minami, opuścili gremjalnie salę posiedzeń.

Ten odwrót opozycji nazywa p. Blum „wspaniałym", rzucając równocześnie rewolucyjne gromy na „nędzne intrygi" większości. W rzeczywistości jednak cała lewica formalnie się pieni. Radykali zaś idą tak daleko, że oświadczają, iż z powodu ostatniego głosowania w izbie „republika znajduje się w niebezpieczeństwie"; że od ostatniego przesilenia gabinetowego nie ma we Francji właściwie rządu, a tylko ministerstwo, które razem ze swą większością stanowi „bandę" towarzyszy wzajemnie się popierających dla zachowania różnych synekur. Zniesienie drugiego głosowania uważa partja p. Daladier za prawdziwy „zamach", zagrażający nawet samej Francji. Wobec tego, jak oświadczył p. Herriot, lewica zamierza utworzyć wielki obóz, który ma działać nie pod dawną, poważnie zdyskredytowaną nazwą kartelu, ale jako wielkie ugrupowanie, występujące w obronie głosowania powszechnego.

Zanim jednak do tego przyjdzie, opozycja postanowiła przenieść pole bitwy z Pałacu Burbońskiego do Luksemburga, do senatu. Liczy przedewszystkiem na lewicę demokratyczną, posiadającą w senacie większość, a odpowiadającą partji radykalnej w izbie. Stanowisko senatu wobec obecnego rządu nie jest zupełnie jasno skrystalizowane. Ma on wobec niego pewne pretensje. Uważa bowiem, iż w skład obecnego ministerstwa nie weszło dosyć senatorów. Pozatem nie należy zapominać, że gabinet p Tardieu został właśnie obalony w senacie.

W tych warunkach zrozumiałem jest, że lewica stara się pozyskać dla swych widoków sędziwych senatorów. W tym też celu rozwinęła niezmiernie misterne intrygi, ufając, że uda się jej zorganizować solidną ofensywę w Luksemburgu. Senat jest bardzo konserwatywny, pilnie strzeże starych urządzeń republikańskich i nie lubi reform. A tu odrazu przyjdzie mu wypowiedzieć się aż co do trzech kwestyj, którym zasadniczo przychylny nie jest.

Pierwszy atak przypuści radykalny senator Peyronnet. Ma on we wtorek, 16 bm., interpelować rząd p Lavala co do jego ogólnej polityki. Jeżeli zaś skoalizowanym siłom pp. Bluma-Herriota uda się rzeczywiście przy pomocy senatorów obalić obecny rząd, to liczą oni, że w tym wypadku przyszły gabinet zostałby utworzony przez jednego z radykalnych senatorów. Znienawidzona reforma wyborcza nietylko byłaby wówczas pogrzebana, ale w dodatku nowe ministerstwo rozwiązałoby izbę, celem przeprowadzenia jaknajszybszych wyborów.

Kampanja, prowadzona w tym duchu przez socjalistów, jest znana. Przyklaskiwali jej i radykali. Obojętnem im jest wywołanie kryzysu w chwili, w której w Genewie toczą się tak ważne obrady, w chwili, w której rozpoczynają się rokowania z Anglją. Obojętnem im jest, że wybory te miałyby miejsce przed pruskiemi. Raczej przeciwnie. Lewica pragnie, by we Francji głosowanie odbyło się przed obraniem nowego prezydenta Rzeszy i przed wyborami do sejmu pruskiego. W przeciwnym wypadku tutejsi rewolucjoniści zdają sobie doskonale sprawę, że ich szanse zwycięstwa zmniejszyłyby się o połowę.

Najlepszym dowodem, jak poważnycios zadała uchwalona w izbie reforma wyborcza, kombinacjom radykalno - socjalistycznym, są ich wysiłki przeciwstawiania się jej w senacie, jakkolwiek partje postępowe tylekrotnie z pogardą odzywały się o wysokiem zgromadzeniu. Czy senat zgodzi się całkowicie poprzeć manewry opozycji poselskiej trudno przewidzieć. W murach pałacu Marji de Medicis panuje rzeczywiście wrzenie. Moment jest jednak zbyt poważny, by dla partyjnych, a powiedzmy rewolucyjnych planów poświęcać interes narodowy Jeżeli jednak pesymiści odnoszą się z pewną nieufnością i niepokojem do wtorkowego posiedzenia senatu, to natomiast optymiści przypuszczają, że senat nie popełni nierozważnego kroku i nie wywoła przesilenia rządowego. Prawdopodobniejszem jest, iż odrzuci tylko w pierwszem czytaniu reformy, przegłosowane w izbie. W takim razie ta ostatnia, manewrując zręcznie i nie rozpraszając swych sił, będzie mogła jeszcze odnieść zwycięstwo, jeżeli nie na całej linji, to przynajmniej co do najważniejszego punktu swego programu wyborczego. Nie zagraża on naturalnie bezpieczeństwu republiki, ale, przeciwnie, dąży do zagrodzenia drogi elementom jej wrogim, zamierzającym poddać Francję eksperymentom rewolucyjnym.

I. Briares.

Z obrad komisji administracyjnej

Dyskusja nad rządowym projektem ustawy o zgromadzeniach — Każde zebranie będzie można rozwiązać

Warszawa, 16. 2 (Tel. wł.). — Na dzisiejszem posiedzeniu komisji administracyjnej toczono dyskusję nad ustawą o zgromadzeniach.

Żywą wymianę zdań wywołał art 9 projektu rządowego, który się roi od takich wyrażeń jak „zdaniem władzy", „sprzeciwiałoby się", „zagrażałoby", a to wszystko razem pozwala władzom administracyjnym na rozwiązanie każdego zebrania.

Posłowie Klubu Narodowego Lewandowski, Rymar, Wierczak, Dzierżawski cytowali szereg przykładów, jak wygląda owo „zagrażanie" pokojowi bezpieczeństwa publicznego W toku dyskusji pos. Wrona z Klubu Ludowego odczytał szereg przepisów z ustaw i rozporządzeń dawnych rządów Rosji i Prus, poczem zakończył następującemi słowy:

„Przedłóżcie jako ustawę polską projekt rosyjski, lub projekt pruski, a my, demokraci w Polsce, będziemy za nim głosowali. Wolimy tamte projekty zaborców aniżeli projekt rządu pomajowego". (w)

Sprawa reformy wyborczej we Francji

Przed dzisiejszem posiedzeniem senatu — Nastroje w sferach politycznych i głosy prasy

Paryż, 16. 2. (Tel. wł.) Zainteresowanie dzisiejszem posiedzeniem senatu, na którem ma być załatwiona interpelacja radykałów w sprawie nowej reformy wyborczej jest ogromne Prasa przepełniona jest przypuszczeniami na temat przebiegu posiedzenia, oraz możliwości nowego kryzysu gabinetowego.

„Matin" donosi, że należy oczekiwać wniosku premjera francuskiego o odroczenie dyskusji na temat interpelacji Peyronneta. Dziennik przypuszcza, że projekt nowej ordynacji wyborczej na plenum senatu nie uzyska większości. Należy się nawet liczyć z tem, iż prawdopodobnie odrzuci go już komisja co w znacznej mierze przyczyniłoby się do odprężenia napięcia, powstałego w związku z wniesioną ustawą o reformie wyborczej.

Paryż, 16. 2 (PAT). Wczoraj w godzinach popołudniowych panowało w kuluarach senatu niezwykłe ożywienie. Wszyscy ministrowie, należący do senatu stawili się w komplecie z premjerem Lavalem na czele.

Premjer odbył szereg konferencyj z senatorami. Rozmowy toczyły się około możliwości odroczenia wyborów a nawet rozwiązania izby. Nikt natomiast nie poruszył kwestji reformy wyborczej.

Stanowisko senatu w stosunku do rządu, bardzo niekorzystne od 2 dni polepszyło się nieco w ciągu dnia wczorajszego. Z grup senatorskich obradowała wczoraj jedynie t. zw. „Unia republikańska". Po dłuższej wymianie zdań przyjęty został porządek dzienny, przychylny dla gabinetu.

Wśród lewicy z wyjątkiem Caillaux'a występują za odroczeniem obrad. W każdym razie można przewidywać, że o ile dojdzie do obrad po dyskusji nad interpelacją w sprawie polityki rządu, gabinet znajdzie się w dość trudnej sytuacji w obliczu silnych ataków ze strony radykałów i socjalistów, którzy gotowi są głosować przeciwko Lavalowi.

Paryż, 16. 2. (Tel. wł.) Pisma lewicowe spodziewają się, że uda się obalić rząd p. Lavala w Senacie. Do władzy doszedłby wówczas gabinet o bardziej lewicowem zabarwieniu. Na czele rządu stanąłby jeden z senatorów, Strug albo Barthou. Pisma lewicowe zaznaczają jednak, że w rządzie tym pozostałby ma swojem miejscu minister wojny, p. Tardieu, ze względu na świetną pozycję, jaką zdobył ostatnio w Genewie. Tymczasem p. Tardieu, jak i szereg innych ministrów, zgłasza solidarność z p. Lavalem. Pisma umiarkowane utrzymują, że skończy się tylko na odrzuceniu przez senat reformy ordynacji wyborczej, natomiast rząd ze względu na sytuację międzynarodową nie będzie obalony.

Powstanie w Costa Rica

Nowy Jork, 16. 2. (Tel. wł.) — Według doniesień z San José rewolucja w stanie Costa Rica, która początkowo miała przebieg pomyślny, załamała się w decydującej chwili. Wojska rządowe zdołały przywrócić spokój w stolicy kraju.

Według innych doniesień część członków gabinetu wraz z prezydentem kraju wskutek dalszego naporu oddziałów powstańczych ukryła się w koszarach jednego z pułków wiernych rządowi. Wiceprezydent, który jest zarazem ministrem finansów, dostał się do niewoli i rewolucjoniści zatrzymali go jako zakładnika.

Amerykanizm

VI. Amerykanizm sowiecki

Niema chyba w dziedzinie gospodarczej zjawiska, któreby, z rozmaitych punktów widzenia, obudziło tyle zainteresowania w świecie, co rosyjska „piatilietka".

Zdaje się, że najciekawsze jej strony są te, na które bardzo mało albo wcale nie zwrócono uwagi.

Rosjan znano jako bardzo zdolnych kupców, a bardzo lichych przemysłowców. Rosja w ostatnich dziesiątkach lat szybko się uprzemysłowiała, ale większość stanowisk kierowniczych w jej przemyśle zajmowali nie - Rosjanie. Rosjanin, choć zdolny i zawodowo wykształcony, z natury swojej trudniej się poddawał żądaniom ścisłości, punktualności i t. d., które stawiają człowiekowi w przemyśle. Przemysł wymaga więcej precyzyjnego, bardziej wydyscyplinowanego systemu nerwowego, niż rosyjski; a system nerwowy nie tak wiele się reformuje w ciągu jednego pokolenia.

To też podziw musi budzić „piatilietka", nietylko jako olbrzymi plan przemysłowy, ale i jako wcale sprawne wykonanie .

Przyglądając się wszakże tej robocie trochę bliżej, znajdujemy rozwiązanie zagadki: „piatilietka" — to robota amerykańska. Zarówno w wypracowaniu planu, jak w jego wykonaniu Amerykanie odgrywają główną rolę. Obok nich pracują w znacznej liczbie Niemcy, ale tych o wiele mniej się ceni, jako mniej zdatnych do tworeznia tego gigantycznego dzieła.

Nie wiem, czy byli Amerykanie przy poczęciu tego planu; trudno mi wszakże uwierzyć, żeby mogło się tam bez nich obejść. Cała rzecz jest zakrojona na taką wielką skalę, taka śmiała, taka ameryk., że bodaj musiała się narodzić w jakiejś amerykańskiej głowie. Mówię przedewszystkiem o technicznej stronie, bo śmiałości w planach gospodarczo - politycznych bolszewikom nie brak.

„Piatilietka", w zamiarach jej twórców, prowadzi do zamerykanizowania produkcji w Rosji. Postanowiwszy ten cel osiągnąć, rząd sowiecki wynajął szereg Amerykanów, kazał im opracowywać plany amerykańskie i wykonywać je po amerykańsku. Biorą oni olbrzymie pensje, korzystają pod wielu względami z luksusowych warunków życia i mają nieograniczoną władzę w kierowaniu robotami, na których czele stoją.

Słyszymy, że Amerykanie, pracujący w Rosji, mówią o tej robocie z entuzjazmem. Nie może chyba być dla Amerykanina większej rozkoszy, jak budować rzeczy na tak olbrzymią skalę: zakładać turbiny, zdolne wydać więcej energji, niż cały niejeden naród; posyłać energję elektryczną przez kontynenty; wznosić wielkie piece i stalownie u stóp góry, która cała się składa z najlepszej na świecie rudy, i związać je w jedną fabrykę z odległemi kopalniami węgla; założyć w stepie cały okręg przędzalni; tworzyć na pustkowiach ogromne miasta; przytem wszystkiem nie kłopotać się o robotnika, bo go dostarczą we wszelkich ilościach, jeżeli trzeba, siłą. Tam, gdzie trzeba, ma się pomocników Amerykanów lub Niemców; gdzie zaś bez nich można się obyć, ma się Rosjan, którzy pracują z wytężeniem — jedni z zapału, drudzy ze strachu. Taki Amerykanin czuje się wielkim twórcą, w stylu, który rozumie: dla tej twórczości ma on większe uznanie, niż dla jakiejkolwiek innej na świecie.

Po za granicami Rosji zawzięcie dyskutowano kwestję, czy „piatilietka" się uda, czy nie uda. Niezawodnie w całej pełni to, co zamierzono, nie uda się. W samych warunkach przyrodzonych Rosji tkwią duże przeszkody. Nie małą stanowi psychika Rosjanina, wspomniane już właściwości jego ustroju nerwowego, które go czynią nie najlepszym organizatorem przemysłu i nienajlepszym robotnikiem. Jeszcze bodaj gorzej jest z finansowemi warunkami przedsięwzięcia, zwłaszcza po tem, co zaszło ostatniemi czasy w Stanach Zjednoczonych i Niemczech: gdy Ameryka zmuszona jest do większej ostrożności, dla Niemiec zaś skończył się ów obfity dopływ pożyczek z zagranicy.

Wobec tego możliwe jest zwichnięcie planu na wielu punktach. Nie w tem wszakże tkwi niebezpieczeństwo dla Sowietów. Tragedja — nowa dla Rosji tragedja — rozpocznie się, gdy się to wszystko za dobrze uda.

Amerykanie — nikt tak, jak oni — postawią im największe urządzenia przemysłowe. Nauczą ich nawet, jak najsprawniej z tych urządzeń korzystać i jak najwięcej produkować. Tylko nie nauczą ich rzeczy, o której sami się teraz przekonywują, że jest najważniejszą: co z tą produkcją zrobić. Kierownicy Sowietów, ucząc się tyle od Amerykanów, będą musieli jeszcze się nauczyć wyrazu „depresja", który w Ameryce stał się obiegową monetą w tych ciężkich czasach, jako termin nietyle może ścisły, ile dogodny.

Bolszewicy podobno są przekonani, że im nie grozi nadprodukcja, bo ich przemysł, znajdujący się w rękach jednego właściciela, rządu, będzie mógł łatwo regulować swą produkcję, przystosowywać ją do potrzeb rynku. Tą wiarą nawet sugestjonują odwiedzających ich gości.

Przedewszystkiem, ten masowy, mocno zmechanizowany i zracjonalizowany przemysł, ma takie specjalne maszyny i tak specjalizuje robotnika, że nie jest zabardzo w swej produkcji elastyczny. Może on się w szczegółach odnawiać, reformować, ale niełatwo mu przychodzi przerzucanie się z jednej gałęzi produkcji na inną. To pewnie znacznie wpłynęło na przyjęcie w Ameryce zasady, że wytwórczość nie powinna się przystosowywać do wymagań spożywcy, ale spożywca powinien nabywać to, co się rzuca na rynek.

Nie bardzo też chce się wierzyć, żeby taki centralny zarząd przemysłu całego państwa szybciej się orjentował w rynku i do tej orjentacji pracę poszczególnych gałęzi tego przemysłu naginał, niż to robią przedsiębiorstwa, współzawodniczące zawzięcie w handlu międzynarodowym i działające przez sprężystych agentów, nie używających długiej, kancelaryjnej procedury.

Wreszcie, co najważniejsza, dzisiejszy kłopot krajów przemysłowych nie polega na tem, że jednego towaru wyrabia się zawiele, a drugiego zamało, tylko, że wszystkiego jest zawiele. Regulacja zatem produkcji polega na redukowaniu lub zamykaniu fabryk. I ta regulacja odbywa się wcale szybko.

Doświadczenie czasów przedwojennych, uczyło, że Rosja ma duże warunki do uprzemysłowienia. Przy swem bogactwie surowców, przy taniości robotnika, przy olbrzymim rynku wewnętrznym, którego zbyt szybkiemu rozwijaniu przeszkadza ubóstwo ludności, przy sąsiedztwie rynków azjatyckich, które zresztą, jak sądzić dziś należy, będą się coraz bardziej zamykały dla wwozu z naszego świata, Rosja niewątpliwie może rozwinąć poważny przemysł. Tylko rządy sowieckie pojęły uprzemysłowienie nie po rosyjsku — to znaczy nie w zgodzie z położeniem, z warunkami przyrodzonemi, z charakterem i potrzebami Rosji — ale po amerykańsku. Nadto prowadzą je bez wzięcia pod uwagę tego, co się dzieje w układzie gospodarczym świata: ogólnej nadprodukcji i stopniowego zamykania się wszystkich krajów do wwozu zzewnątrz. Może to być w zasadzie wspaniałe dzieło, tylko nie w tych warunkach czasu i miejsca.

Zdaje się, że Sowiety gotują sobie wielkie niebezpieczeństwo. Wytworzą masy robotników, techników, urzędników, przemysłowców, agentów handlowych, a potem tym masom nie będą umiały dać pracy. Te żywioły będą mniej bierne, niż masy włościańskie, i mniej spokojne, bo mniej rozumiejące swe położenie, niż bezrobotni na Zachodzie.

Może w przewidywaniu, że „piatilietka", nawet z powodzeniem technicznie przeprowadzona, może być, jako dzieło pozytywne, chybiona, bolszewicy często mówią o jej znaczeniu negatywnem. Ma ona służyć do ostatecznego podkopania ustroju kapitalistycznego.

Niewątpliwie, zbudowanie olbrzymiego przemysłu w Rosji nie ułatwi istnienia dzisiejszemu ustrojowi gospodarczemu świata. To, co się wali, będzie się jeszcze szybciej waliło. Tylko jedna uwaga: ten ustrój obejmuje i Rosję. Trudności kapitalizmu, że już będziemy używali tego wyrazu, tak jak je stopniowo odsłania dzisiejsza katastrofa, nie stają się wcale mniejszemi przez to, że jedynym kapitalistą w kraju jest państwo. Bodaj że jest całkiem przeciwnie. I nie ulżyłoby to nic światu, gdyby na nim zapanował nie już system rosyjski, nie państwowy kapitalizm, ale prawdziwy komunizm.

Coraz wyraźniej bodaj dzisiejsza katastrofa wykazuje, że choroba naszego świata nie tkwi tam, gdzie widzimy różnice między Marxem a Adamem Smithem i jego następcami, tylko tam, gdzie Adam Smith i Marx są w zgodzie. Rozumiem, że to zdanie trzeba szerzej rozwinąć, szerzej nawet, niż to można zrobić w artykule. Pomówimy o tem w bliskim czasie na innem miejscu.

Mnie się zdaje, że bolszewicy, czerpiąc natchnienia z idei, które wkrótce będą obchodziły stuletni jubileusz, dziś, wobec tego, co przynosi życie, stają się bardzo w swych myślach przestarzałymi. Jeszcze pewien czas trwania obecnej katastrofy, a cały marksizm trzeba będzie złożyć do magazynu stęchłych rupieci.

ROMAN DMOWSKI.

W obronie autonomji uniwersyteckiej

Przemówienie posła dr. Tadeusza Bieleckiego w komisji oświatowej Sejmu

Dążność do podważenia autonomji uniwersyteckiej nie wprost ale boczkiem, drogą okólną znajduję nietylko w ustawie o ustroju szkolnictwa, ale i w ustawie o zgromadzeniach. Projekt tej ustawy wprowadza przepis, że policja może wkraczać na uniwersytet nietylko na wezwanie rektora ale i „za zawiadomieniem rektora", czyli zawsze.

Autonomja uniwersytetów, wiekami wyrobiona, winna być szanowana; ci, którzy o senatach i uniwersytetach wyrażają się bez należnego wyższym uczelniom szacunku, sami siebie obniżają (przewodnicząca przerywa).

Jeżeli idzie o „ściślejszy dobór kandydatów do szkół wyższych, to stoję na stanowisku doboru, selekcji, gdyż mamy do czynienia z przepełnieniem na wszystkich wydziałach, niema dziś możności spokojnie i normalnie studjować; nietylko laboratorja i pracownie, ale i seminarja humanistyczne są za szczupłe, aby pomieścić napływających słuchaczy, którzy po skończeniu uniwersytetu nie mają się gdzie podziać. Chodzi tylko o to, jak ten dobór normuje minister wyznań relig. i o. p. Mamy poważne zastrzeżenia, czy prawa młodzieży polskiej, które jej się należą we własnem państwie, będą odpowiednio zawarowane. Wątpliwości nasze są tembardziej uzasadnione, że obecny rząd faworyzuje Żydów.

Art. 52 przepisuje „dla studentów szkół wyższych... studjum w zakresie obrony technicznej państwa i nauki obywatelstwa oraz sprawności fizycznej". Jeżeli idzie o obronę techniczną i sprawność fizyczną, to ze względu na wyjątkowe położenie Polski jestem za tem, aby te nauki były uprawiane na wyższych uczelniach ale w obrębie uniwersytetu, a nie obok, jak chce ustawa. A nauka obywatelstwa. O jaką to naukę chodzi? Jeżeli o zasób wiadomości z zakresu nauki o państwie itp., to można wprowadzić jako obowiązkowe wykłady profesorów prawa. Wykłady winny się odbywać w murach uniwersytetu, a nie osobno. To krajanie wyższych uczelni, po nakrajaniu już gimnazjum, jest wysoce niebezpieczne.

Wyższa uczelnia tworzy całość organiczną, wytwarza wspólnego ducha i dlatego nie wolno jej rozbijać, nie wolno studentów odrywać od profesorów i senatów, z któremi tworzą jedną całość i uczyć ich bliżej nieokreślonych „nauk obywatelskich". Wiemy, jak się u nas prześladuje młodzież akademicką za to, że nie odnosi się z zapałem do poczynań rządów pomajowych. Ale pomijam wrogi stosunek Ministra W. R. i O. P. do młodzieży uniwersyteckiej, która w większości przeważającej wyznaje dziś ideologję narodową, i chcę przestrzec, abyście się panowie nie łudzili, że można będzie na odrębnem studjum zmienić przekonania ideowe młodzieży. że jej się narzuci gwałtem oficjalny pogląd na najnowsze dzieje Polski, że się jej wmówi kult osób, które panowie — i to wam wolno — uważają za największe. Młodzież akademicka jest młodzieżą dojrzałą, zaprawianą do naukowego, krytycznego myślenia i dlatego próżny to trud, jeżeli się chce siłą przerobić — drogą wykładów „sanacyjnego" obywatelstwa" — jej mocno ugruntowane poglądy.

Kto chce, jak np. p. Pochmarski, wmurowywać pewne rzeczy w dusze młodzieży, winien murować trwale, a nie gwałtem narzucać poglądy sporne, nie ustalone. Rządy i ludzie przemijają, trzeba budować ustawę nie dla jednego rządu, który się skończy, jak to pos. Pochmarski zauważył — podzielam to zdanie, może i szybko — ale tak ją konstruować, aby służyła nie jednemu tylko, rządzącemu stronnictwu.

Konfiskaty a przepisy prawne

W związku ze sprawą Hałasa uległ wczoraj konfiskacie „Orędownik Wielkopolski" za ogłoszenie wiadomości, podanej przez oficjalną Polską Agencję Telegraficzną. Konfiskata nastąpiła — jak uprzednie w sprawie Hałasa konfiskaty prasowe — na podstawie paragrafu 17 niemieckiej ustawy prasowej, który mówi o przedwczesnem opublikowaniu aktu oskarżenia lub innego urzędowego pisma procesu karnego.

Komentarze do paragrafu tego (np. Born w zbiorze niemieckich ustaw wydawnictwa Guttentaga) powiadają, że wspomnianemu paragrafowi przeciwdziała się wówczas tylko, jeżeli się ogłosi „pismo jako takie w jego charakterze dokumentu piśmiennego" Ten wypadek naszem zdaniem nie zachodził. Wyrok w tej sprawie miarodajny wyda sąd apelacyjny. Nawiasowo nadmieniamy tu, że potwierdzenie informacji, podanej przez Polską Agencję Telegraficzną, miała redakcja „Orędownika Wlkp." ze strony adw. dr Ferstena, który rozmawiał bezpośrednio z Hałasem, czego już chyba w żadnym razie nie można nazwać „urzędowem pismem".

Stwierdzić ponadto należy, że na podstawie wspomnianego paragrafu 17 konfiskata wogóle nastąpić nie może. W których wypadkach wolno konfiskować, o tem muwi par. 23 tejże ustawy prasowej, a nie wymienia on paragrafu 17.

Jeżeli zaś teraz używa się określania nie „konfiskata" czyli „zajęcie", lecz „odebranie" z powołaniem się na art. 153 kodeksu postępowania karnego, to znowu stwierdzić trzeba, że artykuł ten mówi o „odebraniu dowodu przestępstwa", czyli, jeżeli chodzi o gazetę, jednego jej egzemplarza, nie można zaś tego „odebrania dowodu przestępstwa" utożsamiać z konfiskatą całego nakładu pisma, bo tego przedmiotu dotyczy właśnie par. 23 niemieckiej ustawy prasowej. I w tej sprawie wypowie sie sad apelacyjny.

Włościanie przeciw „sanacji"

Z Tarnowa Podgórnego (pow. poznański) piszą nam:

Na jedną z ostatnich niedziel zapowiedziane było w Tarnowie Podgórnem Zebranie sprawozdawcze B. B., na którem miał przemawiać delegat aż z Warszawy. Z ciekawości zeszło się około 150 osób.

Jako referenci występowali pp. Szklarz i Czerniak z Poznania, którzy zachwalali „radosną twórczość" pomajową i atakowali obóz narodowy oraz prasę narodową. Wówczas zebrani zaczęli energicznie protestować. Padały ostre okrzyki, domagające się wyjaśnienia, sprawy Brześcia i nowego prawa małżeńskiego. Interpelowano również o osobę p. Kostka - Biernackiego.

Referenci zaczęli się denerwować, jeden z nich uderzył pięścią w stół (!), a przewodniczący, niejaki Piotrowski wygrażał się w nieparlamentarny sposób.

W dyskusji przemawiało 10 mówców, którzy punkt po punkcie zbijali wywody „sanatorów". Niefortunni referenci nie potrafili na postawione im kwestje odpowiedzieć, to też zostali przez całą salę wygwizdani.

Zebrani wznieśli następnie okrzyki na cześć Dmowskiego, Paderewskiego i Hallera, poczem po odśpiewaniu „Roty" opuścili salę, w której zostali jedynie pp. prelegenci z 10 swymi sympatykami.

Zwycięstwo radykałów P. P. S. w Łodzi

Warszawa, 16. 2. (Tel. wł.). — Przy wyborach do władz partyjnych P. P. S. w okręgu łódzkim starły się dwie grupy, ugodowa, skierowana przez prezydenta miasta Ziemięckiego, jednego z kierowników P. P. S., oraz radykalna, prowadzona przez wiceprezydenta Rapalskiego. Radykali odnieśli całkowite zwycięstwo tak dalece, że nawet Ziemięckiego nie wybrano do komitetu okręgowego. (w)

Po przyjęciu kandydatury przez Hindenburga

Ataki Hitlera i jego towarzyszy — Znamienne artykuły — Co pisze prasa francuska

Monachjum 16. 2. (Tel. wł.). W związku z decyzją Hindenburga przyjęcia kandydatury opozycja prawicowa a zwłaszcza hitlerowcy rozpoczęli atak przeciw osobie Hindenburga. Wszystkie pisma hitlerowskie przepełnione są artykułami, w których przebija rozczarowanie i ubolewanie z powodu kroku starego marszałka. Zawiódł on poniekąd pokładane w nim jeszcze w ostatniej chwili nadzieje.

Pod tytułem „Koniec Hindenburga" pisze w głównym organie partyjnym sam Hitler, zwracając się pośrednio z apelem do wyborców aby nie głosowali na Hindenburga, który — co podkreślono z naciskiem — niestety zapóźno już przekona się potem o popełnionym błędzie. Wykaże to w najbliższym czasie sam wynik głosowania.

Hitlerowcy — pisze Hitler — chętnie oszczędziliby marszałkowi tego bolesnego rozczarowania. Bezowocne są próby Hindenburga ratowania straconej pozycji mniejszości wejmarskiej i tem samem prowadzą do ostatecznego przypieczętowania polityki załamania się Rzeszy. Niemcy narodowe wierne zasadom ruchu hilterowskiego, oraz zgodnie z programem tego ruchu, muszą odmówić poparcia Hindenburgowi i głosować przeciw niemu.

To samo pismo przynosi drugi artykuł pióra Rosenberga. Pisze on m. in.

„Hitler w obecnym stanie rzeczy ma już nieskrępowane ręce w swych posunięciach politycznych, jakie zamierza przedsięwziąć wobec przyjęcia kandydatury przez Hindenburga i jego negatywnego ustosunkowania się do naszej partji. Ostateczna decyzja hitlerowców będzie już wiadoma przy otwarciu Reichstagu, a wynik głosowania musi być tylko jeden: „Prezydentem Rzeszy może zostać i zostanie tylko nasz kandydat"

Paryż, 16. 2. (Tel. wł.) Dzisiejsza prasa omawia obszernie postanowienie Hindenburga kandydowania po raz drugi na prezydenta Rzeszy. Pisma podkreślają, że przepowiednie na temat wyniku wyborów byłyby przedwczesne.

Sama decyzja położyła do pewnego stopnia kres zabiegom i próbom prawicy opozycyjnej, która chciała zmusić Hindenburga do porzucenia Brueninga i jego polityki. Stanowisko rządu Brueninga, zdaniem prasy francuskiej, uległo wzmocnieniu.

Berlin, 16. 2. (PAT). Prasa dzisiejsza komentuje obszernie sytuację wewnętrzno-polityczną, wytworzoną decyzją prez. Hindenburga. Organ kanclerza Brüninga „Germania" oświadcza: Kandydatura Hindenburga jest faktem dominującym ponad całą przyszłą walkę wyborczą. Hindenburg pragnie skupić dokoła siebie olbrzymią większość narodu niemieckiego, aby rzucić tę kartę na szalę walki o egzystencję narodu niemieckiego. Przeciwko Hindenburgowi staje w opozycji tylko kierowana z Moskwy partja komunstyczna oraz stronnictwo „opozycji narod.", działające z motywów natury prywatno-partyjnej Decyzja Hindenburga oraz zapowiedź walki ze strony radykalno-prawicowych elementów ograniczyła jasno front. Walka przeprowadzona musi być do samego końca. Hasło Hindenburga wzywa naród do zjednoczenia się w jeden solidarny front celem wyswobodzenia Niemiec.

Oświadczenie mjr. Kazimierza Kubali

Odpowiedź na zarzuty pos. Miedzińskiego — Sprawa autorstwa anonimów

Warszawa, 16. 2. (Tel. wł.). — W „Robotniku" b. maj. pilot Kazimierz Kubala ogłasza list z powodu ostatniej mowy pos. Miedzińskiego, który zakwestjonował poczytalność Kubali.

Kubala stwierdza, że z Miedzińskim rozmawiał tylko raz w życiu, że nie pisał żadnych anonimów do p. Rayskiej. Wyraża dalej przekonanie, że wkrótce się wyjaśni, kto był prawdziwym autorem tych anonimów, za które go skazano. Oskarżenie o autorstwo głupich anonimów i próby zrobienia niepoczytalnym zmierzają do tego, ażeby osłabić jego zarzuty przeciwko pułk. Rayskiemu, zawarte w memorjale do najwyższych władz państwowych. Kubala pisze dalej:

„W memorjale tym poruszyłem sprawę olbrzymiej wagi i tak doniosłą dla państwa że zdecydowałem się nawet poświęcić całą moją przyszłość wojskową, by wyjawić najwyższym władzom grożące państwu niebezpieczeństwo Występując przeciwko pułk. Rayskiemu nie miałem i nie mam żadnego osobistego interesu. Zarzutów, zawartych w memorjale, sąd nie rozpatrywał i nie pozwolił mi na przeprowadzenie dowodu prawdy."

Aresztowanie w Tczewie

W związku z aferą Mikulskiego i Kotlińskiego

Gdynia, 16. 2. (Tel. wł.) Z polecenia sędziego śledczego okręg. Karasiewicza aresztowano w Tczewie i osadzono w więzieniu w Grudziądzu urzędnika dyrekcji kolei państwowych w Gdańsku, Stefan De Lorme. Ujęty był w swoim czasie kierownikiem budowy stacji w Gdyni i zarzuca mu się, że pobierał łapówki od budowniczego Mikulskiego.

W tych dniach p. De Lorme zwolniony został z więzienia za złożeniem kaucji w wysokości 8.000 zł. w gotówce. Oprócz śledztwa sądowego władza przełożona wytoczyła mu postępowanie dyscyplinarne i spowodowała odwołanie go z dyrekcji gdańskiej.

Wyprawa „Niemna"

Oficjalnie wyjechał do Jaffy, lecz prawdopodobnie cel podróży jest inny.

Gdynia, 16. 2. (Tel. wł.). Największy statek towarowy polskiej floty handlowej „Niemen" (3108 tonn rejestrowanych brutto), dowodzony przez kapitana Leona Rusieckiego (zaloga 34 ludzi) opuścił dziś w nocy port gdyński w bardzo tajemniczych okolicznościach.

Oficjalnym celem podróży jest Jaffa na Morzu Śródziemnem. Jednak zaopatrzenie w ogromny zapas węgla bunkrowego, (prawie 1000 tonn, co wystarczy na 40-dniową podróż), oraz obsadzenie stanowisk drugiego i trzeciego oficera okrętowego byłymi oficerami marynarki wojennej i zabranie kilkunastu byłych marynarzy wojennych jako członków załogi — wskazuje na to, że „Niemen" popłynie na wody mniej bezpieczne niż Morze Śródziemne. Fama głosi, że statek polski, po zabraniu „ładunku" we Francji, udaje się na Daleki Wschód. S. B.

Na to się dawno zanosiło

Warszawa, 16. 2. (Tel. wł.). — Poseł Michałkiewicz, dotychczasowy członek Klubu Ludowego, zgłosił swoje wystąpienie z tego klubu. (w)

Pociąg wpadł na samochód

Katowice, 16. 2. (PAT). Niedaleko wsi Wielkie Strzelce na gościńcu, prowadzącym do Opola, wydarzyła się wielka katastrofa. Samochód, którym jechali E. Stebler, dyr. tow. ubezpieczeniowego w Stutgarcie oraz nadinspektor Teller z Opola, rozbił barjerę kolejową i znalazł się na szynach, w chwili, gdy nadjeżdżał pociąg z Groszwicy. Pociąg wpadł na automobil i rozbił go doszczętnie. Teller odniósł ciękie rany a Stebler poniósł śmierć na miejscu.

Ze stosunków polsko-jugosłowiańskich

Jak już donosiliśmy, prezes Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich, redaktor wydania naszego porannego p. Bohdan Jarochowski otrzymał krzyż komandorski, a kierownik tutejszego oddziału P. A. T. p. Tranda — krzyż oficerski jugosłowiańskiego orderu św. Sawy. W niedzielę, w toku przyjęcia u siebie, konsul jugosłowiański w Poznaniu dyr. Scheffs dokonał wręczenia wymienionym redaktorom orderów, przyczem w przemówieniu, do nich zwróconem, podkreślił ich zasługi wobec zbliżenia polsko - jugosłowiańskiego.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.87 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.91 zł

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk niem. w dewizach 210.90 zł., gotówką 209.85 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.36 do 173.62 zł., gotówką 173.02 zł.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 16 2. 1932.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg (121 f w h.); 2) żyta pomorskiego 69.95 kg (119.1 f. w h); 3) pszenicy poznańskiej 74.8 kg (127 1 f w h.: 4 pszenicy pomorskiej 74.35 kg (126.4 f w h.): 5) jęczmienia pozn i pom: a) 64 do 66 kg., b) 68 kg.; 6) owsa pozn. i pom. 43,55 kg. (74,1 f. w h).

Ceny orjentacyjne.

Żyto	22.75— 23.25
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	24.00— 24.50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień a) 64— 66 kg.	19.50 - 20.50
Jęczmień b) 68 kg.	21.00— 22.00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	23.25— 24.25
Usposobienie spokojne.	
Owies	19.50— 20.00
Usposobienie spokojne	
Mąka żytnia 65% wł work.	35.50— 36.50
Usposobienie spokojn.	
Mąka pszenna 65% wł work.	36.50— 38.50
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	14.50— 15.00
Otręby pszenne	14.00— 15.00
Otrzęby pszenne (grube)	15.00— 16.00
Rzepak	32.00— 33.00
Gorczyca	33.00— 40.00
Wyka latowa	22.00— 24.00
Peluszka	21.00— 23.00
Groch Victoria	23.00— 26.00
Groch Folgera	30.00— 33.00
Łubin niebieski	12.00— 13.00
Łubin żółty	16.00— 17.00

Ogólne usposobienie spokojne.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 30 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 16 2. 1932.

Spędzono: wołów 59, buhai 172, krów 409, świń 1 420, cieląt 607, owiec 148 razem 2 815 zwierząt.

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi)

Płacono za 100 kg żywej wagi za:

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane	60— 64
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	54— 58
Mięsiste tuczone starsze	38— 46
Miernie odżywione	30— 38
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	56— 60
Tuczone mięsiste	48— 54
Nietuczone dobrze odżywione starsze	38— 44
Miernie odżywione	32— 36
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	60— 64
Tuczone mięsiste	52— 58
Nietuczone dobrze odżywione	30— 38
Miernie odżywione	24— 28
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	60— 64
Tuczone mięsiste	50— 58
Nietuczone dobrze odżywione	40— 44
Miernie odżywione	32— 40
Młodzież:	
Dobrze odżywione	32— 40
Miernie odżywione	26— 30
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	64— 70
Tuczone cielęta	52— 60
Dobrze odżywione	44— 50
Miernie odżywione	36— 40
OWCE:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	50— 60
Tuczone starsze skopy i maciory	40— 46
Dobrze odżywione	00— 00
ŚWINIE (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	82— 84
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	78— 80
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	74— 76
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi	66— 72
Maciory i późne katastry	68— 74
Świnie bekonowe	70— 72

Świnie bekonowe loco stacja załadowania I. k.. 66 — 68, II kl 62 — 66.

Przebieg targu bardzo spokojny.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, dnia 16 2. 1932.

Tendencja dzisiejszego zebrania była spokojna. Obroty były minimalne z powodu braku odpowiedniego materjału. Mniejszą podaż zauważono w papierach państwowych — mianowicie w 5% Pożyczce konwers., za którą płacono 39½% oraz w 4% Pożyczce inwest., którą poszukiwano po 84% Papiery lokacyjne P Z. K obracano również w mniejszych ilościach, przyczem do notowania doszło tylko w 8% listach dol starych, które handlowano po 75½% w płaceniu oraz w 4% listach zast. konwert., które obracano po 28½% w tranzakciach: 8% listy dol. amort. ofiarowano po 68% i niżej bez notowania oraz 6% listy żytnie po 13—

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych poszukiwano Bank Polski po 100.— również w małej podaży W obrotach nieoficjalnych oddawano 4% Premiówki dolarowe po 45½ zaś płacono za 3% Pożyczkę budowlaną 31.—.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału):

5% Pożyczka konwersyjna 39½% P.

8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 75½% P

4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziemstwa Kredyt. 28½% +

(Kurs w złotych)

4% Prem. Pożyczka Inwestycyjna 84.— P.

Akcje bankowe.

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I. em. 100.— P.

Tendencja spokojna.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 16 2. 1932.

Waluty **Gotówka**

Dolary St Zjedn. tr.: 8,86½; sp.: 8,88½; kup.: 8,84½.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Gdańsk	173 75	174.18	173 32
Holandja	361 00	361.90	360 10
Londyn	30.73	30.91	30.61
Nowy Jork kabel	8.914	8.934	8.894
Paryż	35.16	35.25	35.07
Praga	26.40	26.46	26.34
Szwajcarja	174 16	174.59	173.73
Berlin	211.90		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż bud	33.00	32.60
4% poż inwes	89.50	89.25
5% poż konw.	40.25	40. 0
6% poż dol.	57.50	57.25
4% premj dol.	46.00	48.00
7% poż. stabil.	55.00	55.25

Tendencja mocniejsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski	100 00—	90 00
Sole Potasowe	0.00—	85.00
Lilpop	0.00—	14.50
Norblin	0.00—	17.50
Ostrowieckie serja B	0.00—	30.00

Tendencja mocniejsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, dnia 16. 2. 1932.

Pszenica march. 75—76 kg.	246.00—248.00
Tendencja spokojna.	
Żyto march 72—73 kg.	196.00—198.00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień brow	162.00—169.00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	154.00—158.00
Tendencja spokojna.	
Owies march	144.00—151.00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	29.75—33.75
Tendencja cicha.	
Mąka żytnia 70%	27.85—29.50
Tendencja cicha.	
Ospa pszenna	9.60— 9.90
Tendencja spokojna.	
Ospa żytnia	9.60— 9.90
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	21.00—27.50
Groch drobny jadalny	21.00—23.50
Groch pastewny	15.00—17.00
Peluszka	16.00—18.00
Bób	14.00—16.00
Wyka	16.00—19.00
Łubin niebieski	10.00—12.00
Łubin żółty	14 50—16.00
Seradela nowa	24.00- 30.00
Kuchy lniane 37%	11.40
Kuchy z orzecha ziemnego	12.40
Kuchy mielone (mączka)	12.20—12.30
Wytłoki suche parvi Berlin	7.80— 8.00
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg	10.50—10.60
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	11.30
Płatki ziemniaczane	12.50—12.60
Słoma żytnia pras. drut.	0.80— 1.00
Słoma pszenna pras. drut.	0.60— 0.70
Słoma owsiana pras. drut.	0.65— 0.80
Słoma jęczmienna drut.	0.65— 0.75
Słoma żytnia dł. wiązana	0.85— 1.00
Słoma żytnia pras. sznur.	0.75— 0.85
Słoma pszenna pras. sznur.	0.60— 0.70
Tendencja stała.	
Sieczka	1.35— 1.55
Siano handlowe	1.20— 1.40
Siano dobre I pok.	1.70— 2.00
Lucerna luźna	2.40— 2.70
Tymoteusz luźny	2.35— 2.65
Siano koniczynowe luźne	2.25— 2.55

Tendencja stała.

Ogólna tendencja niejednolita.

Czy bezbożnik?

Polska Katolicka Agencja Prasowa donosi:

„Kurjer Wileński" („sanacyjny" — red.) nie jest zadowolony ze zdemaskowania antyreligijnej propagandy, prowadzonej według wzorów sowieckich przez p. Teofila Jaśkiewicza, urzędnika M. S Z., ukrywającego się pod pseudonimami „W. Saczyńskiego" i „Henryka Wrońskiego". Wprawdzie „Kurjer Wileński" nie broni wprost p. Jaśkiewicza, tem niemniej usiłuje zbagatelizować całą sprawę.

Niezadowolony jest szczególniej „Kurjer Wileński" za określenie p. Jaśkiewicza jako bezbożnika. Pewnie, nie każdy ateusz jest temsamem bezbożnikiem, którą to nazwę nadaje się obecnie tym, którzy walczą z religją metodami zapożyczonemi u naszego sąsiada wschodniego. Nie nadalibyśmy tej nazwy n. p. organowi b. dyrektora departamentu wyznań, mimo że popiera projekt prawa małżeńskiego komisji kodyfikacyjnej i jest nieprzyjazny dla Kościoła Katolickiego, metody, bowiem jego walki nie wykraczają dotychczas poza pewne granice kulturalne.

Inaczej natomiast ma się sprawa z p. Jaśkiewiczem. Bierzemy pierwszy lepszy artykuł tego pana, podpisany pseudonimem Henryk Wroński („Wolnamyśliciel", nr. 27, r. 1931, str. 709).

„A więc i Polska „zawsze wierna" doczekała się wreszcie swojej krucjaty modlitw! Wojnę, którą jej wypowiedział w dniu 10 listopada papieski garnizon, stojący w Polsce na kwaterze od lat blisko tysiąca, Polska musi podjąć i wygrać. I to wygrać tak, jak ją wygrały Hiszpanja i Meksyk".

Tak pisze „dyplomata" Jaśkiewicz. Nawołuje do walki z Kościołem, do walki barbarzyńskiej, połączonej z paleniem kościołów, prześladowaniem i więzieniem duchowieństwa i świeckich katolików. Wywołuje widma org i bolszewickiej w państwie, które od tysiąca lat jest przedmurzem chrześcijaństwa i ostoją cywilizacji łacińskiej. Duchowieństwo polskie, które w ciągu wieków złożyło tyle dowodów patrjotyzmu i oddania się całkowitego służbie Ojczyźnie, nazywa pogardliwie „garnizonem papieskim".

Czy wobec tego „Kurjer wileński" będzie upierał się, że p. Teofil Jaśkiewicz nie jest bezbożnikiem w stylu hiszpańsko - meksykańskim?

* * *

Jeżeli chodzi o towarzyszów broni p. Jaśkiewicza, wybitnych działaczy wolnomyślicielskich, nawołujących tak jak on do bezwzględnej walki z religją, to mają oni swą przeszłość, zapisaną w kronikach sądowych.

W czerwcu 1925 roku został nagle aresztowany z polecenia prokuratorji wybitny działacz wolnomyślicielski Czechowski, organizator szajki szpiegowskiej, wydawca „Ewangelji Myśli". Na zapytanie władz, skąd czerpał pieniądze na wydawnictwo, Czechowski otwarcie wskazał źródła bolszewickie. Sąd skazał go za zbrodnię szpiegostwa na 2 lata więzienia.

Wśród aresztowanych w Warszawie we wrześniu 1931 roku przywódców komunistycznych znaleźli się również dwaj wybitni przedstawiciele Stowarzyszenia Wolnomyślicieli Polskich": Moszek Grynszpan (pseud. Jan Hempel) i Eljasz Chwat (pseud. Aleksander Watt). Przy aresztowanych znaleziono dowody ich ścisłych stosunków z kominternem moskiewskim oraz znaczne sumy pieniężne, przekazywane na rachunek ich żon via Gdańsk. Przy rewizji znaleziono kilka tysięcy egzemplarzy broszur o treści bluźnierczej oraz podburzającej do obalenia ustroju państwowego Polski.

Zarówno KAP-owa, jak i agencje katolickie zagranicą, są w posiadaniu wielu dowodów niezbitych, że wybitni przedstawiciele ruchu t. zw. wolnomyślicieli pozostają w stosunkach z jednej strony z masonerją, z drugiej — z centralą bezbożników w Moskwie. „Ruch bezbożniczy w Rosji współczesnej — stwierdza trafnie „Wolnomyśliciel Polski" — oddziaływa bezpośrednio na cały świat, czego dowodem jest m. in. niemiecki związek Tannenberg, który wzywa lud niemiecki do oderwania się od krzyża. Bezbożnictwo rosyjskie jest tylko terytorjalnem wyjaskrawieniem bezbożnictwa światowego" Tak pisze organ p. Jaśkiewicza. Niema więc żadnych racyj kruszyć kopji w obronie p. Jaśkiewicza, jako bezbożnika.

Obniżenie emerytur urzędniczych

Naczelny Komitet Pracowników Państwowych, Kolejowych i Komunalnych wydał komunikat o rozmowie, jaką przedstawiciele tego komitetu mieli z wicemarszałkiem Sejmu pos. Polakiewiczem z B. B.

Według tego komunikatu p. Polakiewicz oświadczył, iż o ile w łonie rządu na razie nie ma zamiarów zmniejszenia poborów urzędnikom czynnym, to w stosunku do tych urzędników, którzy już odeszli od warsztatów pracy państwowej, a przeszli w t. zw. stan spoczynku, t. j. do emerytów, istnieją zamierzenia daleko idących skreśleń ich zaopatrzenia. W odmienny niż dotychczas sposób ma być traktowana również sprawa zaliczania do emerytury lat pracy zawodowej; wjątek w tym względzie ma stanowić praca nauczycielska w szkolnictwie polskiem w zaborze rosyjskim.

Blok Bezpartyjny zdaje sobie sprawę, iż uchwalenie noweli, znacznie zmniejszającej zaopatrzenia emerytalne i pobory urzędników czynnych jest rzeczą przykrą i niepopularną, tem niemniej będzie musiał to wykonać, jako konieczność państwową. Bolesną również sprawą i niepolarną przygotowuje rząd, a Blok Bezpartyjny ją przeprowadzi w Sejmie; dotyczy ona inwalidów wojenych. Chodzi tu mianowicie o zawieszenie wypłat rent inwalidzkich lżej poszkodowanym inwalidom.

W odpowiedzi na ten komunikat pos. Polakiewicz wyraził swe „oburzenie" z powodu — jak pisze — „niesłychanego wystąpienia" wspomnianego wyżej komitetu pracowników państwowych, i oświadczył, że słowa jego złośliwie przkręcono i sfałszowano.

Niezależnie od tego Społeczna Ag. Prasowa donosi, że 15 bm. została przyjęta przez marsz. Senatu p. Raczkiewicza i przez w.-marsz. Sejmu Polakiewicza delegacja międzyzwiązk. kom. pracowników państwowych. Komitet ten reprezentuje trzynaście organizacyj urzędniczych.

Według doniesienia wspomnianej agencji, rząd nie planuje w tej chwili dalszego obniżenia uposażeń urzędniczych. Za to mają być przeprowadzone pewne zmiany emerytur. Między innemi ma ulec zmianie obliczanie wysługi lat do uzyskania praw emerytalnych. Czasokres przedłużony zostanie do lat 15, a po upływie tego terminu emerytura będzie wynosiła 40 proc. uposażenia zasadniczego. Przyznane zaś dotychczas już emerytury po 10 latach służby mają ulec redukcji o 10 proc. i będą wynosiły 30 proc. zasadniczego uposażenia.

W ostatniej chwili donoszą nam telefonicznie z Warszawy, że dziś wpłynął do kancelarji sejmowej rządowy projekt nowelizacji ustawy emerytalnej, pogarszający obecny stan rzeczy.

Wobec zmiany statutu państwowej rady kolejowej

Przemówienie posła Witkowskiego (Kl. Nar.) w sejmowej komisji komunikacyjnej

Projekt noweli do statutu rady kolejowej wprowadza zasadnicze zmiany tak w odniesieniu do dotychczasowej kompetencji, jak i co do składu rady. Oto bowiem art. 1 w brzmieniu projektowanem oddaje pod rozważanie i i opinjowanie państwowej rady kolejowej te z pomiędzy spraw, wyliczonych w art. 2, które minister komunikacji uzna za stosowne wnieść pod obrady tego ciała.

Zamiast tedy dotychczasowych ścisłych kompetencyj rady kolejowej oraz obowiązku, wypływającego z będącego dotąd w mocy art. 9 statutu, iż w sprawach wyszczególnionych w art. 2 decyduje minister komunikacji po uprzedniem zaznajomieniu się z opinją państwowej rady kolejowej, o ile nie jest zmuszony zrobić użytku z postanowień art. 10 statutu, wprowadza się postanowienia, dające zupełnie wolną rękę ministrowi komunikacji co do oddania pewnych spraw pod obrady rady, lub też nie, i nie uzależnia się decyzyj choćby w najważniejszych sprawach od uprzedniej opinji rady, a nawet nie zobowiązuje się ministra komunikacji do zakomunikowania powziętych decyzyj radzie na najbliższem jej posiedzeniu, jak to dotychczas jest jego obowiązkiem, gdy nagłość spraw nie pozwalała na zasięgnięcie uprzednio opinji rady.

Uzasadnienie tej zmiany, podane w projekcie i powołujące się na konieczność coraz częstszego stosowania drogi wyjątkowej, wskazanej obecnie w art. 10 statutu rady, ponadto zaś podnoszące trudności w uzyskaniu jednolitej opinji rady, a nawet zarzucające, iż opinja ta częstokroć nie jest zgodna z interesem przedsiębiorstwa P. K. P. — świadczy, że właściwym celem obecnej noweli jest pozbawienie rady kolejowej istotnego wpływu na najważniejsze sprawy kolejowe i sprowadzenie jej do roli ciała z którem się minister komunikacji faktycznie liczyć nie będzie potrzebował. Zamierza się używać tego ciała jedynie jako osłony tam, gdzie powołanie się na opinję szerszych kół społecznych i gospodarczych będzie z rozmaitych powodów wygodne.

Kto zaś będzie miał faktyczny głos w wydaniu tych opinij wynika jasno z projektowanego składu rady. Dotychczas składała się ona z 84 członków, z których 58 pochodziło z wyboru (przedstawiciele miast, ciał samorządowych i organizacyj gospodarczo - społecznych). Obecnie ilość członków rady będzie zależała od ministra komunikacji, który może mianować dowolną ilość tak zwanych „wybitnych fachowców", zaś innych członków będą mianowali poszczególni ministrowie, względnie wydelegują ich rady wojewódzkie (sejmiki wojewódzkie). Jedynie tylko przedstawiciele większych miast i organizacyj gospodarczo - społecznych pochodzić będą z wyboru, lecz pozostaną niewątpliwie w mniejszości.

Tak zatem państwowa rada kolejowa, której zakres działania będzie mógł dowolnie regulować minister komunikacji, będzie w swej większości reprezentowała mianujący jej członków rząd, czyli stanie się poprostu jeszcze jedną instytucją rządową o faktycznie nieistotnych celach i zadaniach.

Wobec tego zastanowićby się raczej należało, czy nie znieść wogóle tej kosztownej instytucji, gdyż w tym stanie rzeczy z równym skutkiem i bez zbędnych wydatków zastąpić ją będą mogły urzędowe opinje ministerstw, województw, izb handlowo - przemysłowych i t. p. na wysłane do nich zapytania w pewnych sprawach kolejowych. „Wybitnych" zaś fachowców kolejowych powinno ministerstwo kolejowe posiadać w swem własnem gronie i ich zbadanie powinno być miarodajne przy układaniu projektów kolejowych.

Po dłuższych obradach i uwzględnieniu szeregu poprawek, zbliżonych do stanowiska Klubu Nar., projekt ustawy o zmianie statutu państw. rady kolej. został jednomyślnie przez komisję komunikacyjną uchwalony.

Godła zdjęto, — sekretarjaty pozostały

„Gazeta Bydgoska" pisze, co następuje:

W Bydgoszczy przy ul. Jagiellońskiej położone są gmachy, w których doniedawna mieścił się szpital wojskowy garnizonu bydgoskiego. Nie wiemy, jakiemi pobudkami kierowały się władze wojskowe, gdy przed kilku laty zarządziły likwidację tego szpitala. Obecnie żołnierza, gdy zachoruje, przewozi się do szpitala wojskowego w Toruniu.

W opróżnionym gmachu poszpitalnym zainstalowały się różne „Federacje", „Strzelcy" i inne efemerydy „sanacyjne". Tu początkowo mieściła się także redakcja „Dnia Bydgoskiego" (odbitka słynnego dziś w całej Polsce „Dnia Pomorskiego"). Na froncie szpitala widniało około tuzina różnych tablic orjentacyjnych. Był to pewnego rodzaju katalog organizacyj „sanacyjnych" w Bydgoszczy. Tu, na gmachu państwowym, wywieszał swe tablice również „Dzień Bydgoski".

Od kilku dni wszystko to zniknęło bez śladu... Front szpitala pewnego dnia oczyszczono od wszystkich tych godeł... Stało się to na zarządzenie władz wojskowych.

Oczywiście usunięto jedynie godła, — organizacje „sanacyjne" nadal pozostały w tym gmachu. Nadal jest on siedliskiem ich sekretarjatów. I nadal „Strzelec" ma w nim swoją świetlicę", znaną m. in. z opisanej swego czasu przez nas bójki na zabawie „strzeleckiej".

Napiętnowane manewry „sanacji"

Od delegacji Kół Naukowych Uniw. Pozn., Zrzeszenie Kół Prowincjonalnych U. P. i Koła Medyków U. P. otrzymujemy poniższe oświadczenie:

W sobotę, dnia 13 lutego ukazała się ulotka t. zw. Gospodarczego Bloku Kół Prowincjonalnych i Naukowych, który został zawiązany dnia poprzedniego na zebraniu Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej.

Ulotka ta dla celów politycznych stara wprowadzić w błąd ogół koleżanek i kolegów oraz ukryć pod nazwą Kół Naukowych i Prowincjonalnych prawdziwe oblicze pewnego obozu politycznego.

Wobec powyższego stwierdzamy, że ani Koła Prowincjonalne ani Naukowe nie upoważniały nikogo do wydania w ich imieniu ulotki.

Delegacja Kół Naukowych, Zrzeszenie Kół Prowincjonalnych i Koło Medyków stanowczo protestuje przeciw nadużywaniu nazwy Kół Prowincjonalnych i Naukowych do celów partyjnych.

Delegacja Kół Naukowych, Zrzeszenie Kół Prowincjonalnych, Koło Medyków.

Otrzymujemy następujące oświadczenie:

„W związku z wyborami do „Bratniej Pomocy" W. S. H., krążą pogłoski, jakoby Korpus Studentów W. S. H. „Zawisza Czarny" opowiedział się za listą Bloku Oszczędnościowo - gospodarczego, który to blok starał się pod swą nazwą ukryć prawdziwe oblicze pewnego obozu politycznego.

„Wobec powyższego oświadczamy, iż Korpus Stud. W. S. H. „Zawisza Czarny" jako całość opowiedział się za listą ustępującego zarządu, jednostki zaś, które spowodowały powstanie powyższych pogłosek, zostaną pociągnięte do odpowiedzialności.

„Prezydjum Korp. Stud. W. S. H. „Zawisza Czarny"

Pod mianem „pewnego obozu politycznego" należy rozumieć grupę młodzieży „sanacyjnej".

Po co ta kontrola

Polska Katolicka Agencja Prasowa donosi, co następuje:

Żywiołowa akcja protestacyjna ludności wiejskiej przeciwko zakusom na sakrament małżeństwa wzbudziła swoiste echa. Instytut Akcji Katolickiej w Kielcach zaskoczony został wiadomością z parafji Daleszyce, że policja miejscowa przeprowadza wywiad w kierunku ustalenia, czy protestów w sprawie małżeńskiej nie podpisywali przypadkiem niepełnoletni! Interpelowany przez miejscowego ks. proboszcza komisarz P. P. tłumaczył to jakiemś poleceniem.

Ciekawe, kto mógł był wydać takie polecenie i w jakim celu? Komu bowiem zależeć może na oficjalnem kontrolowaniu akcji samorzutnej, nie skierowanej przeciwko państwu, ani nie naruszającej spokoju publicznego? A skutek tego zainteresowania się policji sprawą małżeńską wytwarza i gruntuje niesłuszne, sądzimy, przekonanie, że stanowisko zajęte w tej sprawie przez ludność katolicką nie idzie po myśli miarodajnych czynników, zarządzających podobne dochodzenia.

Lekarz chiński w Warszawie

Warszawa, 16. 2. (PAT). W Warszawie bawi p. Iong Toi Lung, lekarz naczelny szpitalnictwa uniwersyteckiego w Kantonie, który przybył do Polski celem zapoznania się ze szpitalnictwem i urządzeniami zdrowotnemi Polski.

Z Stronnictwa Narodowego

Koło Wilda

Zebranie plenarne odbędzie się dziś we wtorek, 16 bm. o g. 19,30 w lokalu p. Zawadkowej, G. Wilda 75. Na porządku obrad referat p. senatora dr. Cz Meissnera.

O liczny i punktualny udział członków prosi Zarząd.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Kartele w opresji

Jesteśmy świadkami skoncentrowanego ataku na ceny kartelowe. Kolumny szturmowe, atakujące pozycje zajmowane przez kartele, składają się z przedstawicieli najróżniejszych ugrupowań: nauki ekonomicznej, kół politycznych i sfer gospodarczych. — Widzimy, jak prof. Roman Rybarski na łamach „Rolnika-Ekonomisty" i prof. Edward Lipiński w czasopiśmie „Gospodarka Narodowa" dochodzą wspólnie do indentycznego wniosku, głoszącego, że walnym środkiem dla przezwyciężenia kryzysu byłoby usunięcie niewspółmierności zachodzącej pomiędzy cenami sztywnemi, „kartelowemi", a cenami płynnemi, wolnemi.. Widzimy dalej, jak w Sejmie ostre, antykartelowe przemówienie posłów Wojciechowskiego i Grzesika ze stronnictwa rządzącego wywołuje „huczne oklaski" na łamach B. B." (według sprawozdania w „Gazecie Polskiej" z dnia 12 bm.), co świadczy o pewnem przeobrażeniu pojęć w stronnictwie BBWR, które — jak wiadomo — dotychczas otaczało kartele troskliwą opieką, spłacając dług wdzięczności za pomoc w okresie wyborczym. Wreszcie widzimy, jak rolnictwo, handel i przemysł nieskartelizowany coraz śmielej podnoszą głos przeciwko potentatom kartelowym.

Jednem słowem: idzie czarna godzina na kartele! Nie mają one „dobrej prasy", gdyż ogromna większość pism wszystkich odcieni politycznych jest zgodna w potępianiu dotychczasowej polityki kartelowej. Bo i jakże nie krytykować nierozsądnej polityki cen naszych zrzeszeń kartelowych? Wystarczy taki oto przyczynek: przy podstawie poziomu cen z r. 1928 = 100, wskaźnik cen hurtowych artykułów rolniczych wyniósł w listopadzie ub. roku 55.7; jeszcze bardziej spadł wskaźnik cen surowców i półfabrykatów żelaznych od cen zagranicznych, bo spadł aż 43.3; wskaźnik cen surowców i półfabrykatów nieskartelizowanych spadł również znacznie, bo na 58.8; natomiast indeks cen surowców i półfabrykatów skartelizowanych nietylko że nie spadł, lecz wzrósł na 107.7!...

Pozycji kartelowej broni z wielką — przyznajemy — odwagą pan E(dward) R(ose) we wstępnym artykule ostatniego (31go) numeru „Przeglądu Gospodarczego". Niestety, nie pomoże walczącemu największa nawet odwaga, jeśli amunicja jest kiepska! A taką właśnie jest wartość argumentów wysuwanych przez pana E. R. w obronie polityki kartelowej.

Tłumaczy nam redaktor „Przeglądu Gospodarczego", że ceny kartelowe muszą być sztywne, ponieważ przemysły skartelizowane mają po większej części do czynienia ze sztywnemi składnikami kosztów wytwórczości, w szczególności z nieelastycznemi taryfami płac. Hm, hm... Czyżby tylko przemysły skartelizowane były w tem położeniu? Wszak rolnictwo, handel i przemysł nieskartelizowany mają do czynienia z indentycznemi składnikami kosztów produkcji! A zresztą płace obniżono..., robotnikom oczywiście!

Mówi p. E. R. w dalszym ciągu, że wysoki poziom cen produktów skartelizowanych umożliwia dumping i aktywizuje nasz bilans handlowy. Ależ i rolnictwo musi wywozić, nie jest zaś w stanie ze względów technicznych poddać się organizacji kartelowej. — Dlatego musi mieć możność produkowania tanio, w którym to celu ceny artykułów przemysłowych przeznaczonych dla rolnictwa muszą być niskie...

Wreszcie mówi p. E. R. ..., ale o tem za następnym razem.

Krótkie informacje gospodarcze

— W Gdyni odbyło się posiedzenie Tymczasowej Rady Portowej, na którem rozpatrzono następujące sprawy: wynajmu lodołamacza dla portu, holowania statków, ogrodzenia portu, a następnie wysłuchano sprawozdania Komisji Celnej T. R. P

— Zainteresowane sfery angielskie zwróciły się do rządu o utworzenie wolnych stref handlowych w portach brytyjskich w celu umożliwienia dokonywania przeładunku towarów eksportowych za pośrednictwem angielskiem

— Lincoln Motor Co., firma siostrzana zakładów Forda, donosi, że otrzymała zamówienie ze strony rządu sowieckiego na dostawę 130 wozów nowego typu, który wkrótce ukaże się na rynku.

Konjunktury

Pieniądz i papiery wartościowe

Giełdy światowe wykazywały w tygodniu ubiegłym, do środy włącznie, tendencję niejednolitą, przy nastroju wyczekującym. W czwartek jednak, w związku z ogłoszeniem nowego planu Hoovera, przewidującego zwiększenie obiegu banknotów o przeszło 2 milj. dol. bez naruszenia statutowego pokrycia złotowego, nastąpiła w New Jorku silna haussa. Sfery giełdowe liczą się bowiem z tem, że nowe posunięcie prezydenta zakończy ciężki okres deflacji, — a w szczególności przyczyni się do ożywienia obrotów handlowych, wzrostu stanu zatrudnienia w przemyśle i zwyżki cen, a w konsekwencji do ożywienia się gry giełdowej. Haussa na Wallstreet objęła wkrótce giełdę paryską, londyńską i inne. Na giełdzie nowojorskiej przeważała początkowo tendencja słaba, co przypisać należy wiadomościom o spadku cen szeregu towarów, zmniejszeniu się przewozów kolejowych i lekkiej redukcji pracy w przemyśle stalowym, jednak w czwartek, w związku z ogłoszeniem planu Hoovera kursy poszczególnych papierów podniosły się o 3 do 12 dol. Pożyczki polskie ujawniły silną zwyżkę. W dniu 11 bm. notowano (w nawiasie cyfry z 5 bm.: 8 proc. Poż. Dillona 57,75 (55,3/8), 7 proc. Poż. Stab. 55.00 (52.7/8), 6 proc. Poż. Dol. 55.50, 7 proc. Poż. m. Warszawy 41.00, 7 proc. Poż. Śląska 41.00. Na giełdzie londyńskiej panowała dość duża depresja. Obroty były małe, ponieważ spekulacja wstrzymywała się od zawierania większych tranzakcyj. — Szczególnie słabo kształtowały się kursy brytyjskich papierów państwowych i pożyczek niemieckich. Od czwartku tendencja się wzmocniła. Kursy akcyj na giełdzie paryskiej uległy początkowo, głównie w związku z depresją na Wallstreet, ogólnej zniżce, jednak wkońcu, ze względu na haussę w New Yorku i silniejszy popyt ze strony spekulantów zawodowych, zdołały większą część strat odzyskać.

Na rynku warszawskim sytuacja bez zmiany. Notowano zaledwie kilka gatunków akcyj przy kursach naogół utrzymanych. Natomiast w dziale papierów procentowych panowało ożywienie co tłumaczy się wzmożonym popytem, szczególnie w dziale pożyczek państwowych. Dolary utrzymały się w obrotach oficjalnych na poziomie 8,89 i pół do 8.89, prywatnie notowano je 8,90—8.89. Czeki New Jork spadły z 8,917 na 8,91, a kabel z 8,923 na 8.915.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco.

	8. 2.	9. 2.	10. 2.	11. 2.	12. 2.	13. 2.
Pszenica						
Warszawa	27.50	27.5	—	27.50	27.50	—
Poznań	24.50	24.50	24.75	24.50	24.50	24.50
Lwów	25.00	25.50	—	26.00	—	26.50
Lublin	25.00	—	25.00	25.50	26.00	—
Żyto						
Warszawa	23.75	24.00	—	25.00	25.00	—
Poznań	23.25	23.25	23.25	23.25	23.25	23.25
Lwów	23.75	24.00	—	24.50	—	24.50
Lublin	22.00	—	22.25	22.75	22.50	—
Jęczmień						
Warszawa	21.50	21.50	—	21.50	21.75	—
Poznań	21.75	21.75	21.75	21.75	21.75	21.75
Lwów	17.75	—	—	18.00	—	18.00
Lublin	18.00	—	18.50	18.50	19.00	—
Owies						
Warszawa	24.00	24.00	—	24.50	25.00	—
Poznań	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
Lwów	22.75	—	—	—	—	22.75
Lublin	22.00	—	22.00	22.00	22.50	—

Po trwającej przez całą drugą połowę stycznia zniżce, ceny głównych naszych zbóż bądź to ustabilizowały się, bądź też częściowo odzyskują dawny swój poziom.

O przyczynach zniżki, posiadających pewien posmak sensacji i stawiających w dziwnem świetle poczynania władz, pisaliśmy w wczorajszym artykule wstępnym. Ujawnione przez nas tło zniżki dowodzi, jeśli nie czegoś gorszego, to conajmniej braku koordynacji między poszczególnemi resortami rządowemi. Inaczej bowiem pojmuje „potrzeby polityki gospodarczej" p. min. rolnictwa niż władze skarbowe, które drogą przymusowego zwiększania podaży przyczyniają się do zniżki cen, co chyba nie mieści się w zamiarach ministerstwa rolnictwa. Cała ta sprawa potwierdza — po raz niewiadomo który — brak rozumnego i jednolitego programu w polityce gospodarczej rządu. Wracając do kształtowania się cen ziemiopłodów w ub. tygodniu, stwierdzamy, iż pszenica zwyżkowała tylko na giełdach lwowskiej i lubelskiej o zł 1,50 wzgl. 1,00, żyto utrzymało się w Poznaniu na równym poziomie, zwyżkowało zaś na wszystkich innych giełdach o zł 0,50—1,25; ten sam ruch obserwujemy w jęczmieniu i owsie. Wogóle na giełdzie poznańskiej ceny nie ruszyły z miejsca.

Na rynkach zagranicznych sytuacja nie uległa poważniejszym zmianom. Duże ilości towaru rzucają na rynki Argentyna i Australja, jednak wobec wzmożonego popytu, nie wpływa to ujemnie na ceny, które trzymają się dobrze.

Jaja

Spadek temperatury w ub. tygodniu naogół zahamował tendencję zniżkową i podziałał ożywiająco na obroty. Na rynkach zagranicznych notowania przeważnie nie ruszyły się, chociaż tendencja lekko się wzmocniła, zwłaszcza na rynku niemieckim. Rynek angielski wykazywał tendencję słabą, co zostało spowodowane zwiększonem gromadzeniem zapasów w oczekiwaniu natychmiastowego wprowadzenia ceł przywozowych.

Rynek krajowy zareagował na zmianę temperatury dość raptowną podwyżką cen. Dowóz jaj świeżych obniżył się znacznie, co przy braku zapasów odbiło się na notowaniach. Za 1 skrzynię placono w obrotach wewnętrznych 120 — 125 zł, za towar eksportowo przerobiony 130 — 135 zł. czyli 15 — 15.50 dol. franco granica.

Nabiał

Ostatnie mrozy w znacznym stopniu spowodowały ograniczenie dowozu nabiału do stolicy i większych miast, gdzie wskutek braku towaru nastąpiła wydatna zwyżka cen. Notowania Komisji Nabiałowej w Warszawie podskoczyły w dniu 13 bm. na 4.80 zł. za gatunek wyborowy. Również w Poznaniu placono w obrotach hurtowych na początku tygodnia sprawozdawczego 3.80 zł., pod koniec tygodnia 4.20 zł. i więcej za 1 kg.

Mięso i bydło

Rynki krajowe wykazują naogół w dalszym ciągu tendencję utrzymaną mimo zmniejszającej się podaży. Zwyżkują jedynie notowań cieląt. Tendencja dla świń jest niejednolita. Jedynie w Mysłowicach przebieg targu dla trzody w ub. tygodniu był ożywiony przy tendencji zwyżkowej. Trzoda zyskała 5 — 15 zł. na 100 kg.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Słuszne zarządzenie ministerstwa skarbu.** W ostatnich dniach rozesłany został ważny okólnik do wszystkich izb skarbowych, dotyczący sprawy t. zw. dochodzenia co do pochodzenia kapitałów lokowanych przez poszczególne osoby w nieruchomościach, nabywanych przy budowanych, względnie udzielanych innym osoboom lub przedsiębiorstwom w charakterze pożyczek lub udziałów. Do wiadomości ministerstwa skarbu doszło mianowicie, że niektóre władze skarbowe w wypadku stwierdzenia takich tranzakcyj żądały wylegitymowania, skąd pochodzą sumy, użyte na powyższe cele, a w razie nie uzyskania dostatecznych wyjaśnień, uznawały nie jednokrotnie całą sumę dokonanych tranzakcyj za dochód danej osoby, wymagający uiszczenia podatku dochodowego. Wspomniany okólnik ministerstwa skarbu poleca władzom skarbowym zaniechać na przyszłość przeprowadzania wszelkich takich dochodzeń, które to dochodzenia, jak głosi tekst okólnika, w żadnym wypadku nie mogą służyć za podstawę do opodatkowania powyższych kapitałów. Ministerstwo skarbu wychodzi z założenia, że udowodnić w sposób niezbity pochodzenie posiadanych kapitałów jest bardzo często w praktyce niemożliwe, zniechęca społeczeństwo i w konsekwencji przyczyni się do zaniechania szeregu tranzakcyj. Powyższy okólnik posiada niewątpliwie duże znaczenie dla życia gospodarczego, gdyż powinien przyczynić się do zaangażowania w nowych tranzakcjach ukrytych dotychczas kapitałów

(p) **Kontrola celna obrotu z Gdańskiem.** Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie komunikuje co następuje: Ponieważ Gdańsk ogłosił z opóźnieniem rozporządzenie z dnia 21 grudnia 1931 r (Dz U R. P nr. 111 poz. 865), w sprawie zakazu przywozu niektórych artykułów, pewna ilość tych towarów została przepuszczona bez przeszkody przez gdańskie urzędy celne i może również przedostać się do Polski. Kontrola przywozu obejmie więc również i te towary. Odbiorcy przesyłek z Gdańska będą musieli udowodnić, o ile chodzi o przedmioty z biernego obrotu uszlachetniającego, że zostały one prawidłowo oclone, a co się tyczy towarów zakazanych do przywozu, że zostały sprowadzone na podstawie pozwolenia przywozu wydanego przez ministerstwo przemysłu i handlu W razie niemożności udowodnienia prawidłowego oclenia w obrocie uszlachetniającym, będą odbiorcy zmuszeni do uiszczenia przypadającej należności celnej, w razie zaś niemożności udowodnienia legalności przywozu (towary zakazane do przywozu), będą odbiorcy pociągani do odpowiedzialności karno-skarbowej.

Z KRAJU

(k) **Konferencja gospodarcza w min. przemysłu i handlu.** W dniu 15 bm. odbyła się w ministerstwie przemysłu i handlu pod przewodnictwem ministra przemysłu i handlu dr. F. Zarzyckiego, oraz przy udziale pp. wiceministrów skarbu — Zawadzkiego, przemysłu i handlu — dr. F. Doleżala i Kożuchowskiego, konferencja z udziałem przedstawicieli sfer przemysłowych, finansowych, handlowych i rolnych oraz wyższych urzędników ministerstw gospodarczych poświęcona omówieniu działalności ekonomicznej Ligi Narodów i przeszkodom w handlu międzynarodowym, oraz zagadnieniom eksportu polskiego w związku z kryzysem gospodarczym świata. W związku z temi zagadnieniami pp. podsekretarz stanu dr. Doleżal oraz dyrektor państwowego instytutu eksportowego Marjan Turski wygłosili szczegółowe referaty, z których wywiązała się ożywiona dyskusja.

(k) **Przeciw terminowemu handlowi zbożem.** Od pewnego czasu dyskutuje się w sferach handlu zbożowego projekt wprowadzenia w życie handlu terminowego zbożem na giełdach zbożowych W tej sprawie przygotowuje opinję Związek Giełd Zbożowych. Jak się dowiadujemy, kształtuje się ta opinja nieprzychylnie dla projektu i to przedewszystkiem ze względu na trudne położenie finansowe kupiectwa zbożowego. W sferach zainteresowanych uważają bowiem, że wprowadzenie w życie handlu terminowego zbożem wymagałoby równoczesnego powołania do życia kasy likwidacyjnej, gwarantującej finansowo zobowiązania kupujących i pełniącej poniekąd rolę powierniczą. Jest rzeczą nie do pomyślenia, aby w dzisiejszych warunkach było możliwe zebrać z pośród zainteresowanych kupców kapitał 4—5 milj. złotych, potrzebny do utworzenia tejże kasy likwidacyjnej. Liczyć się należy natomiast z wysunięciem innego projektu, korzystnego dla sfer rolniczych. Chodzi mianowicie o umożliwienie tranzakcyj zbożem na terminy do 40 dni (l)

(k) **Rozwój hodowli pieczarek.** Państwowy Instytut Eksportowy od dłuższego czasu prowadzi prace nad zorganizowaniem hodowców pieczarek w celach eksportowych Ponieważ jednak produkcja pieczarek jest rozdrobniona i obecne możliwości bezpośredniego prowadzenia eksportu narazie są bardzo nikłe, przeto prace organizacyjne zostały przekazane Związkowi Polskich Zrzeszeń Ogrodniczych — który prowadzi prace przygotowawcze w tym kierunku. Realne kształty przybiera sprawa organizacji pieczarstwa na terenie Poznania, gdzie dziś już istnieje kilka większych hodowli, oraz gdzie spotyka się duże zrozumienie faktu, że hodowla tego artykułu musi znaleźć oparcie nietylko na rynku wewnętrznym, lecz i na zbycie zagranicą.

(n) **Organizacja eksportu terpentyny.** Sytuacja na światowym rynku terpentyny przedstawia się obecnie bardzo niekorzystnie z powodu spadku cen i nadmiernej podaży, przedewszystkiem terpentyny sowieckiej, oferowanej po bardzo niskich cenach. Skutkiem tych warunków eksport terpentyny z Polski w ciągu ostatnich trzech lat zmalał zgórą dziesięciokrotnie. Utworzona po długich pertraktacjach ścisła organizacja porozumiewawcza pomiędzy producentami terpentyny, ma zamiar objąć w przyszłości nietylko rynek wewnętrzny jak dotychczas, lecz również i eksport. Obecnie jednak kalkulacja handlowa nie pozwala na przyśpieszenie tych planów.

Z ZAGRANICY

(z) **V Międzynarodowy Kongres Naukowej Organizacji** odbędzie się w dniach 18 do 23 lipca 1932 roku w Amsterdamie, w Instytucie Kolonjalnym. Na Kongres powyższy zgłoszono dotychczas około 100 referatów, których druk został już rozpoczęty. Będą one rozesłane w początku maja r. b. do tych osób, które przed tym terminem zapiszą się na Kongres. Zapisy na V Międzynarodowy Kongres Organizacji przyjmuje Polski Komitet Naukowej Organizacji, Warszawa, Mokotowska 51, m. 60.

(z) **Kopalnie złota w Szwecji.** Ukazało się sprawozdanie „Kreuger & Toll Company" za rok 1931, zawierające wiele interesujących szczegółów w sprawie objęcia w dzierżawę przez Towarzystwo szeregu kopalń złota, położonych na północy Szwecji. Większość tych kopalni odkryta została nową metodą elektryczną przez „Kreuger & Toll Comp" już przed kilku laty, natomiast do właściwej eksploatacji przystąpiono dopiero w roku ubiegłym. Zgodnie z opinją ekspertów północne górskie obszary Szwecji obfitują w liczne pokłady złota, które za lat kilka stanowić będą niewątpliwie jeden z najbogatszych ośrodków złota na świecie. Wśród odkrytych dotychczas pokładów na pierwszy plan wysuwa się kopalnia Boliden, której ruda zawiera 20 gramów złota, 60 gramów srebra przy 2 proc. miedzi na tonnę. Nadmienić należy, że kopalnie południowo-afrykańskie rozporządzają zaledwie 9 gramami złota, a kanadyjskie pokłady Hollinger i Homestake w South-Dakota mają 10 gramów złota na 1 tonnę.

Z WYDAWNICTW

(w) **„Przegląd Gospodarczy".** Zeszyt 3 z dnia 1 lutego r. b., zawiera następującą treść: „Przegląd sytuacji" — E. R.; „Kartele a interwencja państwowa" — W. Ciechomski; „Akcja zasiłkowania bezrobotnych w 1931 r.; — J. B.; „Z gospodarczego położenia Francji" — Dr Roman Battaglia; „Tendencja do odrodzenia monetarnego znaczenia srebra" — Dr. J Piekałkiewicz. Poza tem zeszyt zawiera: Rynek pieniężny, Rynki towarowe oraz Kronikę.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Protest kupców z powodu surowego okólnika

Daleko idące obostrzenia dla branży cukierniczo-czekoladowej

W ubiegłą sobotę odbyło się w sali Domu Kupiectwa Polskiego przy ul Zwierzynieckiej zebranie protestacyjne kupców branży cukierniczo - czekoladowej, zwołane z powodu okólnika prezydenta miasta i wydziału bezpieczeństwa.

Odnośny okólnik donosił, że pod żadnym względem nie mogą kupcy tej branży korzystać z godzin otwarcia, ustalonych dla jadłodajni, jak to dotąd miało miejsce, i że każdy wypadek otwarcia składu w godzinach, nieobjętych okólnikiem karany będzie grzywną do 2000 zł. względnie 6 tygodni aresztu.

Obostrzenia, jakie wprowadza okólnik, wywołały w sferach kupiectwa, i tak ze wszech stron szarpanego, zrozumiałe poruszenie. Nad sprawą tą wywiązała się ożywiona dyskusja, w której brali udział m. in. pp. red. Grudziński, Kaczmarek, dr Rzepecki, Thiel, Wojciechowski i in.; w konkluzji przyjęto jako wyraz opinji zebranych projekt memorjału do władz, w którym zgromadzeni proszą o odroczenie rygoru na przeciąg dwóch miesięcy. Memorjał uzasadniono tem, że kupiectwo, zaskoczone ostatnim okólnikiem, musi przystosować się do nowych warunków, co wymaga nietylko większych starań i wielkiego nakładu pracy, ale przedewszystkiem czasu. Również omówiono sprawę konkurencyj obok restauracyj, cukierń, kawiarń i kiosków, konkurencyj składów fabrycznych; w wyniku dyskusji uchwalono rezolucję, którą prezydjum organizacji prześle w dalszą drogę.

Na zakończenie referował p. dyr. Krzyżankiewicz sprawę ewentualnej sprzedaży detalicznej na Targach Poznańskich. Zebrani przyjęli rezolucję, w której domagają się zaniechania sprzedaży detalicznej na Targach, przyrzekając natomiast wzięcie jak największego udziału w tegorocznych Targach Poznańskich. (V.)

Obrońcy i oskarżeni proszą o uwolnienie

Przed wyrokiem w procesie „Surofosfatu"

W dalszym ciągu sensacyjnego procesu „Surofosfatu' nastąpiły dziś przemówienia obrońców. Kolejno przemawiali adwokaci Haber, Sawicki, Teobald i Kazimierz Nowosielski. Zarówno obrońcy jak i oskarżeni w ostatniem słowie wnosili o uwolnienie, twierdząc, że działali w dobrej wierze i że sami stracili cały majątek.

Ogłoszenie wyroku nastąpi w piątek 19 bm. o godz. 12 w sali 66/67 sądu okręgowego. (z)

Zuchwali włamywacze pod kluczem

W wyniku dochodeń, prowadzonych w sprawie wielkiej kradzieży z włamaniem, dokonanej w niedzielę w magazynie mód i składu bławatów u p. Metodego Rucińskiego, Kantaka 8/9, władze ujawniły w dniu wczorajszym sprawców tej kradzieży. Są nimi Franszek Dziurlej, Ludwik Knapczyk, Mieczysław Kamieński, Andrzej Knapczyk i Władysława Knapczykówna, zamieszkali wszyscy przy ul. Podwórze Barlebena 1. Oprócz Knapczykówny wszyscy są już karani sądownie.

Podczas rewizji domowej policja natknęła się na większą ilość ubrań i materjałów, pochodzących z kradzieży w firmie Ruciński. Ponadto odnaleziono rower, dwie ramy do roweru i 6 kół rowerowych. Całą szajkę odstawiono do więzienia sądowego. (k)

Hałas stanie przed sądem w marcu

Sędzia śledczy zakończy śledztwo w sprawie Hałasa w bież. tygodniu.

Rozprawa sądowa, która ujawni niewątpliwie szereg sensacyjnych momentów, odbędzie się prawdopodobnie w pierwszej połowie marca.

Wskutek braku dowodów winy rzekomego wspólnika restauratora Radojewskiego zwolniono z więzienia.

Morfiniści

Tadeusz Twardowski i Zdzisław Marcinkowski stali się od dłuższego już czasu posłusznymi niewolnikami strasznego w skutkach nałogu, jakim jest morfina. Społeczna ta klęska przenika coraz bardziej do szerokiej ludności, siejąc naokoło straszne spustoszenie. Dwaj towarzysze nie mieli już tyle woli, by oprzec się sile pociągającej strasznego narkotyku. Nie przebierali w środkach, prowadzących do zdobycia go za wszelką cenę. Droga do przestępstwa stała otwarta: młodzieńcy podrobili pewnego razu receptę pewnego lekarza i za to właśnie stanęli przed sądem okręgowym w Poznaniu.

Sąd ustalił winę oskarżonych i, przyznając im okoliczności łagodzące, skazał obydwóch po miesiącu więzienia z warunkowem odroczeniem kary. Narazie młodzieńcy odbywają kurację w zakładzie leczniczym w Kościanie. (z)

Liczne włamania i kradzieże

Bieżąca kronika policyjna notuje 12 kradzieży i włamań. W gmachu wojewódzkim w pokoju nr 61, w którym urzęduje p. Jajla, skradziono wahadło zegara ściennego i ciężarek. — Przy ul. Emilji Sczanieckiej 2 włamano się do biura p. Jana Świerczyńskiego i skradziono maszynę do pisania marki Kopel i lustro w białej oprawie, wielkość 35×50 cm, łącznej wartości 500 zł. (k)

* * *

W Bydgoszczy ze strychu domu p. dr. Bobeczyńskiego i p. Świąteckiego skradziono większą ilość bielizny wartości 1200 zł. Kradzieży dopuszczono się w przeciągu dwóch dni.

KALENDARZYK

Wtorek, 16 lutego 1932.

Słońce: wschód 7,09 — zachód 17,05 — długość dnia 9 godzin 56 min.
Księżyc: wschód 10,11 — zachód 3,36 — po I kwadrze.
Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza niska minus 3 st. Cels. — pogodnie. — Wiatr północno - zachodni. — Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 756 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 2 st Cels., najniższa minus 3 st. C.
Przepowiednia pogody na środę: Pogoda utrzymana, w ciągu dnia mroźno.
Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,54 m.
Kal. rzk.: Juljanna — jutro Sylwin B.
Kal. słow.: Milad Bł. — jutro Świętorad.

Lekarska Poradnia Przedślubna Polskiego Tow. Eugenicznego. św. Marcin nr 59. I. ptr. udziela porad bezpłatnie. — Kobiety: w poniedziałki od godziny 17—18: mężczyźni: we wtorki od godziny 17—18.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka Czerwona, Stary Rynek 37. — Apteka Zielona, ul. Wrocławska 31 — Apteka im K Marcinkowskiego w „Bazarze" przy ulicy Nowej. — Apteka 27 Grudnia 18.
Wilda: Apteka „Fortuna", Górna Wilda 96 — Apteka przy Bramie Wildeckiej. Górna Wilda 3.
Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ul. Mickiewicza 22 — Apteka „Pod Opatrznością Boską", ul Dąbrowskiego 76.
Łazarz: Apteka Łazarska, ul. Małeckiego, nar. ul Strusia.
W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Sodalicja Panien Urzędniczek.** Wspólna adoracja odbędzie się w środę, 17 bm. o godzinie 19,30 w kaplicy sodalicyjnej.

OSOBISTE

— * **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** Dyplom i tytuł magistra nauk ekonomiczno-politycznych uzyskał p. Zenon z Zaborowa Zaborowski z Łodzi

Dyplom magistra farmacji uzyskała p. Irena Liskiewiczówna z Warszawy

Stopień inżyniera rolnictwa uzyskali pp. Henryk Dąbrowski z Okolnik w ziemi witebskiej i Karol Szabunia z Pińska w wojew. poleskiem.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Zebranie Zjedn. Kobiet Słowiańskich.** W czwartek, dnia 18 bm. o godzinie 8 wieczorem odbędzie się w sali 22 Coll. Minus miesięczne plenarne zebranie Zjednoczenia Kobiet Słowiańskich. Na porządku obrad wykład p dr. Tadeusza Smoluchowskiego „Z wędrówki po Jugosławji" z preźroczami, poza tem wybór trzech delegowanych na zjazd Zjednoczenia Kobiet Słowiańskich, który się odbędzie w dniu 13 marca w Warszawie, oraz sprawy organizacyjne O łaskawe przybycie na zebranie uprzejmie prosimy. Goście mile widziani. Marcela Gosieniecka, przewodnicząca; W. Charkiewiczówna, sekretarka.

— * **Zjednoczeni Samodzielni Zegarmistrze, Złotnicy, Jubilerzy, Rytownicy i Bronzownicy.** Walne zebranie odbędzie się 17 bm. o godz. 20 na sali Domu Kupiectwa Polskiego.

ZYCIE SOKOLE

— * **Sokół żeński, gniazdo Poznań Łazarz XIV.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę 17 bm. o godz. 20 w lokalu druchny Smoczykowej, ulica Marszałka Focha 70.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Nowy Kurs Wystaw Reklamowych,** urządzany przez Związek Pracowników Kupieckich przy Miejskiej Szkole Handlowej, rozpoczyna się dziś o godzinie 19,30. Zgłoszenia przyjmuje się jeszcze w szkole lub w biurze Związku przy ul. Podgórnej nr. 12 b.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Baczność! Byli uczniowie gimnazjum rogozińskiego!** Dnia 17 lutego obchodzi b. długoletni dyrektor gimnazjum rogozińskiego p. prof. Roman Meysner 80-lecie swoich urodzin. Wszystkich byłych uczniów zacnego solenizanta uprasza się o dniu tym nie zapomnieć. Adres: Poznań, Patr. Jackowskiego 11

— * **Pokaz gazowy** odbędzie się w środę 17 bm. o godz. 17 w Poradni Gazowni Miejskiej przy ul. Grobla 15. W programie ciekawe praktyczne demonstracje gotowania na gazie, poparte licznemi objaśnieniami oraz wskazówkami z zakresu użyteczności gazu w gospodarstwie domowem. P. Żółtowska wygłosi w czasie pokazu wykład z dziedziny gospodarstwa domowego.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Z inicjatywy Narodowego Koła Gospodarczego** w poznańskiej radzie miejskiej odbyło się dziś rano w kościele św. Wojciecha nabożeństwo żałobne, na które stawili się prócz Narodowego Koła Gospodarczego członkowie klubów Chrześcijańskiej Demokracji i Narodowej Partji Robotniczej. Mszę św. odprawił radny miejski ks. radca Putz, a służył do mszy św. b. radny miejski p. Cofta.

Pienia żałobne w czasie wczorajszego nabożeństwa w kościele farnym wykonał chór „Arion" pod batutą p. Klichowskiego.

— * **Otwarcie nowej drogerji.** Wczoraj otwarto przy ul. Półwiejskiej 30 nową drogerję pod nazwą „Tęcza". Właścicielami przedsiębiorstwa są pp. Feliks Hybsz i Stefan Karpiński.

— * **Otwarcie polikliniki ortopedycznej.** Po zamknięciu agent kliniki ortopedycznej w Zakładzie im. B. S. Gąsiorowskiego uruchomiona została poliklinika ortopedyczna w Collegium Marcinkowskiego przy Górnej Wildzie 87-89 Poliklinika jest czynna codziennie od godz. 11—13 i 16—17 z wyjątkiem niedziel i świąt.

— * **P. Zofja Borowiakówna,** ul. Grobla nr. 22, m. 2, prosi nas o zaznaczenie, że nie jest identyczną i poza imieniem i nazwiskiem nie ma nic wspólnego z Zofją Borowiakówną, wymienioną w naszem sprawozdaniu z procesu Józefa Kubczackiego.

— * **P. Kazimierz Urbaniak z Szamotuł** prosi nas o zaznaczenie, że poza imieniem i nazwiskiem nie ma nic wspólnego z wymienionym w wczorajszej kronice sądowej p. Kazimierzem U.

— * **Nowe przedsiębiorstwo polskie.** Rzutki i energiczny przemysłowiec p. A. Relewicz otworzył w Poznaniu przy ulicy św. Marcina 27 (na parterze po prawej stronie) przedsiębiorstwo pod firmą „Poznańskie Pogotowie Krawieckie". Działalność nowego zakładu zasadza się na szybkiem, starannem i taniem czyszczeniu, odświeżaniu i prasowaniu garderoby męskiej i damskiej, którą zakład sam odbiera i odsyła, wezwany telefonicznie nr. 56-40. Prócz tego zakład zajmuje się artystycznem cerowaniem oraz chemicznem czyszczeniem i farbowaniem, tudzież przeróbkami i reparacjami wszelkiego rodzaju konfekcji męskiej i damskiej.

Dla oczyszczenia krwi pijcie rano przez kilka dni z rzędu szklankę naturalnej wody gorzkiej **„Franciszka-Józefa".**
nw 8 681

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Nagły zgon.** W Gnieźnie zmarła nagle na ulicy uboga miejska, 70-letnia p. Zielińska. Przywołany lekarz stwierdził już tylko zgon. (k)

— * **Anioł Stróż dziecka.** Denerwujący wypadek wydarzył się wczoraj w godzinach południowych na moście Teatralnym. 7-letni Leszek Baszka (ul. Jasna 12) przebiegł przed tramwajem i wpadł pod nadjeżdżający samochód Mimo niezwykle groźnego zbiegu okoliczności chłopiec odniósł tylko lekkie poranienia nad lewem okiem. Małego Leszka, który cudem prawie uniknął śmierci, opatrzyło pogotowie ratunkowe i oddało go przerażonej mamusi (k)

— * **Samochód zderzył się z wozem.** Na ul. Warszawskiej w pobliżu kościoła Św. Jana, samochód P Z 48 008 najechał na stojący na jezdni wóz p. Piotra Boińskiego z Żegrza. Podczas zderzenia p. Boiński spadł z wozu i okaleczył się. Oba pojazdy zostały uszkodzone. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Kradzież pieniędzy podatkowych.** W Rgielsku w powiecie wągrowieckim nieznany złoczyńca wtargnął przy pomocy podrobionego klucza do mieszkania miejscowego nauczyciela p. Kurta Woltera, poborcy podatkowego. Łupem włamywacza padło 500 złotych zebranych z podatku. (k)

— * **Śmiertelny wynik zatargu.** Podczas pracy na polu w majętności Chwałkowo w powiecie gostyńskim doszło do zatargu między urzędnikiem gospodarczym a robotnikiem Stefanem Polaszkiem Podczas zajścia urzędnik gospodarczy postrzelił Polaszaka, a poranienie było tak ciężkie, że Polaszak w dwa dni po wypadku zmarł. Sprawcę zabójstwa aresztowano i odstawiono do więzienia sądowego w Rawiczu. (k)

— * **Przyłączył się do gry...** Mieszkający przy ul. Rzeczypospolitej Andrzej Słaboszewski doniósł, że przy Drodze Dębińskiej w pobliżu dziecińca napotkał trzech osobników grających w t. zw. blaszki. P. Słaboszewski przyłączył się do gry i przegrał 20 zł. Policja aresztowała Jana Wróbla, mieszkającego na Winiarach przy ul. Kowalskiej 7, jako podejrzanego o oszukańczą grę. (k)

— * **Aresztowanie akuszerki.** Jako podejrzaną o stosowanie niedozwolonych zabiegów aresztowano akuszerkę Janinę Lenicką z domu Czapczyńską, rodem z Pabjanic Lenicką, która mieszkała przy ul. Św. Wojciecha 21, odstawiono do więzienia sądowego. (k)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Surowo ukarani za fałszywe świadectwa dla Kasy Chorych.** Przedmiotem rozważań sądu okręgowego w Poznaniu była sprawa Marjana Flisiaka i Ottona Bogackiego, oskarżonych o to, że dopuścili się nadużycia na szkodę Kasy Chorych na sumę 12,50 zł — przy wybieraniu świadectwa. Bogacki jest ponadto oskarżony o to, że fotografję Flisiaka nalepił na dowód osobisty wydany jemu (t. j. Bogackiemu), a wystawiony przez II komisarjat P. P. Na podstawie tego właśnie dokumentu F. legitymował się w Kasie Chorych. W rezultacie sąd wydał surowy wyrok, skazując Flisiaka na 5 miesięcy więzienia, Bogackiego na 3 miesiące więzienia z odroczeniem kary na 3 lata, ze względu na dotychczasową niekaralność. (z)

— * **Za zabójstwo męża.** W wrześniu 1930 r. brukarz Dondalski z Pod Dębowej Góry pod Toruniem, zaglądający zbyt często do kieliszka, wrócił podchmielony do domu. Między nim a rodziną przyszło do ostrej sprzeczki i tłuczenia sprzętów domowych. Po stronie żony D. stanął niejaki Pętlikowski, jej syn i córka z pierwszego małżeństwa. Dondalska w uniesieniu uchwyciła tłuczek od ziemniaków i uderzyła męża w głowę tak nieszczęśliwie, że D. zmarł po kilku dniach Sąd okręgowy w Toruniu, który sprawę rozpatrywał, skazał Dondalską na 2 lata, jej dzieci na trzy miesiące więzienia a Pętlikowskiego na rok więzienia. Na rozprawie sądu apelacyjnego nastąpiło uwolnienie wszystkich oskarżonych z wyjątkiem Dondalskiej, której sąd obniżył karę na rok więzienia. (x)

JARMARKI

— * **Mosina.** Jarmark na konie, bydło, trzodę chlewną i towary kramne odbędzie się dnia 18 bm.

— * **Nowy Tomyśl.** W czwartek, dnia 25 bm. odbędzie się w powiatowem mieście Nowym Tomyślu specjalny jarmark na konie.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Modrze** pow. poznański. (S. M. P.) Z okazji 10 rocznicy panowania Ojca św. Piusa XI. urządziły tutejsze S. M. P. wspaniały pochód manifestacyjny. Po nabożeństwie odbyło się uroczyste zebranie na sali parafjalnej przy udziale patrona okręgu S. M. P. ks. prob. Dzierzkiewicza, ks. patrona Remelskiego, druhów z sąsiednich S. M. P., jak Wronczyna, Kąkolewa, Strykowa i Drożdżyc oraz licznie zebranych druhów z Modrza. Zebraniu przewodniczył prezes p. Jakubowski. referat wygłosił ks. Patron Wygłoszone zostały również deklamacje, a S. M. P. Wronczyn odśpiewało kilka pieśni. (j)

— * **Środa.** (Premjowanie okien wystawowych.) Tut. ruchliwe Tow. upiększenia miasta urządziło premjowanie najlepiej udekorowanych okien wystawowych. Dyplomy otrzymali kupcy: z branży żelaza Karol Tobolski, z branży spożywczej firma Potestas, z br. pap. H Rogalska, z br. drog. B. Dąbrowicz i St. Rektorowski, z br. obuwn. A. Roszak. (ak)

— * **Szamotuły.** (Zmiana właścicieli nieruchomości.) Właścicielka nieruchomości przy rynku nr. 39, p. Schwendke, sprzedała swą własność p. Koszudzie z Obrzycka.

— (Hallerczycy.) Na ostatniem zebraniu placówki Hallerczyków uchwalono m. in wypłacić wszystkim bezrobotnym członkom po 5 złotych z kasy tow.

— * **Chodzież.** (Z Cechu Krawieckiego.) W tych dniach odbyło się walne zebranie Cechu Krawieckiego w obecności delegata władzy nadzorczej p. Sznajdera oraz delegata Izby Rzemieślniczej p. Stepczyńskiego. W skład nowego zarządu weszli pp.: Urbanek Kazimierz — starszy cechu, Lupa And. — I podstarszy, Urbanek Ad. — II podstarszy, Jurkiewicz, Kabat L., Kempiński — ławnikami. Z pośród innych spraw, postanowiono wysłać starszego cechu jako delegata na mający się odbyć w Poznaniu zjazd Towarzystw Przemysłowych i Rzemieślniczych. (jm)

— * **Obrzycko.** (Z życia młodzieży.) W gmachu szkoły katolickiej odbyło się pierwsze w tym roku plenarne zebranie S. M. P., które zagaił prezes p. Marjan Schwartz. Uchwalono urządzić dwa tygodnie przed Wielkanocą przedstawienie amatorskie sztuki „Wenancjusz" Następnie referował p. prezes sprawę wystawy robót ręcznych, którą S. M. P. urządzi dn. 1 kwietnia rb. wspólnie z Stowarzyszeniem Młodych Polek. Między innemi uchwalono 3 cenne nagrody za wykonanie najlepszego przedmiotu na wystawę.

— (Czyn godny uznania.) Właściciel hotelu p. Józef Strójny w Obrzycku, urządził na zakończenie tegorocznego karnawału wieczorek familijny, czyli tak zwany „Podkoziołek", przeznaczając czysty zysk na walkę z bezrobociem. Kwotę 33,50 zł jako czysty zysk wpłacił p. Józef Strójny do Kasy Parafjalnego Komitetu do spraw bezrobocia w Obrzycku.

— (Z Komitetu Zjednoczonych Towarzystw Polskich.) W dniu 10 bm. odbyło się w lokalu p. Marji Kasprzakowej pod przewodnictwem ks proboszcza Dziubińskiego zebranie Komitetu Wybrano sekretarza w miejsce p. Stefana Rudnickiego, kierownika szkoły powszechnej, przesiedlonego do Trzemeszna Wlkp.; wybrano p. Józefa Mintę, prezesa Towarzystwa Powstańców i Wojaków, poczem omówiono szczegółowo program uroczystości z okazji 10-lecia panowania Ojca Świętego. (os)

— * **Czarnków.** (Z życia Kółek Rolniczych.) W niedzielę odbyło Kółko Rolnicze w Lubaszu przy obecnych 36 członków swe doroczne walne zebranie. Na przewodniczącego wybrano jednogłośnie p. Dłużaka z Lubasza. Po sprawozdaniu członków Zarządu z rocznej działalności i udzieleniu absolutorjum, przystąpiono do wyboru zarządu na dalsze 3 lata. Prezesem wybrano ponownie p. Władysława Szułdrzyńskiego z Prusinowa, wiceprezesem p. Sowińskiego, kieronika Rolnika w Lubaszu, sekretarzem p. Wujeca, skarbnikiem p. Szmyta z Kamionki. Po referacie na temat ogólno - gospodarczy, po którym wywiązała się dość obszerna dyskusja. wniesiono do Rady Oddz. Pow W. T. K. R. o poczynienie kroków u czynników miarodajnych w kierunku przyśpieszenia wypłacenia odszkodowania za padlinę, przesunięcie terminu wyboru koni na lipiec i inne. (cn)

— * **Inowrocław.** (Kurs ratownictwa preciwgazowego.) Z dniem 27 stycznia r. b. został staraniem miejscowego Oddziału Pol. Czerwonego Krzyża zorganizowany dla członków straży pożarnej kurs ratownictwa przeciwgazowego. Instruktorem kursu został p Kocięcki. Kurs ten potrwa kilka tygodni, wykłady zaś odbywają się po dwa razy w tygodniu w szkole powszechnej im. St. Staszica.

— (Z chóru kościelnego.) Chór męski parafji kościoła Matki Bożej miał w dniu 5 bm walne zebranie członków. Przewodniczył p. rendant Gierczyński, sekretarzem był p. Wojtkowiak Według sprawozdań prezesa p. Wyborskiego i sekretarza chóru p. Domżalskiego, członków liczy chór ogółem 68 łącznie ze wspierającymi. Praca szła składnie i harmonijnie, chór wykazał ożywioną działalność w roku sprawozdawczym Nowy zarząd niewiele różni się w swym składzie od poprzedniego.

— (L. O P. P.) Dnia 12 bm. odbyło się w sali obrad rady miejskiej doroczne walne zebranie Komitetu Miejskiego L. O. P. P. Przewodniczył obradom prezydent miasta p. Apolinary Jankowski. Szczegółowe sprawozdanie składał prezes Komitetu, p. wiceprezydent miasta W. Juengst. Oprócz propagandy celów Ligi w szkołach, na wykładach specjalnych i t. p., ufundowano osobną bibljotekę z dziedziny lotnictwa i obrony przeciwgazowej. złączoną następnie z bibljoteką publiczną miejską. W szkole Staszica założono szkołę modelarstwa, urządzono zjazd młodzieży, zainteresowanej lotnictwem, zorganizowano liczny pochód dzieci i młodzieży szkolnej na budowę lotniska cywilnego. — Sprawa zaś budowy tego lotniska stanowiła wciąż nieustanną troskę komitetu. Nie należy zapominać, iż inicjatywę budowy lotniska rzucił członek tegoż Komitetu Miejskiego, kpt em., inwalida, p Wacław Zabłocki, który położył wielkie zasługi dla propagandy lotnictwa, wygłaszając szereg wykładów w mieście i okolicy Na budowę lotniska wydatkowano w roku ubiegłym sumę 67 681,24 zł, saldo wynosi na 1 stycznia r. b. 4716 zł. — Dopełniono zarząd wyborem pp.: L. Małuszka, kpt Rogowskiego i red Przybylskiego (wszyscy ponownie) oraz dr. Zborowskiego.

— (Ze Stow. Kolejarzy.) Dnia 12 bm. Stow. Kolejarzy w Inowrocławiu odbyło swe roczne walne zebranie członków. — Przy licznym udziale zrzeszonych zagaił zebranie prez. inż. Van Roy, czcząc pamięć zmarłych członków oraz charakteryzując w swem przemówieniu humanitarną akcję Stowarzyszenia w roku ubiegłym. — Stow. liczy obecnie 839 członków, odbyło zebrań 16, posiada bibljotekę, liczącą 2314 tomów, z których korzysta 129 członków Zebrano na ołtarz w kościele Matki Boskiej powyżej 11 tysięcy zł, poza tem złożono ofiary na dożywianie dzieci w szkołach powszechnych 300 zł i na budowę lotniska cywilnego 200 zł. — Dopełniono skład zarządu kilku nowemi osobami oraz uchwalono parę wniosków, dotyczących specjalnie spraw kolejarzy, co dopełniło całości zebrania.

— (Wystawa owadów.) 12 bm. w szkole wydziałowej męskiej otwartą została ciekawa wystawa owadów Owady te pochodzą częściowo z Polski, a część zaś zbiorów z kolonij polskich w Paranie, a więc z południowej Ameryki Właścicielka zbiorów p. Michalina Isaakowa, znana przyrodniczka, podróżniczka, udziela na wystawie wyczerpujących objaśnień, co zwłaszcza dla wycieczek szkolnych ma wielkie znaczenie.

— (Z Kat. Koła Abstynentów.) Nasze Koło Katol. Abstynentów urządziło w niedzielę 14 bm. przedstawienie amatorskie w sali teatralnej gmachu miejskiego. Wystawiono tragedję p. tyt „Knajpa". Podczas przerw przygrywała orkiestra Przyklasnąć należy tej imprezy krzewienia wstrzemięźliwości na drodze artystycznej, która może silniej podziałać nieraz na słuchaczy, aniżeli długie wykłady specjalne. (em)

Z POMORZA

— * **Toruń.** (Z Szkoły Podchorążych Mar.) W niedzielę Szkoła Podchorążych Marynarki Wojennej obchodziła swe doroczne święto. O godz. 10 w kościele garnizonowym odbyło się nabożeństwo, na którem obecni byli przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych. Po nabożeństwie oddziały marynarzy ustawiły się przed kościołem, gdzie generał Prych po odebraniu raportu wygłosił przemówienie, zakończone okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Po południu w Teatrze Miejskim odbyła się uroczysta akademja i koncert reprezentacyjnej orkiestry dowództwa floty w Gdyni.

— * **Tuchola.** (Straszna katastrofa samochodowa.) Pewne towarzystwo, złożone z pięciu osób, wracało z zabawy z Kiełpina, samochodem osobowym p. Eryka Lipskiego. Samochód, jadąc 100 do 120 km. na godzinę, wpadł z niewiadomej przyczyny na drzewo przydrożne 30 cm. średnicy z taką siłą, iż drzewo się połamało, zaś samochód został doszczętnie zdruzgotany. Wskutek wypadku ponieśli śmierć na miejscu murarz Jan Deja. lat 53 i uczeń bankowy Tomasz Konury lat 18, siostra Konurego została ciężko ranna, zaś reszta odniosła lżejsze i cięższe obrażenia. Szofer Lipski ulotnił się i dotąd go nie odnaleziono.

— (Śmiałe włamanie i kradzież gotówki.) Do mieszkania posiedziciela p. Muellera przy ul. Świeckiej włamali się nocą, kiedy domownicy bawili na zabawie poza domem, nieznani dotąd sprawcy i skradli około 400 zł gotówki, pewną ilość biżuterji i cenne nakrycie do stołu.

— (Z rady miejskiej.) Na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej, jakie odbyło się w ub. piątek, wybrano do prezydjum rady na bieżący rok pp.: dr. Praisa — ponownie przewodniczącym, Walerjana Weynę — zastępcą, J. Szulca — sekretarzem, Praśniewskiego — zastępcą. Wprowadzono w urząd jako członka Magistratu p. Michała Augustyńskiego. Przystąpiono do uchwalenia budżetu administracyjnego na rok 1932-33; po dłuższej, ale rzeczowej dyskusji został budżet uchwalony.

— (Z życia młodzieży kupieckiej.) W ostatnich dniach odbyło się w lokalu kawiarni p. Chruścińskiego walne zebranie tut. oddziału Związku Pracowników Kupieckich. Na marszałka wybrano p. dyr. Spica Alojzego. Po udzieleniu absolutorjum staremu zarządowi, został wybrany nowy w następującym składzie: pp. Wilaśt Władysław — prezes, Urbanowski Leon — zastępca, Szulc Jan — sekretarz. Augustyński Leon — zastępca, Piotrowski Leon — skarbnik, Gierszewska Walerja — zastępczyni.

— (Wykrycie tajnej gorzelni.) Władze skarbowe podczas rewizji w ostatnich dniach. znalazły u rolnika Szczepana Stodolskiego w Minikowie pow. tucholski, fachowo skonstruowany aparat, służący do domowej fabrykacji spirytusu. Aparat skonfiskowano, wyrobów wódczanych natomiast nie znaleziono. (at)

— * **Nowe n. W.** (Katastrofa samochodowa.) Państwo Strependorfowie, wracając nocą do domu samochodem osobowym. kierowanym przez p. Ciechowskiego, ulegli w Warlubiu katastrofie. Samochód wpadł w rów przydrożny, przyczem przednia oś się złamała, szyby uległy wybiciu, zaś pasażerzy odnieśli dotkliwe obrażenia

— (Z Tow. Kupców Samodzielnych.) Przed kilku dniami odbyło się w lokalu Hotelu „Concordia" doroczne walne zebranie miejscowego Tow. Kupców Samodzielnych Na marszałka powołano p. Śliwińskiego Po sprawozdaniu dotychczasowego zarządu i udzieleniu absolutorjum zostali powołani w skład nowego zarządu pp.: W. Jażdżewski — prezes, Wesołowski — zastępca, K. Jażdżewski — sekretarz, dyr. Gółkowski — skarbnik.

— * **Chojnice.** (Walne zebranie Stow. Urzędników Skarbowych.) Ubiegłej niedzieli odbyło się doroczne walne zebranie Stow Urzędników Skarbowych R. P. Koło Celne w Chojnicach, na które przybył prezes okręgowy Stow. p. Nowotarski z Poznania. W skład nowego zarządu wybrano: pp. Marszałka — prezesem, Guz — zastępca, Laska — sekretarz, Błądzki — zastępca, Górnowicz — skarbnik, Małecki — zastępca, Kloskowski Czapiewski i Stefański — komisja rewizyjna. (at)

— * **Kościerzyna.** (Ujęcie opryszka.) — Dnia 1 bm trzech osobników dokonało napadu rabunkowego na ambulans pocztowy w lesie między Kościerzyną o Skórzewem; dnia 9 bm. ujęty został główny sprawca napadu, 21-letni Roman Pałubicki z Lipnicy. Jak stwierdzono P. przyczepił się do woźnicy, pomagał mu załadować różne rzeczy, poczem woźnica zabrał go na wóz Gdy nadjechali do lasku, gdzie czekali towarzysze P., tenże silnem uderzeniem ubezwładnił woźnicę. Z ambulansem bandyci wjechali następnie w las, w nadziei, że znajdą pieniądze na wypłaty dla urzędników, lecz spotkał ich zawód, pieniędzy bowiem nie było. P., który pochodzi z poważanej rodziny, stanie za napad rabunkowy na publicznej drodze przed sądem doraźnym.

— * **Gdynia.** (Inauguracja Teatru Polskiego.) W ub. czwartek, w sali kina „Czarodziejka" dyrektor Czapelski rozpoczął sezon komedją Jastrzębca Zaleskiego, zatytułowaną „Burza w szklance wody". Żywa gra i dobra treść sztuki podobała się ogólnie. Teatr p. Czapelskiego grywać będzie w Gdyni stale co tydzień, w każdy czwartek. Obecnie grana będzie amerykańska komedja p. t. „Roxy". „Teatr Polski" występuje oprócz w Gdyni, w Gdańsku, Tczewie, Wejherowie itd. (S. B.)

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Handlarzy Targowych w Poznaniu.** Zebranie miesięczne odbędzie się we wtorek 16 bm. o godz. 17.30 na sali Król. Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1.

— **Tow. Śpiewacze „Harfa", Poznań.** Zebranie plenarne odbędzie się dziś, dn. 16 bm. o godz. 20 w sali „Wiktorja", Rynek Łazarski 18. Na porządku obrad ciekawy referat druha dyrygenta Kwiatkowskiego n. t. „Chóry świeckie w dobie porozbiorowej i dzisiejszej". — Lekcje śpiewu odbywają się w poniedziałki i czwartki na Łazarzu w wyżej podanej sali o godzinie 20.

— **Koło Absolwentów I Szkoły Wydz. im. Działyńskich.** We wtorek 16 bm. o godzinie 19.30 wygłosi p. prof. Kujawski wykład n. t. „Wpływ ustroju Polski na państwa ościenne".

— **Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918-19 im. Ignacego Paderewskiego, Dzielnica III. Zamek.** W środę, 17 bm. o godz. 20 w lokalu p Jarockiej, ul. Masztalarska 8, zebranie miesięczne. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy — Wykład wygłosi wiceprezes druh Ruciński.

— **Koło Muzyczno - Sceniczne „Dzwon".** Plenarne zebranie odbędzie się 17 bm. o godzinie 20 w sali p. Jaszyka, ul. Kraszewskiego 16.

— **Klub Introligatorów w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 17 bm. o godz. 19 w lokalu p. Beyerowej, pl. Bernardyński 2.

— **Tow. św. Władysława, Filja Łazarz.** Walne zebranie odbędzie się dnia 17 bm. o godz. 19 w lokalu p. Chmielewskiego, ul. Marszałka Focha 85.

— **Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc".** Zebranie odbędzie się w środę 17 bm. o godz. 19 w sali Domu Królowej Jadwigi.

— **Koło Senjorów w Poznaniu.** Zebranie miesięczne odbędzie się w środę, dn. 17 bm. o godz. 8 wiecz. w własnych lokalach przy Al. Marcinkowskiego 26. Wykład wygłosi p. inż. Godlewski.

— **Klub Introligatorów w Poznaniu.** Zebranie odbędzie się w środę 17 bm. o godzinie 19 w lokalu p Beyerowej przy pl. Bernardyńskim. Odczyt n t. „Najstarsze papiernie w Polsce" wygłosi p. prof. Grabowski.

— **Polski Związek Lokatorów i Sublokatorów, Oddział Śródmieście** zwołuje walne zebranie na 18 bm godz 19 w lokalu p. Beyerowej przy placu Bernardyńskim.

— **Okręgowe Koło Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Poznaniu.** Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek 18 bm. o godz 18 w sali „Królowej Jadwigi", Al. Marcinkowskiego 1.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: K. R. z podziękowaniem za otrzymane łaski 5 zł; — J. S. z prośbą o zdrowie 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanemi 692 zł.

Na bezdomnych i bezrobotnych na „Wesołem Miasteczku": Walerja Patykowa ku uczczeniu śp. inżyniera Witolda Hedingera 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanemi 100 zł.

Na bezrobotnych do dyspozycji „Caritasu": Zamiast wieńca na trumnę szefa śp. Dyonizego Knasta złożył personel 10 złotych.

Na Fundusz im. śp. Witolda Hedingera przy prezydjum rady miejskiej dla wspomagania bezrobotnych: Dyr. Łukomski 25 zł; — Stanisława Szyfterowa z Wir zamiast wieńca na trumnę śp. Hedingera 30 zł; — Anna Hedingerowa z dziećmi zamiast wieńca na trumnę ukochanego stryja i szwagra śp Witolda Hedingera 50 zł; — Stefanja Szyfterówna, Poznań, zamiast kwiatów na trumnę śp Witolda Hedingera 20 zł — razem z poprzednio pokwitowanemi 1285 zł.

— * **Ku uczczeniu pamięci śp. Witolda Hedingera** zamiast wieńca na trumnę złożyli pp Stanisławostwo Hedingerowie 100 zł na cele „Towarzystwa Pomocy dla Inteligencji" na ręce skarbniczki.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Zofja Tycnerówna 1 m. 13 d. Emilja Nowakówna, sekretarka Izby Skarbowej, 45 l. Kazimiera Szumannówna 3 l. 11 m. 21 d. Józef Andrzejewski, rybak, 66 lat. Lech Karwatka, uczeń szkolny, 10 l. Czesław Paul 16 d. Leon Byczyński 6 lat. Emilja Lewicka z d. Laskowska 64 l. Weronika Dudziakowa z d. Stachowiakówna, 22 l. Ryszard Bilczyński, strzelec 29 p. p., 22 l. Józef Dutkiewicz, robotnik, 66 l. Jerzy Chudziński 1 m. 5 d. Piotr Przepióra, inkasent, 53 l. Władysław Stawski, malarz, 45 l. Marja Czaplicka 3 m 21 dn. Dyonizy Knast, kupiec, 40 l. Wojciech Hanysz, robotnik, 40 l. Stanisław Czyżewicz, doktór prawa, 52 l. Jan Woźniak, tokarz w żelazie, 52 l. Elżbieta Ostrowska z d Kondratowicz, wdowa, 70 l. Marja Jóźwiak z d. Sołtysiak, 57 l.

KRONIKA FILMOWA

„Bal w operze"

najbliższa premjera kina **„Apollo"** w Poznaniu. Jak już donosiliśmy, w najbliższym czasie ujrzymy na ekranie najpopularniejszego kina poznańskiego **„Apollo"** jeden z najwspanialszych filmów sezonu p. t.

„Bal w operze".

Tak jego arcyciekawa treść i akcja jak również najwyższy poziom artystyczny gry wykonawców — rokuje filmowi temu nadzwyczajne powodzenie i frekwencję. Gdy dodamy, że „filarami" tego arcydzieła są: „władca serc niewieścich" — **Iwan Petrowicz,** dalej pełen werwy i temperamentu „lew salonowy" — **Georg Alexander** i wreszcie owo „najmodniejsze zjawisko ekranu" czarująca i rozkoszna **Liana Haid,** wówczas nie zdziwimy się, że **„Bal w operze"** święci we wszystkich stolicach europejskich oszałamiający wprost triumf kasowy... Kuszącym też magnesem filmu są przecudne melodje, z których: melodyjne tango p. t. **„Santa Lucia"** oraz angielski walc p. t. **„Muzyka, taniec i... noc"** znakomitego kompozytora Ottona Strauskyego stały się już **„przebojami przebojów"** całej Europy. Premjerę filmu **„Bal w operze"** wyznaczono na czwartek, 18. b. m. dw 2 796

Teatr Polski

DZIŚ — „Kapitan z Koepenicku".
Środa, 17. 2. „Kapitan z Koepenicku".

Teatr Nowy

DZIŚ — „Car Paweł I." — Występ gościnny Junoszy - Stępowskiego i A. Węgierki.
Środa, 17. 2. „Car Paweł I." — Występ gościnny Stępowskiego i Węgierki
Czwartek, 18. 2. „Car Paweł I." — Występ gościnny Stępowskiego i Węgierki. Początek o godzinie 8 wieczorem.

Teatr „Uśmiech"

DZIŚ — „Hrabia Luxemburg".
Środa, 17. 2 „Hrabia Luxemburg".
Czwartek, 18. 2. Uroczyste przedstawienie operowe „Cyrulik sewilski"
Piątek, 19. 2. „Kraina Uśmiechu".
Sobota, 20. 2. o godz. 3 po poł „Krysia leśniczanka". Premjera. Bajka dla dzieci i młodzieży z muzyką i tańcami układu Cioci Wandzi.
Sobota, 20. 2. wieczorem „Hrabia Luxemburg".
Niedziela, 21. 2. o godz. 3 po poł „Krysia leśniczanka"
Niedziela, 21. 2. wiecz. „Hrabia Luxemburg"
Początek o godzinie 8 wieczorem.

Teatr Wielki — Koncerty symfoniczne
Niedziela, 21. 2 XIX koncert symfoniczny. Dyrygent: Stanisław Wiechowicz.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

CO SŁYCHAĆ W NASZYCH REGJONACH?

PRZED DOROCZNEM ŚWIĘTEM NAUKOWEGO TORUNIA

Toruń, 15 lutego.

Towarzystwo Naukowe w Toruniu, które w dniu 19 bm. obchodzić będzie swoje 56-te zkolei walne zebranie doroczne, ogłosiło niedawno temu dwie nowe publikacje.

Pierwsza to dwunastoarkuszowy tom XXV „Fontes". Przynosi on ważne dla badacza przeszłości Pomorza źródło dziejowe: „Liber mortuorum Monasterii Coronoviensis O. Cist.", przygotowane do druku i opatrzone obficie przypisami przez zasłużonego prezesa Towarzystwa i niestrudzonego badacza X. Alf. Mańkowskiego. — Wydobyta przez wydawcę z bibljoteki pokapucyńskiej w Rywałdzie księga zmarłych klasztoru OO. Cystersów w Koronowie zawiera zapiski z lat 1253 do 1810. Wartość tego wydawnictwa jest tem większa, że nieznany nam założyciel księgi i autor zapisek z lat 1717—1760 swój spis nazwisk z przed roku 1717-go oparł na zapiskach dawnych, narazie nieznanych, a może już nawet zaginionych.

Drugą publikację stanowi nr. 9 do 10 tomu VIII „Zapisek" za I i II kwartał roku ubiegłego. Obok sprawozdania Zarządu Towarzystwa za rok 1930 znajdujemy w niej wartościowe przyczynki do badań nad historją ziemi pomorskiej. A więc dokończenie katalogu bibljoteki pokapucyńskiej w Rywałdzie (ogłosił ks. Alf. Mańkowski), „Przywilej emfiteutyczny dla Lemanów w Gruczniе" z roku 1763, opublikowany z oryginału, znajdującego się w zbiorach naszego Towarzystwa Naukowego przez ks. Mańkowskiego, a wreszcie „Akt Konfederacji Grudziądzkiej z roku 1796" (z akt kapturowych grodzkich kiszporskich).

W dniu 19 bm. jako w 459 rocznicę urodzin Kopernika odbędzie się doroczne walne zebranie członków oraz posiedzenie publiczne Towarzystwa Naukowego. Zilustrują one całoroczną działalność Towarzystwa, jak niemniej pracę Książnicy Miejskiej im. M. Kopernika w Toruniu, która wraz z Muzeum i Archiwum Miejskiem stanowić ma zawiązek przyszłego Pomorskiego Instytutu Naukowego.

Adam Münnich.

„ZIELE CZAROWNICY" I DOBRY ŚRODEK NA KOŁTUN

Pewien posmak aktualności ma praca znakomitego krakowskiego etnografa - zbieracza, Seweryna Udzieli, poświęcona w ostatnim zeszycie „Ludu"*) ziołolecznictwu u naszych włościan. Leczenie ziołami przeżywa teraz swój renesans, widoczny na zewnątrz w mnóstwie ogłoszeń, które na różne choroby polecają takie czy inne kombinacje ziół. Medycyna poważna nigdy zresztą od ziół się nie odwracała — wystarczy przeczytać napisy na aptecznych szufladkach i flaszkach. Namnożyło się tylko różnych mniej lub więcej upoważnionych „przyrodolekarzy" i groteskowych „ziolalistów", a „pijanie ziółek" stało się ulubionem zajęciem osób, dbałych o swoje zdrowie.

P. Udziela uzupełnił badania Gustawicza, dokonane na terenie krakowskim i ogłoszone w „Ludzie" z r. 1882. Zdobył około stu nowych nazw roślin i zanotował przypisywane im własności lecznicze, prowadząc swe prace przez pięć lat po wsiach powiatu wielickiego. Praca nie była łatwa, zwłaszcza jeśli idzie o nazwy przez lud używane. Z opisu podawanego przez baby wiejskie trudno roślinę oznaczyć. Każdy okaz należy obejrzeć aby zanotować jego nazwę botaniczną obok ludowej, gdyż nazw tych jest niekiedy po kilka zależnie od wsi, powiatu itp. itp. P. Udziela obrał taką metodę, że podaje najprzód nazwę botaniczną rośliny, następnie określenie ludowe, wreszcie pogląd ludu na własności opisywanej rośliny, nieraz i legendę z rośliną związaną, lub opowiadanie.

Dowiadujemy się tym sposobem krótko i prosto, że jakaś roślina n. p. „przestęp biały" (bryonia alba) to roślina czarownic. Trzymają ją one w ukryciu, rośnie bez ziemi w garnku, czy gdzieindziej. Korzeń tej rośliny ma kształt i postać człowieka, w miejscu głowy rośnie łodyga, a na niej liście i kwiaty. Czarownice dają przestęp krowom o nowiu miesiąca i kadzą je nim. Tak odbierają krowom mleko. Jeżeli jednakże ktoś kupi krowę od czarownicy to gdy zejdzie nów krowa będzie ryczeć, nie da mleka i pocznie marnieć. Lecz ponieważ „similia similibus curantur", zatem, gdy się da jej przestępu, wyzdrowieje zaraz i będzie pożyteczna.

Inny przykład: „przetacznik-bobownik" (veronica baccabunga) pomaga na ból głowy, gdy się ją świeżem liściem okłada. Świadczy o tem najlepiej spisane przez p. Udzielę opowiadanie:

„Jeden zachrowau na garuo, na zapalenie, cy co? Ale tak, że mu juz dochtorzy nie mogli nijak poradzić. Lezy uon tak ano, wije sie na łózku, a gadać to ni moze, jaz tu przychodzi jakiś chuop, widzi co jes, pyta się, powiadają mu tak i tak. Ano uon gada do żony tego chorego, coby zaraz kogo poslała na łąkę po bobownik, żeby go nadarua. Poleciała dziewka, przyniesua sporo, to to wrazili do garka, naleli wody, naparzyli rozpaloną ceguą, a ten chory nad tą sparnią musiau gębę trzymać i całkiem nakryty bez kwile. Tak się wyparzuu, wypociuu, no i w godzinę już móg przemówić i wyzdrowiau caukiem".

Z legendą o Matce Boskiej powiązał lud „dziewięćsił pospolity" (carlina vulgaris) zwany w słownictwie ludowem „osetkiem" — „osetkiem Najświętszej Panny", — „strzyżnem", lub „strzygoniowem zielem". Mówi lud: „że, raz szła Najśw. Panna i wbiła sobie kolec do nogi. Dziwno jej było, ze jest kolec, a ostu niema nigdzie. Szuka i szuka i znalazła małą roślinkę, pokrytą kolcami i rzekła do świętego Józefa: „E! To taki mały osetek!". od tego czasu nazywa się to ziółko: „osetkiem Najśw. Panny". Zażegnują nim „kurdziela" zważając dla skuteczności, aby osetek miał dziewięć wierzchołków.

A z innych roślin pożyteczne są i zbawienne np. „rzep. rzepik czyli krzepik" (agrimonia cupatorium) na suchoty, „czosnek siewny" (allium sativum) na żółtaczkę, korzeń chrzanu na ból zębów, bylica na żołądek, burak pospolity na gardło, lewanda (levandula vera) na płuca, „paprzyca" (lepidium tertium) chroni od uroków, a macierzanka, jako „ciotka" wszelakiego zieła służy w różnych słabościach.

Dużą troską ludu jest usuwanie kołtuna. Jeżeli nie chce zwić się na głowie, maczają włosy okowitą, w której zanurzono barwinek (vinca minor) przykładają również barwinek do piersi. Podobnie skuteczny na kołtun jest goździk. Według mniemań ludu wyrasta on w Wielki Piątek na pamiątkę ukrzyżowania Chrystusa, i przybijania gwoździami rąk jego. — Dziewięć wierzchołków tego ziela maczają w gorzałce lub winie i wylewają na głowę, a tak kołtun zwinie się prędzej. Niezawodnym środkiem na wszelkie „uroki" jest jemioła biała (viscum album).

Wiele jeszcze innych ciekawych rzeczy z tego zakresu podaje Seweryn Udziela w swym artykule o różnych „dzbankach", „dzbanuszkach", „ostach", „sporyszach", „suchowierzchach" i „krążnikach" — opisując sto roślin z górą i zaopatrując je w odpowiedni komentarz.

Lecznictwo ludowe rzuca ciekawe światło na pojęcia ludu o czarach, urokach itp., a łącząc się z rozmaitemi praktykami zamawiań, zaklinań, ofiar, stanowi ważny przyczynek do pogłębienia wiadomości o folklorze wogóle. Nietylko więc specjalistów, ale i każdego historyka kultury musi przedmiot ten żywo zainteresować.

Dr. Bożena Stelmachowska.
Poznań.

*) „Lud", Serja II. Tom X. z. I — II redaktor Adam Fiszer, Wyd. z zasiłku Ministerstwa W. R. i O. P.

Książki nadesłane

St. Barabasz: „Sztuka ludowa na Podhalu. Cz. IV. Kościół w Dębnie". Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa 1932.

Omer Neveux (Jean Picardin): „Idylla w Białym Dworze". Tłum. Z. Chrzanowska. Poznań 1932. Wydawnictwo „Eos".

Maciej Szukiewicz: „Popieluch". Baśń sceniczna w 5 aktach z prologiem. Kraków 1932. Skł. gł. w Księgarni Jagiellońskiej, Wiślna 2.

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Poznański Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego odbędzie posiedzenie we środę, dnia 17 lutego w Seminarjum Historycznem (Zamek). Prof. Bronisław Dembiński wygłosi na niem odczyt o Sewerynie Rzewuskim i zda sprawę z przygotowań do Międzynarodowego Kongresu Historyków w Warszawie.

Jutro, dnia 17 lutego 1932 r. w sali 20 Col. Minus odbędzie się naukowe zebranie Polskiego Towarzystwa Socjologicznego Oddział w Poznaniu. Referat pod tytułem „Smutne miasteczko" ze stanowiska socjologji — wygłosi p. dr. Ludwika Dobrzyńska-Rybicka, prof. uniwersytetu poznańskiego. Goście mile widziani. Początek o godzinie 20-tej.

ODCZYTY W POZNANIU UCZONEGO FRANCUSKIEGO

Do Poznania przybywa na dwa odczyty profesor Instytutu Francuskiego w Warszawie, p. Jean Fabre. Odczyty te odbędą się za staraniem Dyrekcji Cours Superieurs d'Etudes Francaises w Poznaniu. Przeznaczono na nie najbliższy czwartek i piątek. P. Jean Fabre będzie mówił w Collegium Minus (sala nr. c. XVIII) o g. 20-tej na dwa tematy. We czwartek wygłosi prelekcję pt. „Estetyka i metoda Flauberta", we piątek: „Wielki klasyczny poeta francuski, Karol Baudelaire".

Tematy są wysoce interesujące nietylko specjalistów i szczególnych miłośników literatury francuskiej, ale każdego kulturalnego czytelnika literatury pięknej. Należy się spodziewać, że odczyty te będą miały liczną frekwencję. Nadarza się sposobność zaczerpnięcia ciekawych poglądów wprost u źródła. Wstęp jest wolny.

Wileńskie Tow. Lekarskie odbyło posiedzenie z odczytem prof. dr. K. Opoczyńskiego pt. „Najnowsze poglądy na istotę raka".

Z Pol. Tow. Matematycznego. Oddział lwowski odbył posiedzenie naukowe z referatami prof. Kuratowskiego n. t. „Z teorji wymiaru", prof. Banacha n. t. „Z teorji przestrzeni wektorjalnych" i prof. Steinhausa n. t. „O tzw. hypotezie quasiergodycznej".

Z Pol. Tow. Przyjaciół Astronomji. Oddział lwowski odbył posiedzenie z odczytem M. Wojtowicza nt. „Nowe wyniki badania gwiazd".

TEATR

Jubileusz Teatru Wileńskiego. Z Wilna donoszą nam: Jak już pisałem, utworzył się komitet, który urządza dwudziestopięciolecie teatru polskiego w naszem mieście, odrodzonego przed ćwierć wiekiem, jak wiadomo, dzięki inicjatywie i ofiarności p. Nuny Młodziejowskiej-Szczurkiewiczowej. Zrazu miał się obchód odbyć w lutym Teraz postanowiono przełożyć go na kwiecień. Odegrana będzie na uroczystem przedstawieniu prawdopodobnie „Zemsta" z p. Młodziejowską w roli Podstoliny. Obchód przybierze wielkie rozmiary, zaproszeni będą goście z całej Polski, p. Młodziejowskiej wręczony będzie album, jako dar honorowy za uczczenie jej niepospolitych zasług dokoła teatru polskiego w naszem mieście. (wz)

MUZYKA

Poważni muzycy piszą tańce. Z Warszawy donoszą nam: Stowarzyszenie kompozytorów rozpisało konkurs na utwory taneczne. Termin upływa 15 lutego, zgłaszać je należy do sekretarza Stowarzyszenia p. Jana Maklakiewicza. Utwór ma trwać około 5 minut, dopuszczalne są wszelkie tańce dawniejsze i nowoczesne, oraz kompozycje mogące stanowić podkład do tańca plastycznego, jaki dzisiaj jest praktykowany. Instrument: fortepian sam, albo jeszcze jeden lub dwa instrumenty i perkusja. Nie jest wykluczony śpiew solowy lub zespołowy. Nagrodzone i odnaczone kompozycje będą wykonane na specjalnym wieczorze, a do ich zaprodukowania będą pozyskane najwybitniejsze siły w zakresie tańca popisowego. Pomysł jest ciekawy i godny uznania. Konkursy takie mają wszelkie warunki, aby muzyce tanecznej nadać wartościową treść. (tw)

KRAJOZNAWSTWO

W Babiogórskich lasach. W ciągu ubiegłego roku, w lasach w okolicy Babiej Góry stan zwierzyny przedstawiał się w dużem przybliżeniu następująco: dzików było przeszło 50, sarn i rogaczy około 70, w tej liczbie jeden jeleń z nieprawidłowemi, podwójnemi rogami, 1 okaz wędrownego rysia, około 20 lisów, nieco mniej kun, 4 nory borsucze, 1 orle gniazdo w pobliżu Czarnej Hali, w dużej ilości kanie i jastrzębie. około 10 głuszców kilkanaście cietrzewi i mnóstwo jarząbków. Gajowi z Zawoi dokładają starań aby się ta liczba nie zmniejszyła. Na obszarze Babiej Góry ma być mianowicie utworzony park narodowy, w którym powinno być jak najwięcej zwierzyny.

(J. Ml.)

CO ZROBIĆ ABY MŁODZIEŻ CZYTAŁA WIĘCEJ KSIĄŻEK?

Zanotowaliśmy już pojawienie się w nakładzie Książnicy-Atlas dziełka prof J. Ippoldta „Jak młodzież zachęcić do czytania?" Że zachęta taka jest dzisiaj bardzo potrzebna, wiemy wszyscy. Bodajże najulubieńszą lekturą młodych są pisma sportowe. Za niemi idą programy radjowy, dalej romanse detektywistyczne. Nie jest to konjunktura dla kultury duchowej najkorzystniejsza. To też prof. Ippoldt zastanawia się nad tem, jak szkoła i dom, wspólnemi siłami, mogą nawrócić młodzież do książki.

Za ważny środek uważa on nacisk na wychowanie estetyczne wogóle. Trzeba wprowadzać młodzież w atmosferę piękna, zaczynając od gustownie urządzonego mieszkania, aż do zwiedzania muzeów, wystaw, teatru i koncertów W szkole należałoby organizować wieczory literackie, ilustrowane recytacjami i to na pewień określony temat, np morze. step. las, maszyna a człowiek, tempo życia miejskiego itd. Młodzież winna być też zachęcaną do samodzielnej pracy literackiej i naukowej Bibljoteki szkolne powinny obfitować w dzieła sztuki pisarskiej — w dzieła istotne. Wszystko, co znajduje się poniżej poziomu artystycznego. winno odpaść. Wartoby też. aby młodzież prowadziła dzienniczki lektury W ten sposób przyzwyczai się czytać z namysłem i korzyścią.

Specjalnie co do wpływu najbliższego otoczenia, tj. domu, rzuca prof Ippoldt szereg cennych wskazówek. Każde dziecko powinno być zachęcane do tworzenia sobie własnej bibljoteczki: niech się zbliża do książek i uczy z niemi współżyć. Gdyby w rodzinach zaprowadzono zwyczaj wspólnego głośnego czytania dzieł wybitnych, byłby to również duży krok naprzód Dzieci powinny też prenumerować sobie czasopisma odpowiednie Jeżeli rodzice i opiekunowie będą interesowali się tem, co dzieci czytają i będą z niemi lekturę omawiali, to również powiększą zainteresowanie pupilów książką i światem myśli W wielu domach znajdują się wielkie d la ilustrowane. które leżą na stole dla ozdoby. a nikt ich nie czyta. Książki takie powinny być udostępnione dzieciom. które oglądaniem ilustracyj zachęcą się do czytania. Wreszcie trzeba przyzwyczajać dzieci do kupowania książek. nie do ich pożyczania. Nazbyt utarła się praktyka, że „książki się pożycza, ale nie kupuje".

Mnóstwo takich wskazówek mieści cenne dziełko prof. Ippoldta Oby rozeszło się jak najszerzej. Bardzo nam trzeba. aby młodzież zwróciła się znowu do życia duchowego. Wychowaniu fizycznemu to nie przeszkodzi ani zaszkodzi. a dojdziemy do jakiejś równowagi, której brak fatalnie może się odbić w przyszłości. (ln)

O SERCE WŁADYSŁAWA IV

Z Wilna piszą nam:

Na wiadomość, że w Gdyni zawiązał się komitet, którego zamiarem jest uzyskać przeniesienie tam serca Władysława IV, z Bazyliki wileńskiej, gdzie zostało odnalezione — udał się sprawozdawca „Dziennika Wileńskiego" do ks. arcybiskupa Jałbrzykowskiego. J. E. ks. metropolita wileński oświadczył, że nic mu dotychczas o takich zamiarach nie wiadomo. Gdyby jednak zwrócono się do władz kościelnych w tej sprawie, to, jak stwierdził ks. arcybiskup, „Kurja Metropolitalna" zajmie stanowisko negatywne. Podobnie odpowiedział ks. prałat Sawicki, kustosz katedry wileńskiej. Konserwator wojewódzki, p. dr. Lorenc, oświadczył, że również mu nic o takim projekcie niewiadomo. Rządowy komitet opieki nad zwłokami królów ustalił już, że szczątki Władysława IV mają spocząć w katedrze w osobnej urnie. Dr. Lorenc nie przypuszcza, aby jakakolwiek zmiana tego była możliwa. (wz)

Pisma nadesłane

„Encyklopedja Wojskowa". Tom II. Zesz. 12. Treść: Czołg do Deklaracja londyńska. — Adr. Red. Warszawa. Nowolipie 2.

„Kwartalnik Pedagogiczny". Nr. 1. Treść: L. Dobrzyńska-Rybicka: Z socjologji kierownictwa" — M. Wachowski: „Analiza reakcyj wychowawczych wobec wykroczeń". — W. Wąsik: „Najnowsze dzieło polskie o historji filozofji" — Z piśmiennictwa książki. Czasopisma. — Resumé. — Adr. Red. Warszawa. Senatorska 19

„Tęcza". Nr. 2. Treść: Prof. dr. J. Sajdak: „Małżeństwo i moralność". — J. Marlicz: „Hinduska pamięć". — K. Hamsun: „Strach". — J. Pietrzycki: „Liryki" — „Oczy białej śmierci" tłum. T. K. — J. Stępowski: „Dzisiejszy portret Weyssenhoffa". — S. Werner: „Strzały w lasku podmiejskim." — S. J.: „Polskie lotniczki". — J. Zniniewiczówna: „Jak uhartować nerwy". — Dr. J. Radzim: „Polskie ziemie niewyzwolone". — J. M. Taylor: „Lwy w mieście". — Anegdoty staropolskie. — A. Sz.: „Walka z oszustwem" — Odpowiedzi na ankietę. — Najważniejsze sprawy miesiąca. — Rozrywki umysłowe. — Rozmaitości. — Adr. Red. Poznań, Al. Marcinkowskiego 22.

Z sejmiku powiatowego w Pleszewie

Pleszew, 15 lutego.

Na terenie naszego sejmiku w ostatnich czasach było kilka spraw zasługujących na specjalną uwagę, a dotąd nieomawianych. Pozwolę je sobie zatem przedstawić.

Na 19 grudnia 1931 r. zwołano w Pleszewie sejmik powiatowy, na którym m. in. miało być rozpatrywane sprawozdanie komisji rewizyjnej z działalności wydziału powiatowego w okresie budżetowym 1930-31. Na czele tej komisji stoi od dwóch lat p. S. Meliński, przewodniczący rady miejskiej, dyrektor zamkniętej w czasie wyborów na 5 tygodni fabryki K. Świerkowski, zastępca prezesa Stron. Narodowego. Protokół rewizyjny podpisało dwóch członków komisji, trzeci („sanator") odmówił, twierdząc, że do zakresu działalności komisji należy tylko stwierdzenie zgodności rachunkowej kwitów z dowodami kasowemi bez prawa wdawania się w ocenę legalności i celowości wydatków. Takie rozumowanie sprzeciwia się przepisom budżetowym, które dają komisji sejmikowej prawo oceny wydatków pod względem ich legalności i celowości.

Sprawozdanie komisji rewizyjnej oddano rachmistrzowi kasy komunalnej wieczorem, w przeddzień zwołania sejmiku. Ponieważ wynik rewizji był niekorzystny z powodu podniesienia szeregu poważnych zarzutów, postanowił p. starosta Siekierzyński zakwestjonować to sprawozdanie. W tym celu przed otwarciem sejmiku nakłoniono jednego z dwóch podpisanych członków komisji rewizyjnej do cofnięcia podpisu, złożonego pod protokółem. Na sejmiku p. starosta oświadczył, że nie odczyta sprawozdania, gdyż zawiera ono tylko jeden podpis, a zatem nie może być uważane jako sprawozdanie komisji.

Członkowie sejmiku w czasie dyskusji oświadczyli, że tylko sejmik może ocenić, czy przedłożone sprawozdanie należy przyjąć za podstawę do dyskusji i że sejmik winien w tym celu podjąć stanowczą uchwałę. P. starosta przerwał posiedzenie od godz. 13 do 18, mimo protestu ogółu członków, zwłaszcza zamieszkałych na wsi. Przedstawiciel Stronnictwa Narodowego p. dr. Białasik umotywował protest tem, że zarzuty komisji są znane i że p. starosta starał się nawet wytłumaczyć je w dyskusji, coprawda w sposób nie zadowalniający absolutnie większości, a mimo to odracza na pięć godzin posiedzenie. Dr. Białasik skwalifikował takie postępowanie, stwierdzając, że przy dzisiejszych stosunkach nic mu na tem nie zależy, czy sejmik zatwierdzi zamknięcie budżetowe, czy nie, bowiem nie zmieni to sposobu postępowania decydujących obecnie czynników. Wobec tego dr. Białasik zapowiada, że większość sejmiku o godz. 18 nie przyjdzie, a żąda zwołania zebrania na inny dzień.

W przerwie poczęto ze strony „sanacyjnej" wyszukiwać członków względnie ich zastępców w komisji rewizyjnej. Wiedziano bowiem, że przewodniczący komisji p. Meliński, jako jedyny członek, który stale zasiadał i zna się na rachunkowości komunalnej, musiał wyjechać do Poznania. Zwołane w ten sposób osoby miały w ciągu niespełna trzech godzin sporządzić nowe sprawozdanie roczne, „dokładniejsze" od przedłożonego poprzednio, nad którem pracowano kilka dni. O godz. 18 przybyło na posiedzenie 5 członków sejmiku (samych „sanatorów"). Przyjęli oni na kilkuminutowem zebraniu przygotowane w powyższy sposób „zamknięcie" rachunkowe.

Ciekawi jesteśmy, co na to powie wyższa instancja, gdyż, jak nas poinformowano, większość sejmiku wniosła protest do województwa.

Dnia 23 stycznia odbył się następny sejmik, zwołany celem wyboru członków do sejmiku wojewódzkiego oraz 2 członków komisji dla likwidacji powiatu pleszewskiego. Do sejmiku woj. powołano głosami opozycji uzgodnionych kandydatów pp. Nowackiego z Droszewa („Piast") i adw. Niedzielskiego z Bydgoszczy (NPR.), do komisji likwidacyjnej pp. Jędrzejaka (posła z „Piasta") i dr. Białasika (Str. Nar.). „Sanatorzy" starali się uniemożliwić niektórym członkom sejmiku przybycie na zebranie, aby uzyskać większość, lecz nie udało im się.

Jak się wreszcie dowiadujemy, w ostatniej chwili, dzięki staraniom miejscowego garnizonu wojskowego prawdopodobnie nastąpi uchylenie decyzji, znoszącej powiat pleszewski.

Narodowiec.

Stow. Kupców Chrześć.

Z powodu tragicznego zgonu ś. p. Dionizego Knasta.

W tragicznych okolicznościach zmarł długoletni członek naszej organizacji ś. p. Dyonizy Knast. Przykładny obywatel, kupiec o prawym charakterze, który uważał sobie za punkt honorou sumienne regulowanie swoich zobowiązań, uległ w ciężkiej walce o byt. Obowiązkiem naszym jest przedstawić sprawę we właściwem świetle.

Śp. Knast padł ofiarą dzisiejszych stosunków. Nerwy jego nie wytrzymały przejść związanych z trudnościami finansowemi. Przedewszystkiem stwierdzić wypada, że śp. Zmarły nie miał poważniejszych trudności z dostawcami, a więc nie wisiała nad nim zmora niewypłacalności. Dobiło go zgoła coś innego. Zalegał on mianowicie z podatkami na sumę około 11.000 zł, z której mógłby się wywiązać, gdyby miał możność spłacania jej w dłuższym okresie czasu. Niestety jedyną ulgą, jaką władze podatkowe przyznały, było rozłożenie śp. Zmarłemu tej kwoty na raty. Ale jakie! Co drugi dzień miał on opłacać 500,— zł pod rygorem wywiezienia wszystkich zasobów towarowych w razie niedotrzymania terminów tak krótko po sobie następujących. Takie „ulgi" nie wytrzyma dziś przeciętny kupiec, choćby na ten cel poświęcił całkowite zbiory dzienne.

Śp. Knast zaczął jednak spłacać owe raty aż jednego dnia zabrakło gotówki. Widmo zajeżdżającego wozu po towar, licytacja — a co zatem idzie — ruina materjalna, to było zawiele na skołatane nerwy, które wypowiedziały wreszcie posłuszeństwo. Tak przedstawia się tragedja śp. Dynizego Knasta.

Stwierdzamy, że w analogicznych trudnościach znajduje się bardzo wielu kupców naszego miasta na skutek zbyt rygorystycznego postępowania władz podatkowych względnie ich organów wykonawczych.

Podpisana organizacja zwraca się do ogółu Szan. Kolegów z prośbą o gremjalne oddanie ostatniej przysługi koledze, który padł ofiarą dzisiejszych stosunków.

Stowarzyszenie Kupców Chrześcijan w Poznaniu.

Powszechne wykłady uniwersyteckie

Wzorem lat ubiegłych organizuje Zarząd Powszechnych Wykładów Uniwersytetu Poznańskiego cykle wykładów w Poznaniu i w miastach prowincjonalnych Wielkopolski i Pomorza, oraz na terenie Wolnego Miasta Gdańska. Poniżej podajemy plan Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich dla Wielkopolski:

Bydgoszcz. 21 lutego, prof. U. P. dr. Z. Wojciechowski, „Przyczyny upadku Polski". 28 lutego, prof U. P., dr. T. Grabowski, „Realizm i modernizm w krytyce literackiej. 6 marca, prof. U. P., dr. Z. Zawirski, „O czasie". 13 marca, prof. U. P., dr. T. Silnicki, „Średniowieczna francuska kultura i sztuka religijna" (z przeźroczami). Wykłady odbywać się będą w auli Gimn. Państw. Męskiego przy ul. Grodzkiej, o godz. 17.

Chodzież. 28 lutego, dr. Przem. Mączewski, „Stanisław Wyspiański". 6 marca, prof. U. P. dr. K. Chodynicki, „Przyczyny bolszewizmu". 13 marca, prof. U. P., dr. J. Witkowski, „Budowa wszechświata". Wykłady odbywać się będą o godz. 17 w sali Hotelu Dworcowego.

Czarnków. 21 lutego, prof. U. P., W. Klinger, „Lirycy greccy" (odczyt ilustrow. recytacjami). 6 marca, doc. U. P., dr. K. Smulikowski, „Życie skał". Wykłady w Czarnkowie odbywają się w auli Seminarjum Nauczycielskiego o godzinie 16-tej.

Kościan. 21 lutego, prof. U. P., dr. J. Kostrzewski, „Słowianie przedhistoryczni w świetle wykopalisk" (z przeźroczami). 28 lutego, prof. U. P., dr. L. Bykowski, „Nasza młodzież szkolna" (z przeźroczami — wykład dostępny dla młodzieży). 6 marca, prof. U. P., dr. T. Grabowski, „Realizm i modernizm w krytyce literackiej". Wykłady odbywać się będą w auli Państw. Gimn. Męskiego o godz. 16 15.

Nakło. 21 lutego, dr. Stanisław Dedio, „Delfy" (z przeźroczami). 28 lutego, doc. U. P. dr. M. Z. Jedlicki. „Współczesna Francja, kraj i ludzie". 6 marca, prof. U. P., dr. M. Rudnicki, „Dawniejszy zachód słowiański, dzisiejszy wschód niemiecki, jego wygląd etniczny", (z przeźroczami). 13 marca, doc. U. P., dr. E. Passendorfer, „Jak powstały Tatry" (z przeźroczami). Wykłady odbywać się będą w auli Gimn. Państwowego, o godz. 17,30.

Śrem. 25 lutego doc. U. P., dr. E Passendorfer, „Jak powstały Tatry" (z przeźroczami). 3 marca, prof. U. P., dr. T. Silnicki, „Szwajcarja, kraj i ludzie". 10 marca, prof. U. P., dr. J. Witkowski, „Budowa wszechświata". Wykłady odbywać się będą w auli Państw. Gimnazjum, o godz. 18,30.

Środa. 25 lutego, prof. U. P., dr K. Tymieniecki, „Polska i Morze". 3 marca, doc. U. P., dr. M. Z. Jedlicki, „Współczesna Francja, kraj i ludzie". 10 marca. prof. U. P., dr. R. Pollak, „Nieboska Komedja". Wykłady odbywać się będą w auli Gimnazjum Państw. o godz. 18.

Września. 28 lutego, prof. U. P. dr. K. Chodnicki, „Przyczyny bolszewizmu". 6 marca, prof. U. P., dr. R. Pollak, „Nieboska Komedja". 13 marca, prof. U. P., dr. J. Kostrzewski, „Początki sztuki" (z przeźroczami). Wykłady odbywać się będą w sali hotelu pod Białym Orłem, o godz. 17,30.

Ukazał się z druku
nr. 2 za luty 1932
wznowionego miesięcznika Młodych
„AWANGARDA"
Numer zawiera artykuły następujące:
Ryszard Piestrzyński: Zagadnienie grupy rządzącej w Polsce.
Stefan Wyrzykowski: Ku doniosłym przemianom (II).
Z. W.: Dziedzictwo.
Uwagi: O politykę niezależną. — Maskarada.
Feliks Fikus: Gawędy obozowe.
Z życia O. W. P.
Cena egzemplarza 50 gr. Prenumerata roczna 5 zł. półroczna 2 zł 50 gr: najlepiej wpłacać ją konto P. K. O. nr. 203 851. Adres Redakcji i Administracji: Poznań. św. Marcin 65. I. p.

SPORT

Gry sportowe

Koszykówka. Przypominamy że w środę odbędzie się losowanie rozgrywek w „Pierwszym kroku" piłki koszykowej w lokalu „Warty", o godz. 19.30. Ewentualne spóźnione zgłoszenia przyjmie się przed losowaniem.

Pięściarstwo

„Goplanja" w Inowrocławiu pilnie przygotowuje się do nadchodzących mistrzostw kl. A okręgu poznańskiego (w dniach 19, 20 i 21 bm.) Pod kierownictwem p. Kotkowskiego ćwiczą najlepsi zawodnicy klubu, którzy biorą udział w mistrzostwach. W w. lekkiej prawdopodobnie startować będzie Niespodziński, w półśrednej Zieliński I, w średniej Józkowiak, obecny mistrz młodzików i w półciężkiej Zieliński II. Możliwe poza tem jest jeszcze wysłanie jednego zawodnika w wadze ciężkiej. „Goplanja" liczy się ze zdobyciem dwu pierwszych miejsc, a nawet trzech, przyczem ma nadzieję, że reszta zawodników odegra również niepoślednią rolę. Warunki treningowe „Goplanji" są wprost fatalne. Klub nie posiada najprymitywniejszych nawet przyrządów do ćwiczeń, jak worki, piłki, rękawice itp. Treningi odbywają się cztery razy tygodniowo w hali powystawowej dla powozów, gdzie nie można ustawić pieca, to też panuje tam okrutne zimno. Pomimo tych trudności „Goplanja" nie ustaje w pracy. Życzymy jej ze swej strony pełnego powodzenia i nie zniechęcania się trudnościami.

Zawody propagandowe, zorganizowane przez K. S. „Polonja" odbyły się w niedzielę w Lesznie w sali ćwiczni „Sokoła". Udział wzięli obok miejscowych, pięściarze Poznania. Poszczególne walki przyniosły następujące wyniki: w pap.: Dutkiewicz (Warta) zwycięża na pkt. Pawlaka (P); w koguciej Sipiński II (W) przegrywa na pkt. z Szymankiewiczem (P); w w. piórkowej: Jarecki (W) zwycięża w 2 st. przez k. o. Kaczmarczyka (P); Wolniakowski II (W) bije po ciekawej walce Skrzypczaka (P) na pkt.; Maciejewski (Dr. Bł.) wygrywa w 2 st. przez k. o. z Szymankiewiczem I (P); w lekkiej Czyż (Dr. Bł.) zwycięża po ładnej walce nieznacznie na pkt. z Olmarskim (P); Wojewoda już w 1 starciu wygrywa przez k. o. z Pacholskim (P); Jóźwiak (Dr. Bł.) przegrywa po nieciekawej walce z Pawlakiem w drugiem starciu przez k. o.

Piłka nożna

„Ostrovia" — „Prosna" (Kalisz) 4:1 (1:1). Zawody powyższe pierwsze w tym roku odbyły się w niedzielę w Ostrowie na stadjonie miejskim, pokrytym śniegiem i lodem. Zasłużone zwycięstwo odniosła „Ostovia", która wystąpiła w odmłodzonym składzie. Bramki uzyskali dla niej Skoczylas dwie, Szubert i Sztok po jednej, dla gości jedyną Berensztein. Sędziował p. Plewa St.

Walne zgromadzenie PZPN odbędzie się w Warszawie 20 i 21 bm. Na porządku obrad znajduje się szereg ciekawych spraw. Przedewszystkiem PZPN będzie musiał rozstrzygnąć sprawę udziału rezerw ligowych w mistrzostwach okręgowych. Ważna jest sprawa klubów fabrycznych. Prawdopodobnie szereg okręgów wystąpi zdecydowanie przeciwko tym klubom. Do ciekawszych kwestyj należy również wniosek okręgu śląskiego w sprawie zmiany systemu rozgrywek na Śląsku o czem pisaliśmy już pokrótce.

KRONIKA TOWARZYSKA

Z karnawału. Na balu mody w Zakopanem otrzymała tytuł „Królowej karnawału" p. R. Waszyńska i dwie pierwsze nagrody p. I. Zakrzewska i T. Cieślicka z Poznania w sukniach z pracowni **S. Morańskiej w Poznaniu,** ul. Kossaka nr. 18.

zw 13 410

Życie organizacyjne

Roczne walne zebranie K. S. „Astra" odbyło się w Krotoszynie przy bardzo licznym udziale członków. Z obszernego sprawozdania ustępującego zarządu wynika, że klub w ciągu ostatniego roku zdołał się rozwinąć bardzo znacznie, powiększając stan posiadania sekcyj. Z tych ostatnich na czoło wybija się sekcja pływacka, której sukcesy wysunęły klub na czołowe stanowisko na prowincji w tej dziedzinie sportu. Nowe władze wybrano w następującym składzie: prezes burmistrz p. Tadeusz Fenrych, wiceprezesi: dr. Jan Pawłowski i Bol. Zbierski, sekretarz Marjan Szwacki, zast. Fr. Dominiczak, skarbnik Leon Grzymisławski, zast. Albin Lewandowicz, gospodarz A. Hildebrandt oraz członkowie: kpt. J. Kapała i Jan Gibasiewicz. Na kierowników poszczególnych sekcyj zostali wybrani: pływackiej: Józef Włodarczak; piłki nożnej: Jan Hechman; lekkoatl.: st. sierż. Ruchalski; strzeleckiej: St. Patalas; kręglarskiej: Hip. Becharski. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Swoboda, Stachowiak i Kaz. Reszelski.

RADJO

Programy radjofoniczne:

Środa, dnia 17 lutego 1932 r.

Poznań (335 m) godz. **11.45** (Warszawa); godz. **13.05** koncert gramofonowy; godzina **14.00** notowania giełdy; godz. **14.30** kwadrans Tow. Ziemianek Wielkopolskich; godzina **16.20** „Nowy Świat" wrażenia z podróży do Ameryki" (wygł. Aleksander Janta - Połczyński); godz. **16.45** „Pogadanka „Wujcia Czesia" z dziećmi"; godz. **17.35** (W); godz. **19.15** „Głuchoniema Helena Keller" — studjum pedagogiczno - psychologiczne I (biografja) (wygł. dr. Głogowski); godz. **19.30** „Poznań literacki" (O twórczości Bolesława Prusa); godz. **19.45** (W); godz. **20.00** (W); godz. **20.15** koncert wieczorny; wykonawcy: Orkiestra Radja Poznańskiego, Krystyna Dowbór - Muśnicka (sopran), Tadeusz Waxman (cytra), prof. Marjan Sauer (akomp.); godz. **22.10** sygnał czasu; godz. **22.30** (W); godz. **22.35** interludjum z płyt; godz. **23.00** (W).

Warszawa (1412 m) godz. **11.45** codzienny przegląd prasy polskiej; godz. **12.10** i **14.45** płyty gramofonowe; godz. **15.25** „Skrzynka pocztowa" — korespondencja — dr. Marjan Stępowski; godz. **15.45** giełda pieniężna, oraz Kom. Centr. Biura Hydr. dla żeglugi i rybaków; godz. **15.50** płyty gramofonowe; godz. **16.20** odczyt; godz. **16.40** płyty gramofonowe; godz. **16.55** lekcja języka ang.; godzina **17.10** „Ichemja XX wieku" — dr. Henryk Jeżewski; godz. **17.35** koncert popołudniowy w wyk. ork. pod dyr. J. Ozimińskiego; godz. **19.15** komunikat rolniczy min. rolnictwa; godz. **19.30** wiadomości sportowe godz. **19.35** płyty gramofonowe; godz. **19.45** prasowy dziennik radjowy; godz. **20.00** feljeton muzyczny ze Lwowa; godz. **20.15** ukraińskie pieśni ludowe w wyk. Ukraińskiego Chóru Narodowego im. Łysenki pod dyr. S. Sołohuba; godz. **21.00** kwadrans literacki — K. M. Górski — „Bibljoman" — nowela; godz. **21.15** utwory skrzypcowe odegra Robert Soetens, akomp. L. Urstein; godzina **22.30** dodatek do prasowego dziennika radjowego; godz. **22.45** „Respect for treaties and the covenant", — by dr. Ludwik Ehrlich, professor of Lwów University (Lwów); godz. **23.00** muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Huizen (1875 m) 20.40 koncert chóru kobiecego, 22.10 koncert kwintetu; **Paryż** (1724 m) 22.00 transmisja z teatru; **Koenigswusterhausen** (1635 m) 19.30 transmisja lekkiej muzyki z Berlina, 21.10 transmisja słuchowiska z Lipska; **Daventry** ((1554 m) i **Londyn** (261 m) 21.15 koncert symfoniczny z Queens Hallu Caspara Cassado; **Motala** (1348 m) i **Sztokholm** (435 m) 20.00 słuchowisko, następnie recital fortepianowy; **Kalundborg** (1153 m) koncert orkiestry, 22.15 koncert kameralny; **Budapeszt** (550 m) 20.00 słuchowisko; **Ryga** (524 m) 19.05 koncert symfoniczny; **Wiedeń** (516 m) 19.40 pieśni i arje Schuberta, Verdiego i Mussorgskiego w wyk. Manowardy, następnie słuchowisko; **Praga** (488 m) 20.00 koncert symfoniczny; **Rzym** (441 m) 21.00 transmisja opery; **Bukareszt** (394 m) 19.30 transmisja z opery królewskiej.

RADJOAMATORZY baczność!
Celem przekonania o dobroci naszych anodówek, sprzedawać będziemy detalicznie do 1 marca nasze znakomite anodówki „REKORD"
po 16 zł 90 gr za 150 Volt
13 zł 40 gr za 120 Volt
Korzystajcie z okazji.
Sprzedajemy na raty na asygnaty KREDYT.
Na lampy radjowe 20—25% rabatu.
OGNIWO Wytw. elem. Poznań, W. Garbary 19.
Dla wygody naszych odbiorców uruchomiliśmy Ładownię akumulatorów. Pw 10 978-7.15

Chińczycy w Paryżu

Kuomintang w Paryżu — Jak żyją nacjonalistyczni studenci chińscy w Paryżu? — Z Japończykami się nie spotykają

Pisma paryskie opisują życie i nastroje chińskich studentów w Paryżu, którzy tam starają się nabyć wiedzy, by następnie wykorzystayć ją w pracy dla ojczyzny. Ich życie obserwować można doskonale w czytelni chińskiej w pobliżu ogrodu Luksemburskiego. Dym z papierosów napełnia salę. Chińczyków jest tam może dwudziestu, może trzydziestu. Wszyscy do siebie podobni, tak, że trudno ich odróżnić. Jeszcze przychodzą dwaj. Wszyscy są tak mili, spokojni, rzec można bojaźliwi. Pomimo to chętnie rozmawiają o polityce chińskiej chociażby do samego wieczora. Dla Europejczyka to ciężka rozmowa. Trzeba zadawać pytania jedno po drugiem.

— Czy będziecie walczyć z Japończykami?

— Będziemy, do ostatniej kropli krwi!

— A czy wypowiecie wojnę?

—Przenigdy, nie wypowiemy!

— Dlaczego?

— Udowodnimy przed światem, że nie jesteśmy winni a świat nas zrozumie.

— A czy z Japończykami w Paryżu spotykacie się?

— O, to nie!

—A jeśli się spotkacie, czy rozmawiacie z sobą?

Chórem odpowiadają: — Za nic w świecie!

Chińscy studenci pracują usilnie i wytrwale, aby zyskać jaknajwięcej wiadomości i powrócić do ojczyzny. Ani jeden z nich nie zamierza pozostać w Europie. Nauka dla nich jest ciężka, bowiem pokonywać muszą wielkie trudności językowe. Zawzięcie uczą się języka francuskiego. We Francji jest około 2.000 chińskich studentów. Najwięcej jest ich w Paryżu. Prawie wszyscy cierpią nędzę. Pracują w fabrykach, obsługują w chińskich restauracjach i w ten sposób zarabiają na studja. Starają się zrozumieć myśl zachodnią, wniknąć w wszystkie tajniki życia europejskiego, by zdobyte wiadomości wykorzystać dla dobra swej ojczyzny. Mieszkają w ciasnych komórkach, w strętnych restauracjach dzielnicy łacińskiej, bezustannie głodują, a kiedy wzejdzie słońce, wygrzewają się na ławkach w ogrodzie luksemburskim, spoglądając na pałac królów francuskich. Trudno dowiedzieć się co w tej chwili myślą.

Wszyscy ci Azjaci nadzwyczaj przywiązani są do swej ojczyzny i tak jak przed trzema, czterema laty marzyli o zjednoczeniu Chin, tak obecnie, zaciąwszy zęby i pięści pragną, aby wszystkie narody zrozumiały ich nienawiść do Japonji. Ale o tem, by samo złamali jej przemoc, nie mogą, zdaje się, ani marzyć. Trudno również powiedzieć, czy oni wierzą w bliską wielkość swej ojczyzny, zarówno jak trudno powiedzieć, czy oni wogóle wiedzą, co to jest organizacja, dyscyplina i prawdziwa wola działania.

W całej Europie liczy Kuomintang dwa tysiące członków. I zewsząd: z Londynu, Berlina, Paryża, Brukseli ci członkowie, którzy już się wykształcili, śpieszą obecnie do Chin, aby być z swym narodem w chwili cierpienia. Od czasu, kiedy wybuchł konflikt, wyjechało z Europy do ojczyzny już trzystu studentów chińskich.

Kuomintang rozpościera swe wpływy w całych Chinach, przewodzi setkom miljonów ludzi — jak zapewniają Chińczycy. I chociażby tak w rzeczywistości nie było, to przecież formalna moc kuomintangu jest obecnie, jak się zdaje, naprawdę uznawana we wszystkich ośrodkach chińskich.

Przy ulicy Monge w Paryżu znajduje się siedziba kuomintangu, nie tylko paryskiego ale i ogólnoeuropejskiego. Komitet wykonawczy składa się z dziewięciu członków, wybieranych przez Chińczyków, żyjących w Europie. Komitet paryski musi być zawsze zatwierdzony przez centralę w Nankinie. Komitet ten jest w Europie najwyższą chińską władzą partyjną, reprezentującą formalnie trzysta miljonów ludzi.

Ulica Monge... To nie hotel, ani dom z urządzonemi pokojami. Piąte piętro, brudne schody, nieprzyjemny zapach z kuchni każdego piętra. Chiński napis na drzwiach. Na zapukanie otwiera drzwi Chińczyk z miłym uśmiechem na twarzy. Widać drzwi do drugiego pokoju, w którym ktoś pisze na maszynie. Rezydencja europejskiego kuomintangu mieści się w dwóch maleńkich pokoikach z chorągwią kuomintangu i portretem Sun-Jat-Sena na ścianie. Na stołach i krzesłach papiery i popiół.

Dziennikarz zapytuje się generalnego sekretarza komitetu wykonawczego kuomintangu w Europie p. Ko-koaniego:

— Czy Chiny wypowiedzą wojnę?

— Komitet wykonawczy kuomintangu postanowił wojnę wypowiedzieć — odpowiada Ko-koani — ale rząd chce być ostrożny i dlatego wojny nie wypowiada: niech zagranica zrozumie, że Chiny nie życzą sobie wojny.

Na pytanie: — Czy podałby pan rękę Japończykowi ?— tak samo stanowczo jak jego rodacy w chińskiej czytelni Ko-koani odpowiada:

— Przenigdy, za nic na świecie!

Ustrój państwowy w Japonji

Japonja jest monarchją konstytucyjną i dziedziczną, w której władza zwierzchnia należy do naczelnika („tenno") dynastji, założonej przez Yimmu Tenno, 660 lat przed Narodzeniem Chrystusa, która jednak przez długi czas — od XII stulecia do sześćdziesiątych lat XIX wieku — trzymana była na uboczu przez Szogunów, sprawujących faktycznie władze podczas tego okresu. Cesarz nosi tytuł „tenno".

W myśl konstytucji z 11 lutego 1889 r., cesarz sprawuje władzę wykonawczą przy pomocy gabinetu ministrów, mianowanych przez niego i odpowiedzialnych przed nim. Rada prywatna również może być konsultowana we wszystkich ważniejszych sprawach państwowych. Cesarz ma wyłączne prawo wypowiadania wojny, zawierania pokoju i traktatów międzynarodowych. Pełni on władzę ustawodawczą za przyzwoleniem parlamentu, składającego się z dwóch izb; Izby Panów i Izby Reprezentantów, które zwołuje, otwiera i odracza. Może on rozwiązywać Izbę Reprezentantów. Sankcjonuje ustawy, które jednak muszą być uprzednio zaaprobowane przez parlament. Inicjatywa ustawodawcza należy do obu izb.

Izba Panów, licząca około 420 członków, składa się z 18 pełnoletnich członków domu cesarskiego (dożywotnich), z 15 książąt i 31 markizów, liczących ponad 25 lat życia (również dożywotnich), ze 166 delegatów wszystkich hrabiów, wicehrabiów i baronów cesarstwa, którzy ukończyli 25-ty rok życia, wybranych na 7 lat, ze 120 członków, liczących ponad 30 lat życia i mianowanych dożywotnio przez cesarza za zasługi oddane krajowi; z członków conajmniej 30-letnich, wybranych w każdym okręgu przez stu lub dwustu najwybitniejszych mieszkańców, z 4-ch członków akademji cesarskiej, liczących conajmniej 30 lat i wybranych przez innych członków.

Izba Reprezentantów składa się z 464 członków, liczących minimum 30 lat. W myśl ordynacji wyborczej z 5 maja 1925 r. posłowie są wybierani na 4 lata w głosowaniu powszechnem, bezpośredniem i tajnem. Czynne prawo wyborcze posiadają obywatele płci męskiej, którzy ukończyli 25 lat i mieszkają conajmniej rok w swoim okręgu. Dodajmy, że powszechne prawo wyborcze — wprowadzone ustawą z 5. 5. 1925 — obowiązuje w Japonji dopiero od siedmiu niespełna lat.

R. W.

Dziś, t. j. we wtorek, po raz pierwszy po nowych zniżonych cenach od 4.50 do 50 groszy, arcyciekawe widowisko w 15 obrazach p. t. „Kapitan z Köpenicku". Wspaniały ten reportaż sceniczny znakomitego pisarza Karola Zuckmayera, stale do ostatniego miejsca wypełnia widownię Teatru Polskiego. Znakomite wykonanie przez wzorowo zgrany zespół artystyczny z Zygmuntem Noskowskim w roli tytułowej kapitana daje całość, będącą na najwyższym poziomie. Z błyskawiczną szybkością zmieniane obrazy przez przeciąg 15 aktów przykuwają całkowicie uwagę widzów. W widowisku bierze udział cały zespół męski teatru i wiele sił pomocniczych. Bilety do nabycia przy kasie teatru.

Powyższe zdjęcie przedstawia nam scenę z przytułku dla bezdomnych.

Czy pyjama jest strojem niemoralnym?

Problem ten rozstrzygał warszawski sąd grodzki z racji skargi pani M., starszej damy, matki dorosłego syna, która wystąpiła o eksmisję sublokatorki swej panny Elżbiety N., oskarżając ją, iż zamierza „uwieść jej syna przy pomocy niemoralnych strojów". Na przewodzie sądowym, w czasie którego przesłuchano klasycznego świadka, służącą powódki, p. Scholastykę Wypych, sąd stwierdził, że oskarżona panna N. ukazywała się czasem w przedpokoju w różowej pyjamie, co tak bardzo gorszyło właścicielkę mieszkania. Najkapitalniejszym epizodem rozprawy było pojawienie się „zagrożonego w moralność" syna, który jest człowiekiem — 45-letnim, posiadającym sporą łysinę, świadczącą o pewnem doświadczeniu życiowem .. Sąd utrzymując przez cały czas rozprawy najwyższą powagę, mimo komicznych zeznań, wydał wyrok orzekający, że pyjama w nowoczesnem pojęciu toalety nie jest strojem budzącym zgorszenie, wobec czego żądanie pani M. o eksmisję panny N. oddalił.

W tundrach i lodowcach Alaski

Staraniem Poznańskiego Komitetu Państwowej Rady Ochrony przyrody w czwartek 18 bm. o godz. 8 wieczorem w sali XVII Collegium Minus wygłosi swój ostani w Poznaniu wykład znany podróżnik i znakomity mówca Stefan Jarosz. Należy nadmienić, że p. Jarosz jest pierwszym Europejczykiem, usiłującym zdobyć górę Mc. Kinleya (szczyt będący najwyższem wzniesieniem na kuli ziemskiej ponad granice wiecznych śniegów). Wspaniałe i liczne przeźrocza z życia Indjan i Eskimosów, z wypraw przez tundry i lodowce krainy podbiegunowej, jakoteż ciekawe opowiadania z życia traperów, myśliwych i poszukiwaczy złota, wśród których udało się p. Jaroszowi wszędzie spotkać Polaków, złożą się na program, z którego istotnie warto skorzystać.

Bilety wcześnie do nabycia u p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna.

TEATRY

Rewelacyjna zniżka cen

Jak donoszą z kancelarji Teatru Polskiego w Poznaniu, dyrekcja teatru postanowiła z dniem 15 bm. t. z. od dziś zniżyć ceny miejsc na najniższe. Krok ten uczyniono, pragnąc uprzystępnić teatr jak najszerszej publiczności, niemogącej dotychczas z niego korzystać z powodu kryzysu, i niewspółmiernie wysokich cen w stosunku do kina.

Obecna zniżka wprowadza nowy podział widowni na fotele w cenie 4.50 zł., krzesła 3.50 zł. i parter 2.50 zł. Pozostałe miejsca stopniowo obniżone aż do 50 groszy. Teatr Polski zatem dając widowiska na najwyższym poziomie artystycznym, zrównał swe ceny niemal z cenami kin, spełniając temsamem swe zadanie kulturalno - oświatowe i rozrywkowe. Sądzimy, że publiczność poznańska przyjmie tę wiadomość z radością i skorzysta w wysokiej mierze ze zniżki, tłumnie napełniając sympatyczną salę Teatru Polskiego.

Jedny występ Zofji Fedyczkowskiej w „Cyruliku sewilskim"

W czwartek obchodzić będzie Teatr „Uśmiech" wielkie święto muzyczne, wystawiając nieśmiertelne arcydzieło Rossiniego „Cyrulik sewilski". Będzie to jedyne przedstawienie operowe z udziałem wybitnych artystów opery poznańskiej i warszawskiej a zarazem pożegnalnym występem w Poznaniu świetnej i ulubionej śpiewaczki koloraturowej p. Zofji Fedyczkowskiej, która ostatnio triumfalnie debjutowała na scenie Teatru Wielkiego w Warszawie. W roli Figara wystąpi światowej sławy baryton August Wiśniewski, który kreacją „Cyrulika" zachwycał największe sceny europejskie. w innych rolach wystąpią p. Majchrzakówna, Roy, Szpingier i reżyser Urbanowicz. Orkiestrą, skład której dopełniono wybitnymi solistami orkiestry symfonicznej, dyrygować będzie dyr. Wojciechowski.

XIX koncert symfoniczny

pod dyrekcją Stanisława Wiechowicza, odbędzie się w niedzielę dnia 21 lutego 1932 r. wieczorem o godzinie 8 w Teatrze Wielkim. Program koncertu urozmaicony będzie przez wykonanie Bacha „Magnificat" na sola, chór i orkiestrę w których współudział biorą pp. Marja Trąmpczyńska (alt), Wanda Dobroczyńska (sopran), Jadwiga Musielewska (sopran) Stanisław Roy (tenor), Roman Heising (bas) oraz Chór Poznańskiego Towarzystwa Oratoryjnego. Z większych dzieł orkiestrowych wykonaną zostanie Schumanna „Symfonja IV.

Srebrny jubileusz zasługi

Dnia 11 bm. obchodził wielce zasłużony i ceniony ks. Zygmunt Jerzycki, proboszcz parafji Boruszyn dek. obornickiego uroczystość 25-lecia pracy duszpasterskiej.

Urodzony 14 lutego 1884 w Sławoszewie pow. Inowrocław jako syn nauczyciela, uczęszczał do gimnazjum im. Bergera i do seminarjum duchownego w Poznaniu i w Gnieźnie. Po odebraniu święceń kapłańskich, powołany jako wikarjusz do Wałkowa pow. Koźmin, Śremu, Iłowca p. Śrem, odbiera lat temu 11 prezentę na probostwo w Boruszynie. Pracę duszpasterską prowadzi z niezwykłą i bezgraniczną ofiarnością. Przeobraża skromny kościółek w artystycznie odnowiony, godny przybytek pański, bogato zaopatrują go w bardzo cenne paramenty. Będąc wzorem gorliwości i wytrwałości, pobudza z nadzwyczajną umiejętnością najszersze warstwy swych parafjan do intensywnej ofiarności. Przysparza parfji nowe dzwony i umieszcza je na nowozbudowanej dzwonnicy.

To też pod tak wyjątkowem zwierzchnictwem parafja zajmuje miejsce przodujące, otaczając swego duszpasterza zasłużoną czcią i uwielbieniem. Niezwykłemi zaletami serca i umysłu promieniuje Dostojny Jubilat na daleką okolicę, jednając sobie serca nie tylko parafjan i konfratrów. W pracy narodowej jest nieustraszonym, wytrwałym i nieugiętym bojownikiem, widząc w sztandarze narodowym skrystalizowanie przez siebie od najwcześniejszej młodości ukochanych ideałów. Tłumny udział w tym wielkim dniu parafjan, nader liczny konfratrów i obywateli z bliska i daleka oraz obfite i gustowne bramy triumfalne i iluminacje świątyni były najwymowniejszym wyrazem głębokiej czci, wdzięczności i przywiązania dla osoby Najczcigodniejszego Jubilata.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Odwołany odczyt

Inż. Tadeusza Perkitnego

p. t.

„w dżunglach Annamu"

odbędzie się **w niedzielę, 21, II.,** o godz. 17-tej w sali 17 Coll. Minus.

zw 13 411

S. p.

Wojciech Janiszewski

zasnął w Panu dnia 14 lutego 1932 r., opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 67. Eksportacja zwłok do kościoła parafjalnego w Nowym Tomyślu odbędzie się w środę, dnia 17 b. m., o godzinie 5 po południu. Nazajutrz o godzinie 10 przed południem odbędzie się msza św. z wigiljami za spokój duszy Zmarłego, poczem nastąpi odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku. O smutnych obrzędach zawiadamiają

strapieni

Nowy Tomyśl. zw 13 412 **synowie i rodzina.**

Przewielebnemu Duchowieństwu, Wielebnym Siostrom Sierocińca, p. dyrektorowi Kotowiczowi i dalszym W. Panom dyrektorom, p naczelnikowi Labodze, wszystkim mistrzom wodociągów, światła i gazowni miejskiej, wszystkim pracownikom, p. dyryg. Sternalskiemu, p. dyryg. Gwizdale, chórowi opery poznańskiej, wszystkim Krewnym, Znajomym i Przyjaciołom za nadesłanie współczucia, wieńcy i udziału w pogrzebie składam na tej drodze serdeczne

Bóg zapłać!

Ciężko strapiona

żona Marya Łęczyńska.

Wielkie Garbary 5. dw 2 797

Najstarszy Zakład Pogrzebowy P. Piasecki, Poznań ul. Klasztorna 14. Tel. 27-69.

---

†

Dnia 13 lutego 1932 r., rozstał się z tym światem, opatrzony Olejami św., nasz ukochany najmłodszy brat, ś. p.

Dyonizy Knast

W serdecznym żalu pogrążeni

zw 13 424 **siostry, bratowe i brat z rodziną.**

Pogrzeb z kostnicy na cmentarzu św. Marcińskim na Górczynie odbędzie się w środę, dnia 17. b. m., o godzinie 15,30. Żałobna msza św. nazajutrz o godzinie 7-mej w kościele św. Marcina.

Osobnych zawiadomień się nie wysyła.

Wielebnemu Duchowieństwu, Wielebnym Siostrom Miłosierdzia Szpitala Miejskiego, Oddział, ul. Szamarzewskiego. p. Doktorowi oraz wszystkim Krewnym i Znajomym za szczere dowody współczucia oraz liczne wieńce i udział w pogrzebie naszej najdroższej córki, siostry i szwagierki, ś. p.

Anny Bartczakówny

składa najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

rodzina Bartczak, — Bilscy.

Poznań, Osiek, Grodno. zw 13 413

WIELKA NAGRODA

Celem rozpowszechnienia naszego przedsiębiorstwa między czytelnikami niniejszego pisma firma nasza postanowiła rozdać tytułem wielkiej nagrody **rozmaite towary.** Każdy czytelnik może otrzymać zp 13 401/2

zupełnie bezpłatnie

(podług naszych warunków) **premje** w postaci kamgarnu na ubranie, kostjumy damskie, bieliznę damską, męską pościelową, kołdry watowe, zegarki, instrumenty muzyczne, aparaty fotograficzne, filmowe i inne **przedmioty wartościowe,** jeżeli nadeśle prawidłowe rozwiązanie niniejszego zadania.

B-z p-a-y n-e-a k-ł-cz-

Kreski należy zastąpić literami aby otrzymać powszechnie znane przysłowie. Udział w konkursie dla otrzymania nagrody jest **bezpłatny. Niema żadnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone.** Rozwiązanie prosimy nam przysłać w liście lub na zwykłej pocztówce z podaniem dokładnego adresu na co W. P. otrzyma szczegóły i niespodziankę. Posiadamy dużo listów dziękczynnych.

POLSKA SAMOPOMOC WŁÓKIENNICZA

Łódź 5, skrzynka pocztowa 7 oddział 393.

---

†

Dnia 14 lutego 1932 r. zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 72, opatrzona św. Sakramentami, ś. p. zw 13 421

z Imszennik-Kondratowiczów

Elżbieta Ostrowska

b. obywatelka ziemska.

Wyprowadzenie zwłok na cmentarz z kaplicy SS. Elżbietanek przy ul. Sielskiej w Górczynie nastąpi w środę, dnia 17. b. m., o godz. 10, o czem zawiadamiają

pogrążeni w smutku

córka, zięć i wnuki Radzimińscy.

Za spokój duszy, ś. p.

Maryli z Kutznerów Głębockiej

w czwartą bolesną rocznicę śmierci zostanie odprawiona

msza św.

w kościele św. Marcina w Poznaniu we środę, dnia 17 lutego 1932 roku o godzinie 10 rano. Wszystkich Życzliwych pamięci Zmarłej upraszają o modlitwę

osierocone

Pw 10 970-58.398 **matka i córka.**

Proszę telefonować **56-40**

Poznańskie

POGOTOWIE KRAWIECKIE

Poznań, św. Marcin 27

w ciągu godziny

czyści, odświeża i prasuje garderobę męską i damską

Cena za garnitur tylko 2,50 zł

Wszelkie przeróbki i reparacje

w najkrótszym czasie, także na poczekaniu.

Ceny niskie.

Artystyczne cerowanie.

Chemiczne czyszczenie i farbowanie

zw 13 419

Po gruntownej renowacji **otwieram** ponownie **dziś o godz. 17** znaną

Probiernię i Śniadalnię

połączoną **z detaliczną sprzedażą butelkową** najprzedniejszych wódek, likierów i koniaków pod firmą

J. KUJAWA przy św. Marcinie 63

Kierownictwo fachowe.

Dziękując Szanownym Gościom i Odbiorcom za dotychczasowe poparcie polecam się nadal łaskawym względom.

Gospodarz.

zw 13 420

Cebulę jadalną

pierwszorzędnego gatunku po **zł 8,50** za centnar sprzedaje:

Fr. Ratajczaka 10

mieszk. 2.

zw 13 423

Składu próżny

z mieszkaniem, 2 pokoje przy ul. Kraszewskiego blisko rynku Jezyckiego, **do wynajęcia.** Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **zw 13 409**

PODRÓŻUJĄCEGO

na Poznań na artykuły biurowe i papiery **poszukuję zaraz.** Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **nw 8 688**

Wyprzedaż pozostałych mebli

z masy upadłościowej firmy

M. Węcławski, Aleje Marcinkowskiego 21

po cenach bardzo korzystnych

Otwarte od godziny 9—1-szej i od 3—7-ej.

zw 13 416

CAŁY POZNAŃ

zachwyca się od 1 lutego r. b.

ATRAKCJAMI

w „MOULIN ROUGE"

RESTAURACJA — DANCING

Ceny rewelacyjnie niskie! Wstęp wolny!

Początek o 9 wieczorem

Tancerze salonowi do dyspozycji!

Pw 10 972-7.11

KUPIĘ srebrną tacę lub srebr. serwis do kawy.

Oferty proszę do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **zw 13 396**

Oprawy książek

wszelkiego rodzaju

introligatornia Drukarni Toruńskiej T. A. w Toruniu ul. św. Katarzyny 4.

Składu konfitur

dobrze zaprowadzonego, w najlepszem położeniu w Poznaniu, Ostrowie i Wrześni **poszukuje się zaraz,** ewtl. stosownych próżnych ub kacyj. Oferty z podaniem wielkości ubikacyj, rodzaju urządzenia, wysokości czynszu etc. do Kurjera Poznańskiego pod **zw 13 422**

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER", patent gdański Nr. 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczliwych wypadkach wszystkich liszaji, nawet liszaji ropnych, ranach u nóg, egzemie, pryszczach, wyrzutach, wszelkiego rodzaju czerwoności twarzy i nosa, odmrożeniach itd. Przy zamówieniach uprasza się o cel użyteczności. Świetne uznania. Jeżeli bez skutku, zwrot pieniędzy. Cena 8.60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zgóry, bez portorjum. nw 4 425

Chem. Kosm. Laboratorjum „KLOSSIN", Gdansk 2. Hundegasse 43.

DROGERJA

w mieście wojewódzkiem, w najlepszem położeniu, z kompletnem urządzeniem i towarem jest za cenę **10 tys. zł** natychmiast do sprzedania. Zgł. poważnych reflektantów którzy powyższą gotówką dosponują uprasza **J. Kłosiński,** Hurtownia Farmaceutyczna, **Bydgoszcz, ul. Dworcowa 66, tel. 15-95.**

zw 13 414

Kuratorjum Fundacji Sułkowskich

odda w **dzierżawę** na lat dwanaście, od 1 lipca 1932 r. **folwark Rozstępniewo** (pow. rawicki) obszar ca. 114 ha. Oferty na piśmie przyjmuje do 15 marca 1932 r.

Fundacja Sułkowskich, Zarząd Generalny, Rydzyna.

zw 13 418

Kierownika biura

samodzielnego w sprawach procesowych

poszukuje dw 2 786

J. Borkowski, adwokat i notarjusz w Rawiczu

---

3. C. 29/29. **PUBLICZNE DORĘCZENIE.** W sprawie małoletniego **Stanisława Grząbki** zamieszkałego **w Błażejewie** działającego przez ustawowego opiekuna Romana Grząbkę, robotnika w Błażejewie, w powiecie śremskim, zastąpionego przez pełnomocnika procesowego adwokata Eknera w Śremie przeciw robotnikowi Ignacemu Haremzie zamieszkałemu przedtem w Dolsku. Powód twierdząc, że pozwany jest jego nieślubnym ojcem wniósł skargę z wnioskiem na zasądzenie pozwanego na płacenie powodowi od dnia jego urodzenia tj. od 8 maja 1927 r do ukończonego 16-go roku życia, renty na jego utrzymanie zgóry w kwartalnych ratach po 90 zł płatnej, a mianowicie zaległe raty natychmiast, a przyszłe w dniach 8 maja, 8 sierpnia, 8 września, 8 lutego każdego roku i uznanie wyroku za tymczasowo wykonalny. Pozywa się pozwanego do ustnej rozprawy spornej przed Sądem Grodzkim w Śremie, pokój L. 16 na termin w dniu **26 kwietnia 1932 r.,** o godzinie 9-tej przed poł. W celu publicznego doręczenia, ogłasza się niniejszem wyciąg skargi Śrem, dnia 12 stycznia 1932 r. **Sekretarz Sądu Grodzkiego.** nw 8 500

Poszukujemy dzierżawy młyna!

Dwóch wspólników, prowadzących obecnie młyn motorowy, poszukują **dzierżawy młyna motorowego** najchętniej wodnego, o przemiale 3—5 tonn, zaraz wzgl od 1. 7 1932 r. Łaskawe oferty nadsyłać pod **zw 13 417** do Kurjera Pozn.

Nowe siły dla mężczyzny

przy używaniu YOPUHAMIN najlepszego środka wzmacniającego — 50 porcyj zł 12,— Przy zapłacie zgóry wysyłka franko. Pw 10 969-3.53

Dr. GEBHARD i S-ka — GDAŃSK. Nr. 92.

Lepiej od wszelkich pięknych słów przekonają Szan. Państwa o skuteczności naszego od lat znanego środka **odradzającego krew i nerwy** „Fregalin" dowody, które poniżej przytaczamy. Tysiące osób, które „Fregalin" używały, nie zawiodły się. „Fregalin" działa nadzwyczajnie u cierpiących na nerwy, brak sił, ogólne osłabienie, zawroty głowy i bóle reumatyczne. Prosimy upewnić się o tem u lekarza. Do ciężkiej walki o byt codzienny potrzeba silnych nerwów i zdrowej krwi. **Należy uważnie przeczytać, co niżej podpisani twierdzą o skuteczności tabletek „Fregalin", ażeby zdać sobie sprawę z doniosłości tego nadzwyczajnego środka.** — W archiwum naszem znajdują się tysiące takich podziękowań, napływających z kraju i z zagranicy, a które każdego czasu w biurze naszem przejrzeć można. — Wszelkie podziękowania są notarjalnie zatwierdzone — „Fregalin" otrzymać można w każdej aptece. — „Fregalin" sporządzony jest pod naukowym nadzorem. nw 8 683

Laubahn (Schl. Greifenbergstr. 27. d. 17.8. 30 Nogi moje były tak ciężkie jakgdyby ołowiane i wcale nie mogłem chodzić. Obecnie po kuracji Fregalinem, odbywam siedmiogodzinne przechadzki i wycieczki z moją rodziną. Nigdy nie myślałem, że będę mógł jeszcze kiedykolwiek chodzić w góry.
Wilh. Reimann.

Döhlen i Oldenburg d. 20 sierpnia 1931. Niniejszym pośpieszam donieść Panu, że Fregalin doskonale mi pomaga. Dawniej byłam ciągle zmęczona i każdy ruch był mi trudnym. Obecnie, pomimo 76 lat, jestem znowu silna i żwawa, pracuję z łatwością. Dziękuję Panu za ten wyborny środek, który będę wszystkim polecać.
Wdowa Theile.

Lublin, ul Leśna 22. d. 1. 6. 1931 Z prawdziwą radością donoszę Panu, że wszystkie moje cierpienia, jak: zaparcie żołądka, bóle rąk, nóg, ramion lędźwi, oraz ogólne osłabienie ustąpiły zupełnie po 3 miesięcznej, sumiennie przeprowadzonej kuracji tabletkami „Fregalin" Trudno mi znaleźć słów na wyrażenie Panu mojej wdzięczności. Pan mi powrócił zdrowie i spokój, a to są nieocenione skarby.
Jan Bencerzewski, P. K. P.

Sipiory, pow. Szubin d 21. 4. 1931. Przedewszystkiem przesyłam Panu serdeczne podziękowanie za Jego znakomity środek tabletki „Fregalinu". Po ich użyciu, mój prawie zupełnie zniszczony organizm nabył nowych sił życiowych i nowej wiary. Będę zatem polecać wszystkim moim bliźnim Pański świetny środek „Fregalin"
Herman Janke.

Łódź, Marszałkowska 10. dn. 15 maja 1931 Od lat 15 cierpiałam na bóle w płucach, a nerwy moje były stargane. Po użyciu pierwszych 3 pudełek „Fregalinu" nerwy moje wzmocniły się, a bóle w płucach znikły. Niniejszym dziękuję Panu za Jego doskonały środek „Fregalin"
M. Zurek.

Na życzenie dostarczamy bezpłatnie i bez zobowiązania

próbne przesyłki „FREGALIN"

wraz ze „Złotą księgą życia"

Prosimy napisać wcześnie, dopóki zapas próbek starczy, pod adres:

Dr. med. H. SCHULZE G m. b. H.
Berlin-Charlottenburg 2-3922

za zwrotem niniejszego kwitu jako druku (porto zagraniczne).

Proszę o próbną przesyłkę „FREGALIN", środka odradzającego nerwy i krew ze „Złotą księgą życia", bezpłatnie i bez wszelkich zobowiązań.

Nazwisko .....

Zawód .....

.....

Miejscowość (urząd poczt., wieś lub gmina i pow.

Ulica .....

3922

2. K. 8/30. **PRZETARG PRZYMUSOWY.** Nieruchomość położona **w Dobiczszczyźnie,** pow. jarociński i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze wieczystej Dobieszczyzna wykaz l. 138, 147 i 207 na imię **Ignacego i Stanisławy Rybczyńskich** w Dobieszczyźnie zostanie w drodze egzekucji dnia **7 kwietnia 1932 r.,** o godzinie 10-tej przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 9. Nieruchomość powyższa łącznego obszaru 4 ha 80 a 94 m² składa się z roli, łąki, domu mieszkalnego, stodoły, chlewa, obory i świniarni. Czysty dochód wynosi 11,23 tal. a roczna wartość użytkowa mieszkania 60 mk. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze wieczystej dnia 19. 10. 1930. Jarocin, dnia 16 grudnia 1931. Jarocin, dnia 16 grudnia 1931. **Sąd Grodzki.**
nw 8 499

W naszym rejestrze handlowym A liczba 285 zapisano dziś, przy firmie **M. i A. Seifert, Rawicz,** że spółka się rozwiązała i firma wygasła. Rawicz, dnia 23 grudnia 1931 **Sąd Grodzki.** nw 8 524

3. Nn. 2/32. **UCHWAŁA.** Firmie **Rolnik** Spółdzielnia Rolniczo - Handlowa z ogr. odpowiedz. w Śremie działającej przez Zarząd zastąpionej przez adw. Mierzejewskiego udziela się odroczenia wypłat aż do dnia 11 maja 1932 r. Nadzorcami sądowemi mianuje się adwokata Mierzejewskiego Tadeusza w Śremie oraz zaprzysiężonego rewizora ksiąg handlowych Feliksa Maćkiewicza w Śremie Śrem, dnia 11 lutego 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 8 521

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, dnia 17 lutego r. b., o godz. 13-tej w Palędziu, pow. poznański sprzedam najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą:

lokomobilę leżącą fabr. Garett Schmith Magdeburg, 7 atmosfer, rocznik 1898 i maszynę do szycia.

Zbiórka 10 minut przed przetargiem przed Urzędem Gminnym w Palędziu, pow. poznański nw 8 525
Skoraszewski, kom. sąd., Poznań, Gen. Prądzyńskiego 12, I.

W naszym rejestrze handlowym oddział A nr 369 zapisano dziś przy firmie **Stefan Taczała** warsztat reparacyjny i budowa maszyn rolniczych Rawicz, że firma wygasła. Rawicz, dnia 29 stycznia 1932. **Sąd Grodzki.**
nw 8 523

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W czwartek, dnia 18 lutego r. b., o godz. 9,30 przed poł. sprzedam publicznie na rynku we Wrześni najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą:

kanapę z zastawą, 5 foteli, kanapę klub., 2 kluby, stół okrągły, bufet, 3 krzesła, szyfonierkę, maszynę do gięcia obręczy, maszynę do stochowania, 2 kowadła, 2 cymaki, aparat do szwejsowania oraz lokomobilę. nw 8 522

Przetarg odbędzie się nieodwołalnie.
W. Naglewicz, komornik sądowy Września.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1311 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Pianino
sprzedam. Długa 4 mieszkanie 10. Pw 10 964-7.3

Obrazy
olejne, rogi okazyjnie. Św. Marcin 62 parter, podwórze, m. 10. zdw 28 601

Pończochy, trykotaże, bieliznę
poleca — Bolesław Górski Poznań, plac Wolności 3. zw 28 537

Sprzedam
używane harmonjum Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 728

Skład
urządzony. Focha 65 zdw 28 644

Maszynę
do pisania walizkową. Adres Kurjer Poznański zdw 28 739

Parcelę
od 40 groszy za m² kredyt budowlany 6% „Osadopol" Rzeczypospolitej 9. Pw 10 231-2.82

Dom
nadający się na bekoniarnię naprzeciw rzeźni miejskiej, duże suche ubikacje na chłodnie dawniej browar, zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 721

Okazja
dla posiadających koncesje na wyroby tytoniowe — skład 15 lat w jednych rękach, dobrze zaprowadzony, do odstąpienia — Oferty poważnych reflektantów do Kurjera Pozn. zdw 28 608

Dom
nowoczesny dochód 5 220 cena 30 000, wpłaty 15 000, reszta amortyzacja. „Krakus", Poznań, ul. Pocztowa 30. zdw 28 627

Motor
z całem urządzeniem mleczarni. Zgłoszenia przyjmuje B. Bobkiewicz, Jutrosin, pow. Rawicz. zdw 28 448

Woźna 16
Nowy Dom Komisowy sprzedaje kupuje meble używane garderobę różne inne przedmioty. Pw 10 628-53.31

Angielskie,
francuskie, sztychy kolorowe, czarne, obrazy stare, współczesne tanio. Antoni Pióro. Marcinkowskiego 28 Pw 10 942-6.62

Antyczne
meble, srebra, porcelanę dekoracyjną, żyrandole, kinkiety, zegary, kandelabry, kryształy, przedmioty okazyjne, biżuterje tanio poleca Antykwarnia Antoniego Pióro, Marcinkowskiego 28. Pw 10 941-6.60

Siostry Streich teraz Gwarna 15 Robótki
rysunki haftów wszelkiego rodzaju. Tw 821

Meble
używane oraz inne przedmioty sprzedaje i kupuje Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, telefon 24-42. Pw 9812-1.65

„Centrala mebli"
Swarzędz naprzeciw poczty poleca meble po cenach niskich Wielki wybór Pw 9 814 5-30.32/5

Dwunastoosobowy
sztuciec srebrny okazyjnie. Antykwarnia, Marcinkowskiego 28. Pw 10 943-6.64

Fortepian
Blüthnera, mało używany, korzystnie sprzeda B. Sommerfeld, Poznań, ulica 27 Grudnia 15. nw 8239

Grzyby suszone borowiki
1 kg tylko 5.50 zł (najmniej 5 kg) dostarcza J Winicki Grodno, Magistracka 11 zdw 23 444

Meble kuchenne
kupuje się najkorzystniej. Łąkowa 4 a, stolarnia zdw 25 975

Gramofony
okazyjnie sprzedaje Wielkie Garbary 34, mieszkanie 12. zdw 28 163

Meble w Swarzędzu
najkorzystniejsze źródło zakupu właścic. Wiktor Nowacki, Dworcowa 15 zdw 21 364

Książkę
adresową Polski zamienię na towary. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 792

Jadalnia
dębowa tanio, kanapa, szafa rozbierana inne meble. Górczyńska 7, m. 6. zdw 28 789

Pianino
zagraniczne bez zarzutu. Kochanowskiego 5, m. 7. zdw 28 776

Sypialnia
dębowa bufet mahoniowy (antyk) stół korzystnie do nabycia. Wały Zygmunta Starego 6, m. 4. zdw 28 766

Bemberga pończochy
2,65; strzałka prima 3,90; złoty Bemberg 4,50; pantalony jedwabne w pasy 1.85; ryps 2.25; czysty jedwab Milones 3,85; komoi nacje jedwabne koronka 3,85; biustonosze 0.65; jedwabne 1,25; koszule dzienne strojne 1,35; nocne od 2.96; paski z gumami 1,35; największy wybór, najtaniej tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym Jadwiga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej. zdw 28 975

Pianino
Ecke, Półwiejska 11, podwórze, lewo, III, prawo. zdw 28 862

Pianina!
„Förstera" i inne znane fabrykaty korzystnie sumiennie sprzedaje Sarnowski, Św Marcin 22. zdw 28 837

300 mrg. folwark
dobra ziemia masywne budynki, inwentarz pierwszorzędny sprzedam 110 tys. wpłata 50 tys. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 29 005

Szpic
biały, czysty i czujny do sprzedania. Woźna 13 b, m. 6 zdw 28 756

Skład
nadający się na każdą branżę — Św. Marcin. Adres Kurjer Poznański zdw 28 921

Bekoniarze
skład odstąpię na sprzedaż bekonową. Św Marcin. Adres Kurjer Poznański zdw 28 922

Zakład fryzjerski
z powodu śmierci męża sprzedam, Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 28 927

Encyklopedję
Mayera 23 tomy rok 1909 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 929

Wytwórnia
pracownia cukiernicza z urządzeniem zaprowadzoną klientelą z powodu nagłego wyjazdu sprzedam 1 200, dzierżawa tania Oferty Kurjer Poznański zdw 28 856

Półwiejska 3
Benenowski Obrączki zegarki budziki najtaniej. Naprawy zegarków rok piśmiennej gwarancji. Benenowski, Półwiejska 3. zdp 26 830

76 mórg
pszennej, budynki masywne, wodociąg, 4 pokoje, kuchnia żywym martwym cena 14 000 wpłaty 9 000 odda Czanerle ul. Pamiątkowa 12 m 6. Poznań. zdw 28 818

Sypialnię
jadalnię bardzo tanio sprzedam. Stolarnia. Kwiatowa 6. zdw 28 872

Skrzypce
Stainera, Wiolonczelo, Radjo — sprzedam bardzo korzystnie. Zgłoszenia Księgarnia, Rynek Łazarski. zdw 28 893

Łóżka
stoliki nocne, umywalnia z lustrem — Malawska, Aleje Marcinkowskiego 11 zdw 28 916

Gospodarstwo
40 mórg, ziemia buraczana, budynki masywne. 16 000. wpłaty 10 000 okazyjnie sprzeda Ratajczak, Masztalarska 7 a, III. zdw 28 910/11

Kamienicę
powiatowem mieście, wyższe szkoły, cena 17 000 dochód 3 000 rocznie. Poznań, Półwiejska 18, mieszkanie 19. zdw 29 013 4

Tanio
sprzedam ubranie nowe granatowe. Zgłoszenia: Kraszewskiego 4, IV. piętro, prawo. jw 2567

Skład
kolonjalny, dobrze zaprowadzony, na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 29 039

Kawiarnia - jadłodajnia
jedynie z powodu choroby na sprzedaż objekt doskonały dla cukiernika punkt najruchliwszy — przy autobusach Oferty: Mleczarnia, Kalisz, Warszawska 21. zdw 28 828

Gospodarstwo
130 mórg, lasu 30 mórg sprzedam za bezcen lub zamienię na inny objekt. Adres Kurjer Poznański zdw 28 477

Radjoodbiornik Superhet
nowoczesny o 3 lampach ekranowanych, pentodą. Pierwszorzędny odbiór. Okazja 420 zł. (z lampami). Oferty Kurjer Pozn. zdw 29 080

Sypialka
dębowa, szafa 180 szeroka okazyjnie 525 zł. Stolarnia, Szyperska 3. zdw 28 928

Meble
sypialnia, gabinet męski i inne używane sprzęty poleca Antykwarjat, Woźna, narożnik Mostowej. zdw 28 944

Domek, parcelę
przy lesie, blisko tramwaju Wilczak sprzedam. Bydgoszcz (Miedzyn) Leszczyna 17. zdw 28 961

Pianino
sprzedam. Rybaki 9, m. 3. zdw 28 978

Kuchenną
szafkę, stół łóżko. Adres Kurjer Poznański zdw 29 010

Piec kąpielowy
węglowy sprzedam. Wł Kłosiński, ul Kanałowa 17. zdw 28 917

Skład
obuwia zaraz korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 029/30

Bernardyna
rocznego sprzedam. — Szwajcarska 17, m. 1. zdw 29 041

Cukierenkę
sprzedam z powodu wyjazdu. — Informacje: Półwiejska 19. zdw 29 053

Restaurację - kawiarnię
dobrze prosperująca, w centrum Poznania sprzedam tanio Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 29 077

15 mórg
ogrodnictwo zaprowadzone w mieście 20 km od Poznania, stacja sprzedam tanio. Nowak, Kramarska 15. zdw 27 989/90

Radjo
3 lampkowe nowe kompletne z głośnikiem 100 złotych. Niegolewskich 26 m. 1. zdw 28 854

Rzeźnictwo
bardzo dobrem położeniu w Poznaniu z maszynerją rużym warsztatem i mieszkaniem okazyjnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 28 844

2 — 3
z kuchnią. Wojciech Tritt, Luboń zdw 28 882

Sypialnie
sprzedaje tanio Stolarnia Rybaki 15 nw 7371

Willę
sprzedam (elektryczność, woda, kanalizacja), ćwierć morgi ziemi. 7 000 gotówka, reszta pożyczka długoterminowa. Skibiński, ul. Krańcowa 45, narożnik ul. Witkowskiej (Osiedle). zdw 29 086

Limuzyna
„Fiat" 509 za 1 500 Informacje: Hurtownia obuwia S. Margolin, Stary Rynek 40. zdw 28 941

Sypialnia
lakierowana za bezcen. Kwissa, Wodna 15. zdw 28 962

50 groszy szal
jedwabny 0.75; skarpety 0 25; nicianki 0.35; wełniane 1.25; rękawiczki 0.65; kremowe 1.85; nappa angielska 5.50; kalesony 1.45; koszule męskie 2 25; białe 2.45; macco gorsem 2.65; krawaty, szelki, pulowery swetry, garsonki, fartuchy, parasole, torebki, zabawki, kołnierzyki, paski, największy wybór, najtaniej tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym Jadwiga Podbielska Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej. zdw 28 974

Pianino
nowe bardzo tanio sprzedam i skrzypce wartości 200 zł sprzedam za 100 zł. Woźna 12, III., prawo. zdw 29 023

Skład
żywnościowy dobrze zaprowadzony przy Półwiejskiej 3 pokojowem mieszkaniem. Zgłoszenia — Św. Marcin 62. II., Czarnecki. zdw 28 913

Lokomobila
dobrze utrzymana — fabrykat Lanz — Mannheim. 8 atm., 20 P S., ca 16 kwmtr. powierzchni ogrzewalnej, gotowa do użytku, tanio na sprzedaż. — Lehmann. Bydgoszcz, Poznańska 16 Telefon 16-70 zdw 29 092

Sprzedam
majątek 700 mórg. — Inwentarz martwy nadkompletny (garnitur parowy, torfiarka). Inwentarz żywy. 25 koni, około 40 bydła, 60 świń, drób. Ziemia żytnio-pszenno-buraczana. Żyta 120 mórg, pszenicy około 100 mórg. Kontyngens buraków 45 mórg. Odległość do miasta powiatowego, kolei 10 km, do waskotorówki 1 i pół km. Cena 200.000 zł Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 29 002

Sprzedam
samochód „Chevrolet". Oferty Kurjer Poznański zdw 29 084

Klubowy
garnitur elegancki jak nowy — sprzedam 180. Grobla 4. m. 2. zdw 28 991

Kamienica
przy Starym Rynku nowsza duży skład wolny czynsz 22 000, cena 175 000, wpłaty 100 000, reszta długoterminowa hipoteka po 6% Wyrzykowski, Grobla 9, telefon 19-58. rw 4526

Łóżka
meble likwidacji. Dąbrowskiego 79 biuro poobiedzie. zdw 27 330

Majątek
450 mórg, budynki murowane, dom dziesięciopokojowy, inwentarze kompletne zamienię na kamienicę, dopłacę 100 000 Czarnecki, św. Marcin 62. II. zdw 29 065

Willa
duży ogród owocowy przy Poznaniu. Cena 20 000 wpłata według ugody 2 parcele 460 m. cena 4 500 przy kościele Łazarskim. „Dom Zleceń", Szkolna 6, III. zdw 29 072

Drzewka i krzewy owocowe
ozdobne oraz różne po cenach zniżonych Szkółki Drzew A. J. Jeske, Jelonek poczta, stacja kol. Złotniki k. Poznania. Telefon 3. Cenniki na żądanie! Dojazd autobusami z ul. Szyperskiej w kierunku Obornik Pw 10 973 7.10

Restaurację
dobrze prosperującą, z pełną koncesją i mieszkaniem sprzedam tanio z powodu dwóch interesów. Adres lub oferty Kurjer Poznański zdw 29 064

Nie wszyscy jeszcze wiedzą, że Serwis do kawy
6 osobowy porcelana tylko za 8½ złotego — Serwis obiadowy 12 osób porcelana za 59.— Garnitur umywalkowy za 7½ złotego. Noże widelce — łyżki alpakowe — kokosowe — Termosy — Różne prezenty — kupuje się tylko wprost Wronieckа 24, podwórze. Hurtownia Porcelany. zdw 29 006

Maszyna
Mansfelda słupkowa, Singera płaska. Św. Wojciech 25 skład godz. 12—13. zdw 28 995

Fiat
501, kryty, dobrym stanie, z powodu krytycznego położenia sprzedam za bezcen. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 068

5 KUPNA

Wóz
ręczny, czterokołowy 5 — 10 ctr. kupię. Czartorja 5 mieszkanie 7. zdw 28 651

Kupię dom
ze składem ruchliwem miejscu, dobrem oprocentowaniem wpłata 40—60 tysięcy wprost od właściciela Szczegółowy opis, warunki. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 28 714

Salonik Biedermeierowski
za gotówkę kupię Oferty Kurjer Poznański zdw 28 779

Kupię
umywalnie lustrem, leżankę łóżko, prima stanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 759

Kupię
kolonję do 90 mórg z długiem bankowym. Oferty „Rolny" Warszawa, Biuro Ungra, Senatorska 12. nw 8682

Jadalnię
męski szafy kupię za gotówkę. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 28 830

Poszukuję
składu mniejszego z mieszkaniem Poznaniu towary krótkie cygar, cukierków lub spożywcze gotówki około 1 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 864

Worki jutowe
używane w dobrym stanie, kupię. W. Kłos. Czempiń. zdw 29 058

Maszynę do szycia
wpuszczaną kupię. Grottgera 13. mieszkanie 13 zdw 28 865

Maszynę
Singera do szycia kupię okazyjnie. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 858

Tokarkę
w dobrym stanie, nożyce do żelaza kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 934

Płot
druciany kupię. Kucharski, Focha 71. zdw 28 969

Jadalnię
dobrą kupię za gotówkę Oferty Kurjer Poznański zdw 29 036

Dom
kupię rentujący wpłata 100 000 tylko od właściciela. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 963

Samochód
osobowy w dobrym stanie kupię. Oferty „Samochód" do „Par" — Aleje Marcinkowskiego 11 Pw 10 971 63.59

Dom
dobrze rentujący w Poznaniu kupię. Wpłata 35.000 zł. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 083

Wózek
dziecięcy sportowy na paskach dobrze utrzymany kupię Oferty Kurjer Poznański jw 2565

Maszynę
do pisania walizkową, dobrego fabrykatu kupię Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 29 042

Angielskie
płyty Linguaphone kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 048

Motocykl
kupię, mało używany, nowszy typ Oferty podaniem marki, fabryki, ceny Kurjer Poznański zdw 29 052

6 KAMIENICE

Willę
w centrum, komfortową, całą wolną przy kupnie plac do budowy na składy 1250 m. narożnik sprzedam. Warunki dobre, bez długów Informacje z grzeczności Poznań Słowackiego 21, mieszkanie 3, telefon 63-67. zdw 24 426

Administrację
kamienic przyjmie doświadczony i obeznany handlowiec Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 28 815

Kamienice
komfortowa przy Placu Wolności dochód 42 000 cena 350 000, wpłaty 15 000 przy Matejki, dochód 34 000 cena 250 000 wpłaty 150 tys przy Mickiewicza, dochód 15 000 cena 125 000 wpłaty do 100 tys. zł sprzeda Centrala Handlowa Poznań, 27 Grudnia 5 telefon 37-20. zdw 28 936

Przyjmę
prowadzenie meldunków oraz załatwiam sprawy podatkowe. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 28 958

Kamienica
komfortowa dzierżawa 16.000 — Cena 130.000. Hipoteka 40 000 amort. Wpłaty 70 000 Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 905

Dom
nowy przy tramwaju. Sołaczu — 15 000, wpłaty 10.000 Ratajczak. Masztalarska 7 a. III. zdw 28 907

Kamienica
IV. piętro, centrum wolne mieszkanie, czynsz 25.000, sprzedam 200 000. — Czarnecki. Św. Marcin 62. zdw 28 908

7 PIENIĄDZ

Listu hipotecznego
na I. miejscu realności 5 — 8 000 zł dla złożenia kaucji w sądzie na krótki czas za wynagrodzeniem poszukuje właściciel realności. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 871

Złote
monety dolarowe sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 29 074

Kto
skupuje wyskarżone pretensje za 70% gotówki 900. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 945

Poszukuję
20 — 25 000 zł na I. hipotekę kamienicy w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 953

20 000 zł
na I. hipotekę na nieruchomość w Bydgoszczy poszukuje Oferty upraszam Kurjer Poznański zdw 28 960

Okazyjnie
sprzedam pieniądze papierskie numizmatycznej wartości. Wolnica 3 m. 9. zdw 29 000

Panu
lub pani za udzielenie pożyczki 3 000 stałą posadę, znający sprawy kierownicze administracyjno-handlowe. Oferty Kurjer Pozn. rw 4528

6 — 8
poszukuje na I hipotekę na gospodarstwo 120 mórg. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 29 051

500
pożyczki jeden miesiąc, wysoki procent. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 070

8 DO WYNAJĘCIA

6-pokojowe
III. ptr Matejki 5, wskaże m. 14. zdwp 28 257

2 pokoje
kuchnia, dzierżawa zgóry, wprost od gospodarza. Krauthofera 7 b. m. 2. zd 28 658

5 pokoi
komfort, odnowione oddam tanio zgoda gospodarza. Bukowska 33, m. 8. zdw 28 791

4 lub 6
komfortowych Matejki od Grunwaldzkiej wprost od właściciela domu. Wiadomość: Matejki 6. zdw 28 778

Pokój
próżny Bluszczowa 4. zdw 28 774

Mieszkanie
3 pokojowe z kuchnią i łazienką częściowo z meblami blisko dworca łazarskiego do odstąpienia zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 764

6
pokojowe mieszkanie komfortowe przy Parku Wilsona zaraz od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 762

3 pokojowe
w śródmieściu z nowemi meblami odstąpię Wskaże Kurjer Poznański zdw 28 798

Korzystnie
umeblowane 6 pokojowe mieszkanie komfortowe blisko Parku Wilsona zaraz do objęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 889

Dwa pokoje
z kuchnią komfort w willi na I. ptr. (obok Parku Moniuszki) z centralnem ogrzewaniem i światłem elektrycznem włącznie 180 zł miesięcznie 3 pokoje tamże 250 zł. Dzierżawa rok zgóry. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 28 863

3 pokoje
kuchnia ulica Gwarna I. ptr. odstąpię z meblami Oferty Kurjer Poznański zdw 28 822

Za
175 zł miesięcznie 5 pokoi komfort na I. ptr. wprost od właściciela do wynajęcia. Ul. Mazowiecka 16. zdw 28 842

Mieszkanie
komfortowe 5 i 6 pokojowe odda Centrala Handlowa 27 Grudnia 5, telefon 37-20. zdw 28 937

Dwupokojowe
łazienka słoneczne nowa sypialkę radjo, przejęcie 2 500 Oferty Kurjer Poznański zdw 28 816

Pokoik
próżny w domu frontowem wejściem ze schodów wysoki parter ul Wierzbięcice do wynajęcia — jednej osobie wprost od właściciela Oferty podaniem dwuroczney dzierżawy Kurjer Poznański zdw 28 832

Pokój
z kuchnią wydzierżawię przy Górnej Wildzie. Zgłoszenia od 4 do 6. Strumykowa 34 m 4. zdw 28 890

Pokój
z kuchnią zaraz bezdzietnym 840 zł, rok dzierżawa. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 28 346 51

Dwa
i trzypokojowe kuchnia, komfort Łazarz za czynszem wynajmie „Pawilon" Marszałka Focha 15. zdw 28 965

Trzy
pokoje kuchnię odda „Rex", Stary Rynek 45. zdw 28 933

Mieszkanie
6 pokojowe z komfortem we willi śródmieściu od gospodarza do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 29 022

Mieszkanie
komfortowe 7 pokojowe wprost od gospodarza zaraz lub później do wydzierżawienia. Oferty „Par" Aleje Marcinkowskiego 11 pod 53,393 Pw 10 974 53,393

Oddam
6 pokojowe w centrum za czynsz miesięczny. Gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 914

Dla
małżeństwa pokój umeblowany z kuchnią na I. piętrze. P. Wichrzycka Górna Wilda 44. sklep delikatesów. zdw 28 985

6 pokojowe
III ptr. Matejki 5. wskaże mieszkanie 14. zdpw 28 257

3
pokoje komfortem na Jeżycach. Wskaże Świercz Słowackiego 27. jw 2566

2 pokoje
z kuchnią, przebudówka 1.000 złotych dzierżawa 90 zł miesięcznie. Oferty Kurjer Pozn zdw 29 047

9 SZUKA MIESZK.

2 — 3
pokoje z kuchnią ładne, dzierżawa zgóry. Fr. Urbański. Sokoła 11 zdw 27 986

4 — 5 pokoi
łazienką szukam zaraz. Dzierżawa zgóry. Peryferje wykluczone. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 595

Poszukuję
5—5 pokoi z wygodami centrum od pierwszego marca wprost od gospodarza bez mebli odstępnego. Oferty podaniem ceny Kurjer Poznański zdw 28 519

Kupię
kilkopokojowe, parter, św. Marcin, Gwarna. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 783

2
pokoi z kuchnią wprost od gospodarza poszukuje bezdzietne małżeństwo. Oferty z warunkami do Kujera Poznańskiego zdw 28 769

Pokoju
kuchnią lub pokoju poszukuję. Czynsz rok zgóry Oferty Kurjer Poznański zdw 28 768

Poszukuję mieszkania
pobliskości ul. Półwiejskiej 2 do 3 pokojowego od gospodarza! Na warunki wszelkie zgadzam się! Czynsz zapewniony Oferty Kurjer Poznański zdw 28 765

Śródmieściu
klatki schodowej gabinetu i sypialni poszukuję Oferty cena Kurjer Poznański zdw 28 811

Inżynier
na państwowy posadzie poszukuje w śródmieściu 2 pokoi z kuchnią i łazienką. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 28 874

Małżeństwo
kulturalne, Krakowianie, poszukują mieszkania komfortowego 2—3 pokoi, czynsz miesięczny. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 850

Emeryt
szuka jedno lub dwupokojowego mieszkania od 1. 3 lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 829

Czteronokojowego
blisko centrum czynsz zgóry. — Oferty Kurjer Poznański zdw 28 761

Poszukuję
2—3 pokoi z kuchnią od gospodarza płacę czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 932

2 — 3
pokoi z kuchnią od gospodarza Oferty Kurjer Poznański zdw 28 847

2 pokoje
z kuchnią od zaraz w śródmieściu szukam, czynsz rok zgóry Oferty Kurjer Poznański zdw 28 949

5 — 6
pokojowego mieszkania wprost gospodarza poszukuję. Centrum. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 947

Pokoju
i kuchni, z ceną w śródmieściu wprost od gospodarza poszukuja dwie niewiasty. Czynsz regularny. Agenci wykluczeni Oferty Oredownik Wielkop. zd 29 057

Mieszkania
3—4 pokojowego, możliwie w centrum, czynsz ewentualnie zgóry poszukuje. Łaskawe oferty Kurjer Poznański dw 2 795

3 — 4
pokoje poszukiwane dla bezdzietnego małżeństwa. Dzierżawa może być płatna zgóry. Oferty do Kurjera Pozn. pod zdw 29 034

10 ZAMIANA MIESZKANIA

2 pokojowe
mieszkanie z kuchnią, łazienka, balkonem i pokoikiem dla służącej, z elektrycznością i gazem, blisko centrum zamienie na 3—4 pokoje z podobnemi wygodami, również na przedmieściu, ewentualnie za dopłatą. Oferty do Kurjera Pozn. pod zdw 29 035

11 POKOJE UMEBL.

Pokoik
niekrępujący, pościel własna. — Parter, lewo, Wysoka 12. zdw 28 562

Pokój
(osobne wejście) elektryczność — własną pościel. Długa 10, m. 7. zdw 28 597

Frontowy
wspólny inteligentnemu panu. — Strzelecka 20, m. 7. zdw 28 809

Dwuosobowy
centralne zaraz do wynajęcia. — Śniadeckich 19 m. 7. zdw 28 795

Wspólny
skromnej panience. Ogrodowa 4. parter. zdw 28 887

Pokój
centralne ogrzewanie, elektryczność, płynąca woda Plac Wolności 14, mieszkanie 16 telefon 32-06 zdw 28 875

Pokój
Wierzbięcice 40, 9. zdw 28 860

Studentce (owi)
pokój klatki schodowej, elektryczność tamże obiady za francuski matematyka Małeckiego 27, m. 6 zdw 28 851

2
pokoje duże frontowe, elektryczność razem lub oddzielnie z utrzymaniem lub bez, każdy dla 2 panów lub pań wolne. Niegolewskich 10. I. mieszkanie 5. zdw 28 870

Czysty
frontowy, słoneczny pokój dobrze umeblowany, centralne, elektryka wynajmę inteligentnej osobie. — Ratajczaka 33, mieszkanie 11, II. zdw 28 920

Paniom
panienkom pokój używaniem kuchni tanio. Wolnica 4/5 I. lewo. zdw 28 987

Dwuosobowy
utrzymaniem lub bez, telefon, łazienka, fortepian Cieszkowskiego 7, mieszkanie 11. zdw 29 082

Pokój
wynajmie Marcina 64 III., front. zdw 28 894

Pokój
wynajmę, Słowackiego 29, II. — mieszkanie 9. zdw 28 896

Czysty
miły pokoik, elektryczność, solidnym. Poplińskich 4, m. 2. zdw 28 996/7

Frontowy
Piekary 7 — 7. zdw 28 946

Pokój
meblowany wynajmę zaraz. — Śniadeckich 6 a, mieszkanie 10. zdw 28 964

Panu
Ratajczaka 28, parter, prawo. zdw 28 967

Klatki
elegancki, Prusa 17, mieszkanie 3. zdw 29 015

Korzystny
Długa 3, II., lewo. zdw 29 019

Dwuosobowy
elektryczność blisko dworca. — Marszałka Focha 27, II. front. Sypniewska. zdw 28 998

Dwa
ładne, ciepłe, zaraz — Drużbackiej 8, mieszkanie 10. zdw 28 918

Małżeństwu
panom czysty, łazienka Spokojna 31, m. 10. zdw 28 982

Pokój
umeblowany utrzymaniem lub bez Gwarna 8, III. zdw 28 924

Pokój
zaraz lub później. Wielkie Garbary 8 m. 16. rw 4531

Pokój
umeblowany, frontowy, czysty, elektryczność, zaraz. Wielka 17, mieszkanie 13. zdw 29 031

Niekrępujący
pokój, Św. Wojciech 7, I. piętro, mieszkanie 10. zdw 29 050

Pokój
1—2 osobowy, niekrępujący, słoneczny tanio. Kanałowa 7, II., prawo. zdw 29 054

Umeblowany
bezdzietnym. Szamarzewskiego 34, Augustyniakowa. zdw 29 063

Pokój
mały niekrępujący studentowi zaraz wynajmę. Dolina 3, mieszk. 7. zdw 29 069

Pokój
front, elektryczność, Łakowa 7a, mieszkanie 13. zdw 29 079

12 SZUKA POKOJU

Tani
blisko centrum elektrycznością zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 744

Pokoju
kuchnią poszukuje urzędnik. — Czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 632

Pokoju
bez umeblowania śródmieściu poszukuje panienka przy poważnej rodzinie od 1 marca. Oferty cena Kurjer Poznański zdw 28 810

Poszukuję
pokoju z kuchnią lub dwóch. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 808

Pokoju
lepszego blisko Nowej poszukuję. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 888

Pokoju
poszukuję. Warunki Kurjer Poznański zdw 28 852

Pokoju
od Matejki do Reya z obiadami zdrowotnemi poszukuje oficer. — Oferty Kurjer Poznański zdw 28 833

Kulturalny
starszy ekonomista poszukuje wygodnie urządzonego pokoju możliwie z telefonem, dom wyborna kuchnia Oferty tylko odpowiadające Kurjer Poznański zdw 28 746

2—3 pokoi
próżnych centrum poszukuję. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 28 956 oraz telefon 61-91.

Pokoju
umeblowanego ładnego czystego, centrum od 1. 3. poszukuje urzędniczka etatowa. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 966

Pokoju
dużego próżnego wygodami poszukuje u samotnej osoby lub bezdzietnej wdowy ziemianin. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 892

Poszukuję
pokoju elektrycznością u lepszych państwa okolicy Wielkiej. Chwaliszewa. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 906

Próżnego
pokoju szukam Oferty, warunki Kurjer Poznański zdw 28 983

13 LOKALE

Składu
kolonjalno - spożywczego z pokojem poszukuje zaraz. Oferty cena Kurjer Poznański zdw 28 885

Składu
z małem mieszkaniem przy ruchliwej ulicy wprost od gospodarza poszukuję Oferty Kurjer Pozn. zdw 28 884

Zarząd
domu ul. Rzeczypospolitej 5, — wynajmie zaraz 2 lub 4 pokojowy piękny lokal handlowy lub na biura śródmieście I. piętro. zdw 28 817

Poszukuję
składu próżnego, mieszkaniem Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. nw 8684

Skład
w śródmieściu lub przy ruchliwej ulicy kupię zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 952

Skład
kolonjalny lub inną branżę wynajmie gospodarz. Woźna 1. zdw 29 027/8

Dwie
ubikacje parterowe wejście z podwórza na cele handlowe natychmiast do wynajęcia. Wodna 3 H. Walter. zdw 28 999

Centrum
ubikacje przemysłowe, biura zaraz wydzierżawię. Św Marcin 63. zdw 29 071

Szukam
składu mieszkaniem warsztatem nadaje na rzeźnictwo w Poznaniu. Kurjer Pozn nw 8689

14 DZIERŻAWY

Przedsiębiorstwo zbożowe
od dawna zaprowadzone ze stajnią oraz 3 pokojowem mieszkaniem zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Kawiarnia Polonia. Steszew. zdw 28 793

Piekarnię
powiatowem mieście wydzierżawię. Adres Kurjer Poznański zdw 28 785

Kolonjalka
i restauracja także oddzielnie w powiatowem mieście do wydzierżawienia. Willy Szmidt. Czarnków. Wieleńska. zdw 28 767

Wydzierżawię
rzeźnictwo w dużej wsi kościelnej lub powiatowem mieście. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 803

Plac
1 200 m kw. zupełnie opłotowany ze stajnią oraz remizą, dobre położenie ul Focha, także podzielony nadający się na każdą branże zaraz do wydzierżawienia. — Oferty Kurjer Poznański zdw 28 801

Warsztat
i ca. 20 garaży razem wydzierżawię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 877

Poszukuję
dzierżawy placu na skład węgli drzewa 2 pokoje kuchnia stajnia Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 932/3

Restauracja
w Poznaniu sala, bilard, urządzenie, 3 pokojowe mieszkanie, cena 3 500 Oferty Kurjer Poznański zdw 28 849

Piekarnia
w dużej wsi do wydzierżawienia egzystencja zapewniona, objęcie 2 000 zł. Smoczyk, Szemborowo, powiat Września. zdw 28 883

Pokój
z meblami od zaraz oddzielny do oddania warunek przejęca mebli. Zgłoszenia: Szulc Starościńska 1. zdw 28 873

Restauracja
lokal, 4 pokoje, kuchnia, piwnica, stajnia, chlewy, wprost od właścicielki zaraz do wydzierżawienia. Nadaje się na każde inne przedsiębiorstwo. Sprzedaż całej nieruchomości niewykluczona. Budzyńska. Murowana Goślina, ul. Rogozińska 16. zdw 29 055/6

16 OSOBISTE

Mężatce
pytającej, październik — listopad stróżki domu Marcina 54, dopomoge. Adres Kurjer Poznański zdw 28 855

Panienka
lat 23, szuka miłej towarzyszki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 748

Odeon Niedziela
godz. 9. Loża panią w jasnym futerku, pan obok siedzący prosi o znak Kurjer Poznański zdw 28 935

21 ZGUBY

Zgubiono
indeks (książeczkę legitymacyjną) U. P. L. 12 106 na nazwisko Władysław Czarniecki. Łaskawy znalazca za wynagrodzeniem raczy oddać pod adresem: Hotel Polonia pokój 431. zdw 28 827

Zgubiono
dowód osobisty Marja Tatkówna. Zwrot za wynagrodzeniem. Adres Kurjer Poznański zdw 28 749

Zaginął pies
wilk, wabi się Mars. Wielkie Garbary 40, skład Podbielska. zdw 28 976

Zaginęła
książeczka oszczędnościowa nr. 3886 wystawiona na nazwisko Stengert Józef Zaniemyśl przez Bank Ludowy Spółdzielnia kred. z nieogr. odp. w Zaniemyślu. O ile powyższa książeczka do dnia 25 lutego r. b. nie znajdzie się, zostanie unieważniona. dw 2 793

22 ROZMAITE

Lekarz medycyny Lekarz dentysta
znajdą dobrą praktykę i odpowiednie mieszkanie w przemysłowem mieście Wielkopolski. Zgłoszenia Kurjer Poznański dw 2784

Wypożyczalnia
książek powieściowych dla młodzieży. Największa najtańsza. Woźna 12 dom firmy Kużaj — Woźna 12 zdwp 27 570

Tani Biały Tydzień
0,95 zł

koszula damska z klocką, garnitur (koszula i pantalony) z Toledo od 3.90 koszula, kolorowy madapolam z Toledo od 1.90, koszula damska nocna od 2.90, pantalony trykotowe od 0.95, pantalony jedwabne od 2.50, halki jedwabne od 4.90 koszula trykotowa damska od 1.60, kombinacja trykotowa damska od 2.40. Bielizna trykotową elastyczną męską damską i dziecięcą poleca, dopóki zapas starczy po cenach niebywale niskich. — Fabryka Bielizny J. Schubert. Wrocławska 3. — Ceny niskie. — Towar trwały. Pw 10 629-5.37

Krawcowa
w dom. Wały Królowej Jadwigi 2 m. 9. zdw 28 775

Kilka
kompletów dzieł Maeterlincka, cena katalogowa na dogodnych warunkach. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 804

Szyję
poza domem 2 zł dziennie Oferty Kurjer Poznański zdw 27 829

Korespondencje
polsko - francusko - niemiecką zaty dofer-e2UCMFWY CFWYP łatwiam sumiennie. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 28 814

Wafle
pierwszorzędne wypieka Bzyl. — Piekarnia Grobla 1 rw 4420

Na
I. M. Chojnacką i p. A. Niewiecką obelgę cofam. Marszałkowska. zdw 28 547

Wyprzedaż
zimowych swetrów męskich, damskich, dziecięcych za bezcen — Wytwórnia trykotów Aleje Marcinkowskiego 7. zdw 29 017

Podaruję
w dobre ręce czystej rasy 6 tygodniowego wilczka. Wrocławska 32, m. 6. zdw 28 024

Jasnowidz
Mobet rozwiązuje wszelkie najtrudniejsze sprawy przeszłości, przyszłość wskazując środki. — Św. Marcin 52/53. zdw 28 968

Szyję
po domach. Oferty Kurjer Pozn. zdw 28 970

Pianina
reparuje i odnawia. Górna Wilda 29, m. 11. zdw 28 977

Hałas w Poznaniu
zrobił ośmiokrotnie patentowany, oszczędny, mocnieżny kompresor do prania „Tempo" — pokaz prania odbywa się do 20-go bm. w godz. 11 przed południem, a 4 i 6-tej po południu i 8 wiecz. Na Jeżycach Dąbrowskiego 23, róg Kochanowskiego, Łazarzu, Restauracja Polonia — Marsz. Focha 85, Wildzie, Restauracja Fiedlera, Górna Wilda 47, w śródmieściu, Restauracja Jarockiego, Masztalarska 8a Pw 10 977 53,388

Chiromantka
przyjezdna, przepowiada przyszłość, teraźniejszość, przeszłość, dobrze z rąk kart. Romana Szymańskiego 8, podwórze, parter, lewo, przy Placu Świętokrzyskim zdw 29 046

Kleryk
na rocznem ukończeniu, prosi litościwe serca o pomoc finansową zapewnienie Oferty Kurjer Pod do ukończenia nauki. Da dobre znański zdw 29 059

23 OŻENKI

Przystojną
inteligentną pannę silnej budowy, z dobrej rodziny, pragnę poznać w celu matrymonjalnym. Kawaler, wiek średni, majętny. Dyskrecja zapewniona. Zgłoszenia nieanonimowe proszę Kurjer Poznański zdw 28 618

Blondynka
panna lat 33, mająca kamienicę pod Poznaniem pozna pana w celu matrymonjalnym z gotówką 12 tysięcy. Poważne zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 777

Moja
szwagierka posiadająca dom własny 2 pokoje i kuchnię, okolica Poznań - Górczyn, pragnie wyjść zamąż za urzędnika lub rzemieślnika. Oferty Kurjer Poznański jw 2564

Dla
mej kuzynki wdowy, przystojnej, muzykalnej brunetki właścicielki sklepu delikatesowego, lat 50 poszukuję męża trzeźwego na wysokiem stanowisku urzędniczem do lat 60 Emeryci, wdowcy bezdzietni mile widziani. Poważne oferty z fotografją prosze nadesłać do Kurjera Poznańskiego zdw 28 755

Wdowiec
z dziećmi na stałem stanowisku urzędnik lat 36. pozna inteligentną pannę lub wdówkę bezdzietną w odpowiednim wieku. Cel matrymonjalny. Poważne zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 891

Kupiec
lat 26, bez nałogów, z branży kolonjalnej, żelaza i restauracji z lepszej rodziny poszukuje posady, gdzie po bliższem wzajemnem poznaniu ożeniłby się. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod nw 8680

Kawaler
lat 27, zawodu książkowy - kupiec bez pracy szuka osoby celem ożenku, która mu da egzystencję. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 29 007

Kawaler
lat 33, właściciel realności 120.000, ożeni się panną lub wdówką odpowiednim kapitałem dla spłaty rodzeństwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 901

Panna
lat 20, posiadająca 180.000, wyjdzie zamąż. Biuro „Przyszłość", Poznań, Pamiątkowa 9. Znaczek odpowiedź. zdw 28 902

Panna
lat 33, szuka sobie męża do lat 45, wdowcy mają pierwszeństwo Rzecz honorowa. Anonimy do kosza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 800

Dyplomowany inżynier
młody, dobrze sytuowany, zatrudniony w przemyśle, pozna przystojną, wykształconą, muzykalną panią do lat 24, majętną, w celu matrymonjalnym. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdw 29 049

Wdowiec
kupiec - przemysłowiec, — duży skład, własne domy w mieście, szuka żony, panny lub wdowy, 35 do 55 lat, własnym składem, majątkiem lub domem Poznaniu, na prowincji. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 29 062

24 NAUKA

Kursy Handlowe Tadeusza Preissa
2 kwietnia. zdw 25 986

Szkoła Tańca Antoszewskiego
rozpoczyna nowe kursy. Ceny zniżone Zielona 3 Pw 9801-52 24

Lekcyj
matematyki i fizyki udziela tanio (za pokój) starszy student. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 780

Wyuczamy
księgowości stenografji pisania maszyną tanio, wpisy po cenach ulgowych do 20. Postęp pl. Sapieżyński 2a. zdw 27 993

Szkoła tańców Modernistycznych Średzińskiego
rozpoczyna II specjalnie ulgowy kurs 19 lutego. Strzelecka 3. zdw 29 016

Poznańskie Kursy Budownictwa
Kraszewskiego 17 mieszkanie 15, przyjmują jeszcze zgłoszenia. Pw 10 975-53,395

Student
do pomocy lekcjach dla ucznia II. gimn. od 15—20 zł miesięcznie. — Oferty Kurjer Poznański zdw 29 018

Kursy
kroju, szycia damskiego. Nowak, Wrocławska 33. dw 2 794

25 MUZYKA

Lekcyj
gry fortepianowej dyplomowana nauczycielka, Słowackiego 21. II. zdw 28 529

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Król Szwejków".
Aurora: „Piraci i Chaplin (lub Piraci Wielkiego miasta).
Colosseum: „Podstępna zdrada".
Corso: „Wśród dzikich zwierząt z Paryż w Letargu".
Metropolis: „Marabu".
Muza (dawn. Harfa): „Cuda w Lourdes".
Nowości: „Ewa w futrze" na scenie Igo Sym
Odeon: „Wesoły Porucznik".
Orzeł: „Dziki zachód".
Renaissance: „Atlantic".
Roxy: „Wesoły wdowiec".
Słońce: „Nad Ranem".
Sfinks: „Dwaj Malcy" Guilbert Ivette.
Tęcza: „Tajemnice cytadeli w Dęblinie".
Wilsona: „Car Mikołaj II i ojciec Hapon".

Trio
damskie mieszane wolne ewentualnie I. skrzypek 15. lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 787

Pianino
oddam w dzierżawę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 763

Udzielam
gruntownie lekcyj gry skrzypcowej. Piotra Wawrzyniaka 27, parter, lewo. zdw 28 846

Nauczycielka muzyki
udziela lekcyj gry na fortepianie poza własnym domem. Kochanowskiego 5 m. 5. zdw 28 757

Akordeon
(nista) zaraz potrzebny. Paryżanka, Półwiejska 30. zdw 29 020

Kwartet
salonowo - dancingowy wolny — własne Fisharmonjum, 2 akordeony, ksylofon itd. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 008

26 ROZRYWKA

Miły
pobyt „Paryżanka", Półwiejska 30 Koncert artystyczny. zdw 29 021

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Pielęgniarka
z kilkoletnią praktyką, dobrze polecona pragnie objąć posadę do niemowlęcia, najchętniej na wieś wymagania skromne głównie traktowanie. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 28 628

Fryzjerka
manikurzystka, poszukuje posady. Miejscowość obojętna Zgłoszenia Helena Nowaczykówna Kościan, Plac Wolności nr. 3. zdw 28 597

Emerytowany
naczelny sekretarz sądowy poszukuje posady w dziale prawniczym w handlu lub Banku. — Oferty do Kurjera Pozn. zdw 28 565

Sierota
uczciwa poszukuje posady 15. II. do dzieci lub prac domowych. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 27 950

Kapelusznik
młodszy z dłuższą praktyką na męskie i damskie szuka posady. Łaskawe zgłoszenia pod zd 28 923

Ogrodnik
szuka posady, poleca się wszelkiej pracy ogrodniczej oraz w cięciu drzew fachowo i tanio. Kurjer Poznański zdw 28 092

Mamka
czysta, zdrowa poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 28 212

Stenotypistka
polsko-niemiecka poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 28 006

Magistra
farmacji, kaleka, trzymiesięczna praktyka poszukuje dalszej praktyki. — Kalisz. Widok 29 m. 6. Lańsówna Marja zdw 28 454

Mamka
zdrowa, młodsza poleca się, najchętniej na wieś. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 716

Woźnica
26 lat, z dobremi świadectwami, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 672

Maszynistka
znająca wszelkie prace biurowe poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 788

Służąca
do wszystkiego, znająca szycie poszukuje posady. Ofery Kurjer Poznański zdw 28 772

Sierota
dobrze polecona poszukuje posługi Ofery Kurjer Poznański zdw 28 770

Gospodyni
rutynowana z dobremi świadectwami i poleceniami, wiek średni szuka odpowiedniej posady w majątku. Aumüllerówna, Swarzędz, Rynek 13. zdw 28 807

Panienka
lat 23, miła inteligentna, z lepszego domu ma poza sobą szkołę gospodarczą poszukuje posady u samotnego pana możliwie od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 810

Dojarz
wykwalifikowany 11 lat praktyki, własnymi ludźmi poszukuje posady 1 kwietnia Oferty Kurjer Poznański zdw 28 802

Inteligentna urzędniczka
obeznana dokładnie z pracą społeczną, biegła w książkowości, korespondencji polskiej, niemieckiej nawskroś uczciwa i pilna szuka jakiejkolwiek posady Oferty Kurjer Poznański zdw 28 796

Służąca
z sztywnem prasowaniem poszukuje posady! Oferty Kurjer Pozn. zdw 28 794

Panna
znająca wszelkie robóki, trochę szycia, mająca zamiłowanie do dzieci szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 886

Sierota
z dobremi świadectwami umiejąca gotować, szyć poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 880

Z 7 letnią praktyką
biurową, wykształcenie licealne, biegłe maszyna, z dłuższą praktyką w kancelarji notarjalno - adwokackiej w Małopolsce, poszukuję posady lub zastępstwa. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 28 859

Dziewczyna
zna szycie pracowita poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 857

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem, zaprawianiem szuka posady do wszystkiego do 2—3 osób od 1 marca. — Oferty Kurjer Poznański zdw 28 845

Zarządczyni - gospodyni
inteligentna nawskroś uczciwa, posiadająca kilkoletnie świadectwa oraz referencje Wiek średni. Znająca wykwintną kuchnię, zaprawy konserw, pieczenie ciast, wyroby mięsne i chów drobiu poszukuje posady zaraz lub później Zgłoszenia uprasza do Kurjera Poznańskiego zdw 28 831

Służąca
z dobremi świadectwami znająca gotowanie zaprawianie i wszelką pracę domową szuka posady lub posługi w lepszym domu Oferty Kurjer Poznański zdw 28 825

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posady lub posługi od 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 821

Gospodyni
kucharka młoda dzielna szuka posady w majątku od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 806

Gospodyni
samodzielna poszukuje posady 1. 3. 15. 3. do małej rodziny lub samotnej osoby Oferty Kurjer Poznański zdw 28 841

Służąca
poszukuję posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 840

Dziewczyna
uczciwa i pracowita z dobrem gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 839

Dziewczyna
z dobremi świadectwami poszukuje posług'. Oferty Kurjer Pozn. zdw 28 838

Służąca
z dobrem gotowaniem do wszelkich prac domowych poszukuje posady od 15. lub 1. 3. Ofetry Kurjer Poznański zdw 28 835

Były
urzędnik państwowy poszukuje posady korespondenta, woźnego, stróża Znam niemieckie, wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 866/7

Pięćset
złotych za stałą posadę biuralisty. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 897

Piekarz
wypożyczy 500 — 1000 zł za uzyskanie posady w piekarni u właścicieli. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 938/39

Rybak specjalista posiadający własne nowoczesne przyrządy
najlepsze świadectwa, łapie wszystkie gatunki ryb, szuka posady pod adres: Mikołaj Dworzecki. Ikażń poczta Brasław, wojew wileńskie. zdw 29 004

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posługi lub posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 753

Młody drogerzysta dypl.
który praktykował w Poznaniu w drogerji i w hurtowni aptecznio-drogeryjnej, władający i językiem niemieckim poszukuje posady za skromne wynagrodzenie, miejscowość obojena. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 751

Dziewczyna
uczciwa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 750

Służąca
umiejąca cośkolwiek gotować szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 925

Pomocnik handlowy
lat 25 z branży kolonjalno-delik. i restauracji — z dobremi świadectwami i referencjami poszukuje posady od 1. 3. 32 Miejscowość objętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod nw 8679

Służąca
szuka jakiejkolwiek posady. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 745

Posługaczka
szuka posługi Oferty Kurjer Poznański zdw 28 747

Dziewczyna
z gotowaniem, własną pościelą poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 926

Małopolanka
(sierota) poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Poznański zdw 28 930

Panienka
lat 19, biedna szuka posady do dzieci lub prac domowych. — Ofetry Kurjer Poznański zdw 28 931

Księgowa
z długoletnią praktyką zestawia bilanse poszukuje posady za skromnem wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Poznański zdw 28 834

Osoba
inteligentna przystojna, lat 40, szuka posady gospodyni, zarządczyni Oferty Kurjer Poznański zdw 28 760

Praczka
czysto pierze szuka prania, św. Marcin 64, m 36 w podwórzu. zdw 28 943

Przyjmę
posługę za małem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 954

Sierota
lat 20, poszukuje posady jako gospodyni u samotnej osoby od 1-go marca. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 28 955

Dziewczyna
z dobrego domu znająca szycie poszukuje posady do dzieci lub wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 28 957

Dziewczyna
młoda, uczciwa i pracowita szuka posady do wszystkiego lub do dzieci Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 28 979

Ogrodnik
kawaler, lat 23, z 7-letnią praktyką swym zawdzie poszukuje posady pomocnika lub samodzielnej od 15. 2. lub 1. 4. r. b. Łaskawe oferty pod adresem Antoni Szymański Gorzyczki, poczta Czempin, pow. Kościan. zdw 29 009

Dziewczyna
z dobremi świadectwami do wszystkiego poszukuje posady 1 marca Oferty Kurjer Poznański zdw 29 012

Rolnik
starszy, samotny, sumienny i uczciwy, szuka posady gospodarza, zaraz lub później. Oferty do Kurjera Poznańkiego zdw 29 026

Posługaczka
poszukuje posługi na pół lub cały dzień. Oferty Kurjer Pozn. zdw 29 025

Krawcowa
domowa z praktyką w dom — dziennie 3 zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 28 904

Czterysta
złotych pożycze za wyszukanie pracy Oferty Kurjer Poznański zdw 28 912

Dam
trzysta złotych za stałą posadę, urzędnik Oferty Kurjer Poznański zdw 28 915

Ogrodnik - bartnik
kawaler, lat 25, podoficer rezerwy, obeznany kwiaciarstwie, warzywnictwie, sadownictwie — wszelkie prace wchodzące w zakres ogrodnictwa, poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia z podaniem warunków Kurjer Poznański zdw 29 081

Dziewczyna
z dwuletniem świadectwem szuka posady od 1. 3., bez prania. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 29 085

Starsza
dziewczyna uczciwa i sumienna szuka posady do wszystkiego — najchętniej do wychowywania niemowlęcia. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 28 980

Szofer - ogrodnik
samotny, dobremi świadecwami poszukuje posady od zaraz lub później ewentualnie za samego szofera lub samego ogrodnika. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 981

Nauczycielka
kilkoletnią praktyką, język polski niemiecki szuka jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 984

Praktykant
gospodarczy początkujący przyjmie posadę od 1. 4 w majątku za małem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański rw 4532

Krawcowa
dzielna poszukuje posady, 2 zł dziennie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 29 033

Prośba
Mężczyzna lat 28, język polski, niemiecki dobry charakter pisma prosi o jakąbądź pracę nawet stróża albo do posyłek za niskiem wynagrodzeniem Oferty Kurjer Poznański zdw 28 988

Praczka
uczciwa poleca się. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 231

Wiejska
dziewczyna, uczciwa, czysta, szuka posady zaraz do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poziański zdw 29 037

Służąca
wiejska, uczciwa, z gotowaniem, poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 043

Gospodyni
inteligentna poszukuje posady u samotnej osoby. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 29 044

Starsza
osoba poszukuje jakiejkolwiek pracy za utrzymanie i spanie. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 29 067

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 075

Służąca
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 29 076

Dzielna
pokojówka i bufetowa poszukują posady w pierwszorzędnych hotelach lub pensjonatach od 1. 4. lub 1. 5. 1932 najchętniej w Gdyni. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 078

Bufetowa
dzielna lat 20, szuka posady, również z obsługą gości Oferty Kurjer Poznański zdw 27 456

Dziewczyna
z dobrem samodzielnem gotowaniem szuka posady zaraz lub 1. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 524

Ekspedjentka
cukierniczo-restauracyjna z dłuższą praktyką poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 589

Dziewczyna
ze wsi poszukuje posady — do wszelkich prac domowych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 567

Dziewczyna
samodzielna poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 28 564

28 WOLNE MIEJSCA

Potrzebny
inwalida z koncesją natychmiast. Wiadomość Frascatti 27 Grudnia 19. zdw 28 505

8 złotych
dziennie otrzymują współpracownicy w każdej miejscowość przy łatwej pracy domowej - Przedsiębiorstwo Przemysłu Krajowego, Gdynia-Port. skrytka pocztowa 4. nw 8 254

Wolne miejsce
kaucja pożądana 500—1 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 786

Apteka
w krakowskim szuka młodszego magistra od kwietnia. Informacje Korduba, Spokojna 11. I. Poznań godzina 12—14 zdw 28 773

Służąca
młoda, uczciwa może się zgłosić zaraz. Polna 8, parter. zdw 28 752

Poszukuję
zaraz 1. starszego, chętnego pomocnika, który ma kilka lat praktyki w ogrodach handlowych, i młodszego oraz 1 pomocnika szofera i 2 uczni. K. Rudawski, zakład ogrodniczy, Buk, telefon 2 dw 2776

Służąca
uczciwa, czysta, tylko bardzo dobrze polecona do wszystkiego. — najchętniej Małopolanka umiejąca dobrze gotować może się zgłosić 5—7 godz. Matejki 7, m. 7. zdw 28 992

Magistry farmacji
z krótszą praktyką lub asystentki z wojewódzkim egzaminem poszukuje od 1 kwietnia apteka w Borku, pow. koźmiński. nw 8634

Chcesz
otrzymać posadę wyucz się księgowości stenografji pisania maszyną Wpisy codziennie. Postęp pl Sapieżyńsk 2a. zdw 27 996/7

Służąca
z dobrem gotowaniem do jadłodajni potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Górna Wilda 26 zdw 28 820

Dziewczyna
czysta uczciwa z samodzielnem gotowaniem. Górna Wilda 53 — rzeźnictwo. zdw 28 872

Inkasenci
i wywiadowcy dobrze poleceni potrzebni Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 28 868

Służąca
młodsza z dobremi świadectwami. Szewska 15 III prawo. rw 4530

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Zgłoszenia Wesoła 3. zdw 29 011

Ekspedjentki
z branży obuwia z kilkoletnią praktyką poszukuje od zaraz. — S. Margolin, hurt. obuwia, Stary Rynek 40. zdw 28 940

Dekorator
obeznany z nowoczesną dekoracją potrzebny. Zgłoszenia proszę do Kurjera Pozn. zdw 28 942

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego zaraz potrzebna Olszewska Aleje Marcinkowskiego 7. zdw 28 959

Filet
gruntownie wyuczam. — Opłata 10.— Haftów, ręcznych robót włóczkowych miesięcznie 6.— Sosińska, Matejki 57, mieszkanie 1. telefon 62-70. zdw 28 971

Młynarz
wykwalifikowany, kilkoletnią praktyką, uczciwy, który zna również prace przy koniach. — Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Wronki. nw 8685/6

Podróżujący
prawem inkasa gwarancja 2.000 zł branży czekolady potrzebny zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 29 032

Panna
do bufetu, obsługą gości zaraz. Restauracja Strzelecka 25 Zgłoszenia 17—19 godz zdw 29 038

Nadzwyczajny
artykuł dla odwiedzających miasteczka i wsie wysoki zarobek. Śniadeckich 4. m 10 zdw 29 073

Nowość!
Na kilka powiatów wojew. poznańskiego energiczni, inteligentni przedstawiciele
natychmiast poszukiwani. Warunek: odpowiednia prezencja, solidność, nie niżej lat 25. Tylko poważni reflektanci, którzy wytrwałą i energiczną pracą chcą sobie zbudować pewną egzystencję, mogą się zgłosić osobiście ul. Pocztowa 31 a, wysoki parter lewo, między godz. 10—12 i 3—5. Pw 10 976-7.14

Rzutki kierownik
potrzebny do restauracji z hotelem z pełną koncesją ze względu zdrowotnego zaraz lub później. Kapitał potrzebny od 10—15 000 złotych, na prowincji Oferty Kurjer Poznański zdw 29 003

Krawczynie
samodzielne do sukien, płaszczy przyjmę. Willman, Matejki 51. zdw 28 986

Prasowaczka
porzebna. Pralnia. Sew. Mielżyńskiego 4. zdw 28 989

Uczennica i uczeń
z dobrej rodziny do składu rzeźnickiego mogą się zgłosić zaraz. Stanisław Górski, mistrz rzeźnicki, Poznań Wronicka 18. rw 4527

Humor zagraniczny

— Czemu nie pijesz nigdy wody?
— Bo woda — to kara boska! przypomnij sobie potop!
(Judge, N. Jork). S. F.

Przedpłata na marzec 1932, za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe" w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 5.01 kwartalnie zł 15.03, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9.00, w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6 łamowej 25 gr. na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża: do wydania wieczornego „drobne" do godz. 11, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.